

Begroting 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord college van Burgemeester & Wethouders	3
De begroting in één oogopslag	5
Leeswijzer	8
Deel I Beleidsbegroting	11
01 Samenleving	13
02 Omgeving	36
03 Organisatie	68
1. Lokale heffingen	84
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	94
3. Onderhoud kapitaalgoederen	106
4. Financiering	114
5. Bedrijfsvoering	120
6. Verbonden partijen	128
7. Grondbeleid	150
8. Subsidies.....	153
Deel II Financiële begroting	155
Financiële doelen.....	156
Financiële positie.....	158
Uitkomst begroting	158
Geld vragende voorstellen	159
Dekkingsplan	159
Meerjarenbegroting	160
Baten en lasten per programma	161
Incidentele baten en lasten.....	164
Meerjaren Investeringsplan	169
Reserves en voorzieningen	172
Berekening EMU-saldo	174
Geraamde baten en lasten per taakveld	175
Totaaloverzicht bijstellingen en ombuigingen	184
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien	185
Vaststelling Begroting 2022	193

Voorwoord college van Burgemeester & Wethouders

Voor u ligt de begroting voor 2022 en verder. Het is de laatste begroting van deze bestuursperiode. We blikken graag met u kort terug en vooruit.

Basis op orde

Deze raadsperiode stond in het teken van de basis op orde brengen. Forse keuzes werden gemaakt in het voorzieningenniveau van de gemeente, de gemeentelijke organisatie en het was noodzakelijk de belastingen te verhogen. Financiële spelregels werden stevig gevolgd en resulteerden in positieve jaarrekeningresultaten. Geactualiseerd beleid moet er voor zorgen dat verwachtingen meer in balans worden gebracht met resultaten. Denk aan de Omgevingsvisie, het actualiseren van beheerplannen, de vaststelling van het integraal huisvestingsplan onderwijs en de oprichting van het Grondbedrijf. We hebben de sturing op het sociaal domein verstevigd en verbeteren en optimaliseren onze processen in het ruimtelijk domein. Ook investeren we in regionale samenwerking, om kansen te benutten voor opgaven die onze gemeentegrenzen overstijgen.

Groeiende werkgelegenheid en economie

In onze gemeente zijn we trots op de diversiteit van ondernemingen en bedrijvigheid. Onze dorpen kennen over het algemeen een sterke economische basis. Nu de coronapandemie een nieuwe fase bereikt en de noodzakelijke maatregelen verder afnemen zien we dat de economie verder aantrekt en de werkgelegenheid toeneemt. Al voor de coronapandemie heeft het college stevig ingezet op een persoonlijke aanpak om er voor te zorgen dat elke inwoner mee kan doen, of het nu gaat om betaald werk of om andere vormen van dagbesteding. Deze aanpak werpt zijn vruchten af voor zowel inwoners als de gemeente en zetten we voort.

Dorpsgericht werken en gelijke kansen

De afgelopen jaren is ons sociaal team samen met partners zoals Renkum voor Elkaar, de scholen, het Sport- en Bewegingsteam, zorgaanbieders en andere maatschappelijke partners meer dorpsgericht gaan werken. Dit doen we zodat wat we doen meer effect heeft, zowel in het voorkomen van problemen als het mogelijk maken van oplossingen en het stimuleren van gelijke kansen. De verbindingen die in de dorpen in de afgelopen bestuursperiode zijn ontstaan worden in 2022 versterkt en geborgd.

Voorzieningen behouden en minder ozb-heffing in 2022

In lijn met het kader uit de perspectiefbrief lukt het ons voor 2022 voorzieningen te behouden. Ten opzichte van 2021 dalen de lasten voor inwoners in 2022 met betrekking tot de ozb. Immers is het voor 2022 niet nodig om een extra verhoging ten behoeve van een buffer op te nemen. We zien dat de vrije algemene reserve op pijl wordt gebracht. Tegelijkertijd zien we dat er nog veel uitdagingen zijn voor de toekomst, ook in financiële zin.

Aanhoudende onzekerheid gemeentefonds

Ondanks dat de financiële ontwikkelingen vanuit het Rijk dit jaar positiever zijn dan eerder verwacht blijft er ook veel onzekerheid bestaan bij gemeenten. Of er nu volledige compensatie komt voor de jeugdzorg en gemeenten ook in staat worden gesteld kosten te besparen, wat de nieuwe Omgevingswet voor consequenties heeft en wat er van gemeenten wordt gevraagd in de energietransitie. Een nieuw kabinet besluit over een nieuw verdeelmodel, dat in de laatste prognoses negatief uitpakt voor de gemeente Renkum. Het onderzoek naar toekomstscenario's moet ons als gemeente meer handvatten geven de juiste richting te kiezen.

Organisatie onder druk

De werkdruk in de ambtelijke organisatie is hoog en nieuwe maatschappelijke vraagstukken vragen om grote wendbaarheid. Om niet in een vicieuze cirkel te komen is het noodzakelijk meer ruimte te geven voor ziekteverzuim. De in 2021 uitgevoerde benchmark gaat ons helpen knelpunten in de organisatie op te lossen en de bestaande taakstelling invulling te geven. Daarnaast is de organisatie begonnen met het verankeren van onze organisatiewaarden, wat onder andere meer gemak en helderheid moet opleveren voor onze medewerkers.

Financieel sluitend voor 2022, uitdagingen voor de toekomst

Het lukt ons 2022 financieel sluitend te maken, maar het meerjarig financieel kader blijft zorgwekkend. Meer duidelijkheid hierover vanuit het Rijk, meer sturingsmogelijkheden in het sociaal domein en meer richting vanuit de toekomstscenario's moeten ons in staat stellen de goede keuzes te maken hoe hiermee om te gaan. Ondanks de onzekerheden kijken we met vertrouwen de toekomst tegemoet. We kennen onze gemeente als veerkrachtig en evenwichtig.

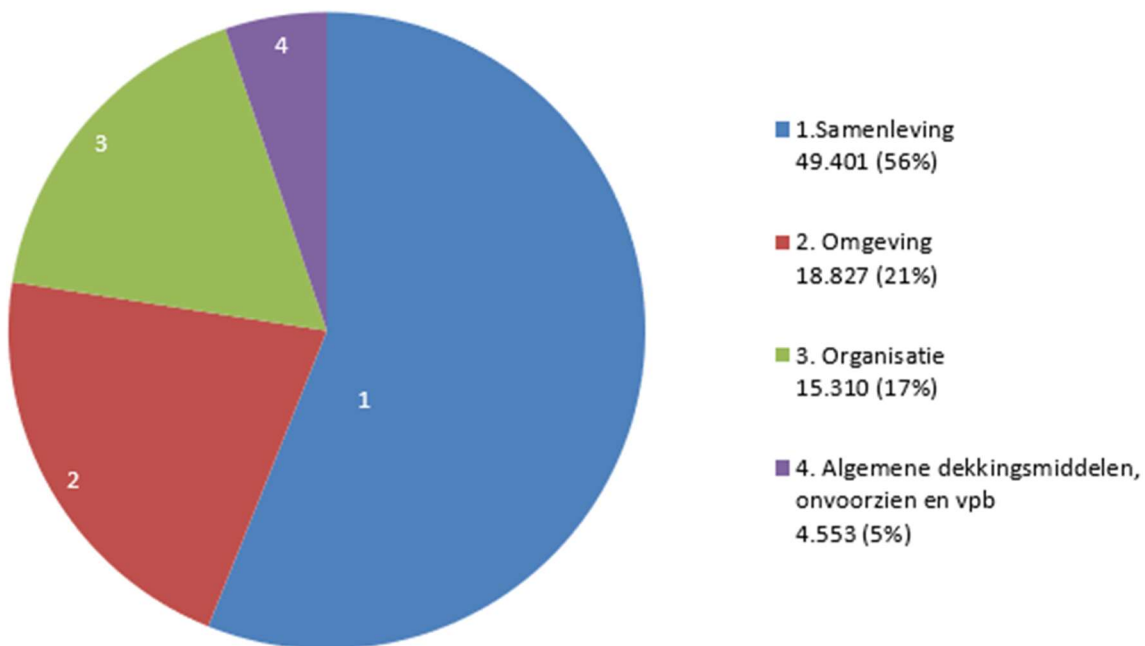
We wensen de gemeenteraad veel wijsheid toe en kijken uit naar de begrotingsraad.

De begroting in één oogopslag

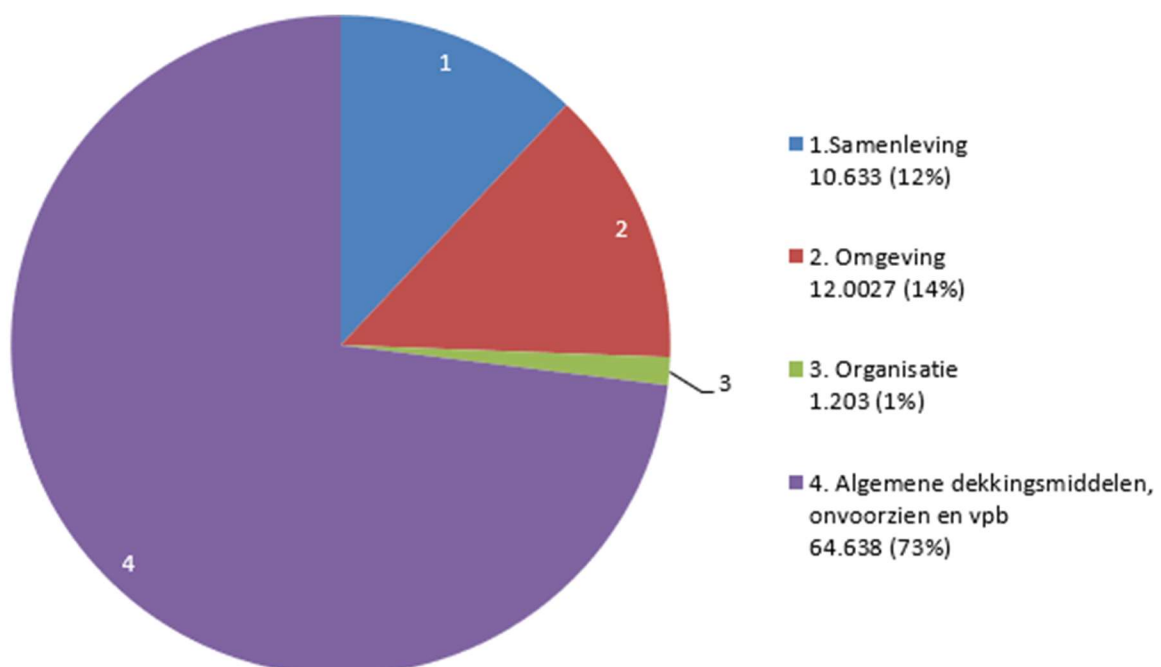
Wat gaat dat kosten?

De gemeente heeft veel taken en verplichtingen. De gemeente Renkum heeft deze onderverdeeld in zeven aandachtsgebieden, de zogenaamde programma's. Daarnaast kennen we de zogenaamde "algemene dekkingsmiddelen". In totaal gaat ongeveer € 88.000.000 in om. In de grafieken staat de verdeling van deze gelden over de begrotingsonderdelen.

Verdeling lasten (bedragen x € 1.000)

Verdeling baten (bedragen x € 1.000)

Wat gaat u daarvoor betalen?

Wat zijn de tarieven?

In de tabel staan de voorlopige tarieven voor de belangrijkste belastingen en heffingen. Voorlopige tarieven want in december 2021 stelt de gemeenteraad de definitieve tarieven vast. Meer informatie over de berekening van de tarieven kunt u lezen in de paragraaf 'Lokale Heffingen' in deze begroting. Ter vergelijking zijn de tarieven van 2021 ook in de tabel opgenomen.

Tarieven gemeentelijke belastingen en heffingen	2022 voorlopig	2021
OZB		
<i>(tarief in % van de waarde onroerend goed)</i>		
Eigenaar woning	0,1234	0,1348
Eigenaar niet-woning	0,3660	0,3805
Gebruiker niet-woning	0,2917	0,3027
Rioolheffing		
Woning		
Eigenaar, per aansluiting per jaar	125,27	119,24
Gebruiker, 1 persoon	78,91	75,11
Gebruiker, 2 personen	157,82	150,22
Gebruiker, 3 of meer personen	236,73	225,33
Niet-woning		
Eigenaar, per aansluiting per jaar	387,15	368,51
Gebruiker, per 250 m3 afgevoerd water	211,12	200,95
Afvalstoffenheffing		
Eenpersoonshuishouden	253,20	251,16
Tweepersoonshuishouden	287,11	284,83
Drie- of meerpersoonshuishouden	322,20	319,58
Hondenbelasting		
Een hond	69,80	68,80
Tweede hond	116,40	114,80
Derde en volgende hond	163,00	160,90
Toeristenbelasting		
Overnachting hotel	2,20	2,15
Overnachting camping	1,20	1,20

Wat betekent dit voor een huishouden in onze gemeente?

Om u een idee te geven van wat u in 2022 aan de gemeente gaat betalen, vergeleken met 2021, hebben wij een voorbeeldberekening gemaakt met twee huishoudens, namelijk:

Huishouden A:

- bestaat uit 4 personen;
- woont in een eigen woning met een WOZ-waarde van € 323.400 (was in 2021 € 301.700), dit is de gemiddelde waarde van een woning in de gemeente Renkum.

Huishouden B:

- bestaat uit 3 personen;
- woont in een huurwoning.

Deze huishoudens hebben te maken met de volgende lasten:

	Huishouden A		Huishouden B	
	2022	2021	2022	2021
OZB Eigenaar	399,08	406,69		
Afvalstoffenheffing	322,20	319,58	322,20	319,58
Rioolheffing	362,00	344,57	236,73	225,33
Totaal	1.083,28	1.070,84	558,93	544,91
Wijziging t.o.v. 2021	1,16%		2,57%	

Leeswijzer

In deze leeswijzer zal eerst kort worden ingaan op de achtergronden van deze begroting. Vervolgens komt de opbouw van deze begroting aan de orde.

Achtergronden

Wet dualisering gemeentebestuur

Met ingang van 15 maart 2002 is de Wet dualisering gemeentebestuur van kracht geworden. In deze wet wordt de rolverdeling tussen Raad en College nader uitgewerkt. Daarbij moet de Raad zich met name richten op zijn functie als volksvertegenwoordiger. De belangrijkste taken van de Raad bestaan uit kaderstellen en controleren. Het College houdt zich bezig met de uitvoering van het beleid en het afleggen van verantwoording hierover. De begroting is wellicht het belangrijkste kaderstellende document.

Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

Als gevolg van de Wet dualisering gemeentebestuur is ook de Gemeentewet op een aantal punten aangepast. In artikel 186 van de Gemeentewet is opgenomen dat "de begroting, de begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, het jaarverslag en de jaarrekening voldoen aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te geven regels". Vanaf het begrotingsjaar 2004 is deze "algemene maatregel van bestuur" het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De voorliggende begroting voldoet aan de gestelde eisen in het BBV.

Programmabegroting

Eén van de consequenties van dit besluit voor uw Raad is dat u een begroting krijgt aangeboden die speciaal is toegespitst op de ondersteuning van uw duale functies. Dit betekent dat u met deze begroting de kaders stelt voor het door het College uit te voeren beleid voor het komende begrotingsjaar. Deze kaders kunnen vervolgens worden gebruikt voor de controle op de uitvoering van dit beleid. Het College legt verantwoording af over het gevoerde beleid in de tussentijdse rapportages en de jaarstukken.

Indeling

De indeling van deze begroting is conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit houdt in dat de begroting bestaat uit twee delen, namelijk de beleidsbegroting in deel I en de financiële begroting in deel II.

In de beleidsbegroting wordt door middel van programma's en paragrafen aangegeven wat we binnen de gemeente willen bereiken, welke activiteiten daarvoor worden uitgevoerd en wat daarvan de kosten zijn. In de financiële begroting worden de financiële consequenties van het voorgenomen beleid op een rij gezet inclusief de afwijkingen ten opzichte van het voorgaande jaar. Tevens komt daar de financiële positie van onze gemeente aan de orde. In de bijlagen vindt u tot slot een aantal gedetailleerde overzichten met betrekking tot hetgeen in de beleidsbegroting en de financiële begroting is gemeld.

In schema betekent dit dat de begroting als volgt is opgebouwd:

Deel I Beleidsbegroting

Opbouw beleidsbegroting

In de beleidsbegroting zijn het programmaplan en de paragrafen opgenomen. Het programmaplan bestaat uit drie programma's en een wettelijk verplicht onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Programmaplan: Programma's

Programmaplan: Algemene dekkingsmiddelen

Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien gaat in op de inkomstenbronnen die er zijn om de uitgaven van de programma's te bekostigen. Het gaat daarbij alleen om algemene inkomsten. Inkomsten die zijn toe te wijzen aan een programma zijn bij de baten van het betreffende programma verantwoord. Daarnaast gaat het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien in op de ruimte die binnen de begroting is vrijgemaakt voor onvoorziene uitgaven.

Paragrafen

In de paragrafen wordt een dwarsdoorsnede van de begroting gegeven voor wat betreft de beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. Dit betekent dat hier algemene beleidsregels worden geformuleerd die doorwerken in verschillende programma's. Het is dan ook mogelijk dat er doublures ontstaan met hetgeen gemeld is in de programma's zelf. Paragrafen die verplicht moeten worden opgenomen volgens het BBV zijn:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Naast deze verplichte paragrafen is ook een paragraaf subsidies opgenomen.

01 Samenleving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken aan een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen. Wij richten ons op het samen organiseren en het behoud van goede zorg en ondersteuning. Wij verschuiven verder naar preventie. We werken dorpsgericht omdat ieder dorp zijn eigen specifieke kenmerken heeft waarmee wij rekening willen houden. Onze speciale aandacht gaat uit naar het voorkomen en bestrijden van armoede. Hierdoor bieden we betere ontwikkelingskansen en een beter toekomstperspectief. We helpen voorkomen dat ouderen door armoede vereenzamen en grote gezondheidsrisico's lopen.

Om de transformatie van het sociaal domein de nodige sturing te geven wordt in 2022 het programma "Een sterke lokale basis" gestart. Dit programma is de vertaling van de ambities zoals omschreven in de "Kadernota Sociaal Domein. Het programma wordt aangestuurd door een programmaleider en bestaat uit de vijf lijnen namelijk:

1. Dorpsgericht werken, waarbij wordt voortgegaan op een stevig netwerk van partners en met licht ondersteuningsaanbod in de verschillende dorpen. Ook wordt bekeken hoe de samenwerking tussen de gedragsdeskundige en de huisartsen uitgebreid en bestendig wordt.
2. Sociale cohesie, waarbij er samen met lokale netwerken van inwoners en partners verder wordt ingezet op het tegengaan van eenzaamheid, bevorderen van ontmoeting en het opzetten van buurtcirkels.
3. Integraal werken, waarbij over de domeinen heen wordt gewerkt en vanuit het centraal stellen van de leefwereld van de inwoner.
4. Algemene voorziening, waarbij toegewerkt wordt naar een toekomstbestendige algemene voorziening.
5. Data gestuurd werken, waarbij een businesscase wordt opgezet waarmee er meer data gestuurd gewerkt kan worden om zo beter inzicht te krijgen in de inzet van hulp binnen het Sociaal Domein om op te sturen.

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	53.559	52.042	49.387	46.934	47.406	46.946
Baten	17.260	12.613	10.180	10.064	10.352	11.923
Saldo van baten en lasten	-36.299	-39.428	-39.208	-36.870	-37.054	-35.024
Mutatie reserve	36	736	453	-233	89	-1.887
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-36.264	-38.693	-38.755	-37.103	-36.965	-36.911

1A Renkum voor Elkaar

Doel

We stimuleren inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving. Wanneer dit niet lukt zorgen we dat er (tijdelijk) voorzieningen beschikbaar zijn. De beweging die we gaan maken staat beschreven in de nieuwe kadernota sociaal domein. Waar mogelijk schalen we af van (kostbaar) maatwerk naar algemene voorzieningen. Renkum voor Elkaar heeft een belangrijke rol in het invullen van deze voorzieningen. In kwartaal 4 maken gemeente en Renkum voor Elkaar nadere afspraken over het komend jaar. Ter vergemakkelijking van de sturing op de netwerkorganisatie en om Renkum voor Elkaar meer mogelijkheden te geven om de samenwerking tussen de partners beter in te richten.

Reguliere activiteiten

- Renkum voor Elkaar is een netwerkorganisatie met het Huis van Renkum en Stimenz en is dorpsgericht en dynamisch verbonden met het maatschappelijk veld om onze inwoners individuele en collectieve ondersteuning te bieden die bijdraagt aan de verschuiving van hulp "zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig", waardoor vragen buiten de inzet van maatwerkvoorzieningen kunnen worden opgevangen.
- Renkum voor Elkaar werkt langs 5 ontwikkelingslijnen: SAMEN STERK voor een goede buurt, SAMEN STERK voor passende ondersteuning, SAMEN STERK voor opgroeien, SAMEN sterk voor langer thuis wonen en SAMEN STERK voor vrijwilligers.
- Inwoners worden door Renkum voor Elkaar ondersteund in het optimaal benutten van het sociale netwerk en informele hulp.
- De gemeente faciliteert de verzekering voor vrijwilligers.

Specifieke activiteiten 2022

Groepsbegeleiding als algemene voorziening

In 2022 onderzoeken wij groepsbegeleiding als algemene voorziening. Dit doen wij in regionale samenwerking vanuit de regionale werkgroep groepsbegeleiding en met Renkum voor Elkaar.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2019	2020	2021	Doel
*) ingevulde getallen zijn afkomstig van de jaarrapportage Renkum voor Elkaar. Monitoring vindt (half)jaarlijks plaats.				
Renkum voor elkaar:				
Aantal korte contacten gericht op informatie en advies	848		nb	
Aantal ondersteuningsvragen, waarvan voor:	470		nb	
Bemoeizorg	5		nb	
Aantal meldingen bij buurtbemiddeling	69		nb	
Aantal doorverwijzingen vanuit sociaal team naar een algemene voorziening.	-		nb	

Output	2019	2020	2021	Doel
Aantal initiatieven Right to Challenge	-	0	nb	
Aantal vragen dat aan de sociaal werkers gesteld		311 vragen 301 casussen	nb	
Aantal zaken afgehandeld door bureau Oké		5	nb	
Aantal keren dat een vraag wordt gesteld aan de buurtbemiddelaars		jaarverslag wordt nog opgesteld.	nb	
Aantal inwoners dat door stichting Onderdak wordt begeleid		3 casussen + kortdurende contacten	nb	
Outcome			nb	
Daling beroep op maatwerkvoorzieningen	-	niet concreet meetbaar	nb	
Tevredenheid			nb	
Tevredenheid		95% van de bevroagden	nb	
Tevredenheid inwoners over Wmo- (maatwerk)ondersteuning in jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek	8		nb	

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wmo	Kadernota Sociaal Domein gemeente Renkum
Uitvoeringsbesluit Wmo	Wmo verordening gemeente Renkum
	Besluit Wmo

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.219	1.529	1.226	1.225	1.225	1.225
Baten	31	29	18	18	18	18
Saldo van baten en lasten	-1.188	-1.500	-1.208	-1.207	-1.207	-1.207
Mutatie reserve		34				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-1.188	-1.466	-1.208	-1.207	-1.207	-1.207

1B Onderwijs

Doel

We verschaffen toegang tot onderwijs zodat iedereen zijn kennis en talent kan ontwikkelen en bevorderen om op die manier bij te dragen aan de samenleving.

Reguliere activiteiten

- Vroegtijdig signaleren en remediëren van factoren die het onderwijs kunnen belemmeren
- Uitvoeren leerplicht door RBL vanuit preventie
- Inzet Sociaal Team bij Multi Disciplinair Overleg leerlingen
- Bijdragen aan toekomst perspectief in samenspraak met Wmo, jeugdhulp en participatie en wonen
- Zorgen voor goede onderwijshuisvesting
- Voor peuters met een leer- of ontwikkel achterstand toegang tot de kinderopvang met aandacht voor VVE, Boekstart, Boekstart in de kinderopvang, logopedie in de kinderopvang en basisonderwijs
- De peuterregeling voor peuters van ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag
- Aandacht voor en interesse voor lezen en het bevorderen van leesvaardigheid voor alle leeftijden waaronder ook Bibliotheek op school
- Kunst en cultuur binnenschools ontdekken en ervaren. Dit is van belang om in de toekomst invulling te geven aan de identiteit van de gemeente als Airborne en/of kunstenaarsgemeente. Scholenmedeverantwoordelijk voor cultuureducatie met behoud van de combinatiefunctionaris om te ondersteunen en faciliteren.
- Volwasseneducatie (aanpak laaggeletterdheid, inzet Webgelden, Taalhuis, vroegtijdig schoolverlaters)
- Voor mensen met een laag opleidingsniveau (laaggeletterden) of nieuwkomers (na hun inburgering) blijft lokaal de toegang tot een onderwijs aanbod
- Ondersteunen LEA met ambtelijk secretaris
- Het maken van afspraken over een doorlopende leerlijn van kinderopvang naar basisschool
- Zomerschool voor kinderen in een kwetsbare (gezins)situatie, uitgevoerd door Renkum voor Elkaar

Specifieke activiteiten 2022

Opstellen aanpak Taalbevordering

Uiterlijk eind 2024 moet in alle gemeenten, onder regie van de centrumgemeente/ WEBcontactgemeente van de arbeidsmarktregio, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid zijn gerealiseerd. Er wordt voor het lokale uitvoeringsplan vooral gekeken naar de verbinding en ombuiging van reeds lopende zaken. De verwachting is dat dit budgettair neutraal kan worden uitgevoerd.

Nationaal Programma Onderwijs

We zullen voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 middelen van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). De middelen zijn bedoeld om samen met partners als scholen, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg etc. maatregelen te nemen om leerlingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak te ondersteunen. Op dit moment is nog niet exact

bekend hoeveel middelen we zullen ontvangen. In 2022 maken we o.a. samen met scholen, kinderopvang en Renkum voor Elkaar (verdere) afspraken over de besteding van deze middelen.

Integraal huisvestingsplan (IHP)

Conform het vastgestelde IHP wordt uitvoering gegeven aan het faseringsplan. In 2022 betekent dit:

- besluit nemen over doordecentralisatieovereenkomst SO en VSO De Brouwerij
- haalbaarheid koppeling S(B)O De Brouwerij aan de basisscholen
- toekomstbepaling onderwijsvoorziening kern Wolfheze
- nieuwbouw Leerdeel Doorwerth
- input leveren voor businessplannen (op te stellen door schoolbesturen) voor renovatie scholen Beatrix Renkum en Wolfheze en deel Paasberg (schoolbesturen)

Beleidsindicatoren en kengetallen

Indicator	Regio	2018	2019	2020	2021	Doel
Relatief verzuim (BBV)	Renkum	5	16	n.b.		
Relatief verzuim (BBV)	Nederland	23	26	n.b.		
Absoluut verzuim (BBV)	Renkum	2017: 0		n.b.		
Absoluut verzuim (BBV)	Nederland	2017: 1,8		n.b.		
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	Renkum	1,8	1	n.b.		
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	Nederland	1,9	2	n.b.		

n.b. = nog niet bekend

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet Primair op Onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Renkum
Wet Voorgezet Onderwijs	Integraal Huisvestingsplan
Wet op de Expertise Centra	Nadere regels peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Renkum 2020
Wet Educatie en beroepsonderwijs	Regionaal Educatief plan WebGelden regio Arnhem
Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen	
Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie	
Wet Kinderopvang	
Wet op onderwijstoezicht	
Besluit basisvoorwaarden voorschoolse educatie	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.380	3.854	3.501	3.384	3.916	3.587
Baten	305	581	380	512	800	2.369
Saldo van baten en lasten	-3.075	-3.273	-3.121	-2.871	-3.116	-1.218
Mutatie reserve	263	412	141	-279	64	-1.912
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-2.812	-2.861	-2.980	-3.150	-3.053	-3.130

1C Sport en bewegen

Doel

We bieden onze inwoners voldoende kansen en mogelijkheden om te sporten en bewegen. We zetten sport en bewegen als middel in om een bijdrage te leveren aan verschillende maatschappelijke doelen zoals sociale cohesie, leefbaarheid, participatie en gezondheid.

Reguliere activiteiten

- Opstellen en uitvoeren tweejaarlijks uitvoeringsplan Sport- Beweegvisie
- Uitvoering jaarlijks programma Sport- en Bewegteam
- Uitvoering subsidie- en exploitatieafspraken (accommodaties en activiteiten)

Specifieke activiteiten 2022

Opstellen uitvoeringsplan Sport- en beweegvisie

Om de twee jaar maken we een uitvoeringsplan binnen de volgende vier thema's uit de Sport- en beweegvisie:

- Inclusief sporten en bewegen
- Vitale sport- en beweegaanbieders
- Duurzame sportomgeving
- Vaardig in bewegen

In het uitvoeringsplan staat per thema aangegeven wie wat doet, welke partners betrokken zijn en de producten die opgeleverd gaan worden.

Opstellen programma Sport- en Bewegteam

In het jaarlijkse programma wordt aangegeven welke activiteiten er uitgevoerd gaan worden en waar de aandachtspunten liggen voor het Sport- en Bewegteam. Dit programma heeft een relatie met het uitvoeringsplan van de Sport- en beweegvisie.

Afspraken maken over exploitatie basissportvoorzieningen

Met exploitanten, sportaanbieders en gebruikers maken we afspraken over de exploitatie van onze basissportvoorzieningen: sportpark Wilhelmina, sportpark de Bilderberg, sporthal Doorwerth, MFC Doelium en de gymzalen. Met sportaanbieders, waar we een subsidierelatie mee hebben, maken we afspraken over de inzet van de subsidie. Verder anticiperen we op vragen en/of ontwikkelingen op

het gebied van sporten en bewegen binnen de inhoudelijke en financiële kaders van de Sport- en beweegvisie.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2016	2020	2021	Doel
% niet-sporters (BBV)	Renkum	50,7%	45,9%		< 50%
% niet-sporters (BBV)	NL	48,7%	49,3%		
% personen ouder dan 19 jaar dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen		67,9%	niet bekend		68%

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
N.v.t.	Sportvisie gemeente Renkum
	Nationaal en Lokaal Sportakkoord
	Omgevingsvisie
	Kadernota Sociaal Domein

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	2.197	2.251	2.166	2.136	2.105	2.101
Baten	99	164	158	138	138	138
Saldo van baten en lasten	-2.097	-2.087	-2.008	-1.998	-1.967	-1.963
Mutatie reserve	41	208	46	46	25	25
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-2.056	-1.879	-1.962	-1.952	-1.942	-1.938

1D Gezondheid

Doel

Het nemen van (preventieve) gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen om op die manier bij te dragen aan gezonde inwoners, zodat ze kunnen participeren in de samenleving.

Reguliere activiteiten

- Collectieve preventie
- Uitvoering van infectieziektebestrijding (GGD)
- Uitvoering van jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau, jeugdarts, prenatale zorg, verbonden met de Jeugdwet)
- Aandacht voor aspecten van Ouderengezondheidszorg (verbonden met de Wmo)
- Monitoren gezondheid jeugdigen, volwassenen, ouderen (GGD)
- Uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
- Verbinden gezondheid met het fysieke domein

Specifieke activiteiten 2022

Kansrijke Start

Eind 2021 zijn we gestart met een extra impuls geven aan het programma Kansrijke Start, met als doel om alle kinderen in de gemeente kinderen een kansrijke start te geven. Dit doen we door netwerkbijeenkomsten te organiseren en acties zoals omschreven in de kadernota nog verder en beter uit te werken.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	Doel
Percentage volledig gevaccineerde zuigelingen	91%	92%	93,3%		
Bingedrinken (aantal 12-19 jarigen dat afgelopen 4 weken meer dan 5 glazen alcohol per keer gedronken heeft)	25,5%	17,2%	-		
Overgewicht	6,6%	-	-		

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet publieke gezondheid	Regiovisie Publieke Gezondheidszorg Gelderland-Midden

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.117	1.079	1.101	1.106	1.116	1.118
Baten	-1					
Saldo van baten en lasten	-1.118	-1.079	-1.101	-1.106	-1.116	-1.118
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-1.118	-1.079	-1.101	-1.106	-1.116	-1.118

1E Zorg en Veiligheid

Doel

Wij zijn een gemeente met een sterke samenleving waar veiligheid de norm is. We zijn een veilige gemeente waar iedereen binnen de samenleving zich prettig en veilig voelt. Vanuit de gemeente werken we samen met alle partners aan veiligheid en leefbaarheid en maken in deze samenwerking ook de verbinding met zorg. We werken aan een integrale aanpak op het gebied van de lokale zorg en veiligheidssituatie waarbij de regierol bij de gemeente ligt.

Reguliere activiteiten

Vanaf januari 2021 vormen de procesregisseurs zorg en veiligheid, de adviseurs veiligheid en de vergunningverleners, toezichthouders en handhavers één team. Hierdoor verbetert onder meer de samenwerking en kennisdeling. Dit komt draagt zowel bij aan de uitvoering van de reguliere als bij de speciale activiteiten.

- Opstellen en vaststellen nieuw integraal veiligheidsplan (2023 - 2027);
- Trends, ontwikkelingen en de voortgang van de gezamenlijk gestelde doelen in het integraal veiligheidsplan in veiligheidsdriehoek bespreken;
- Contact onderhouden met ketenpartners (o.a. instellingen in de gemeente en het veiligheidshuis). Procesregie over hoog-risico casuïstiek. Optimaal afgestemde zorg- en strafmaatregelen zodat risico's en overlast worden geminimaliseerd;
- Vormgeven aan de uitvoeringsagenda huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Bestrijden van jeugdoverlast is samenwerking met ketenpartners;
- In samenwerking met regiogemeenten diverse onderwerpen, zoals aanpak mensenhandel, aanpak cybersecurity, problematiek gerelateerd aan mensen met verward gedrag, data-gestuurd werken, vergunningverlening bij evenementen e.d.;
- Reguliere werkzaamheden die voortkomen uit de aanpak tegen ondermijning, zoals uitvoeren van bibob-onderzoek, lokaal ondermijningsoverleg en integrale controles.
- Diverse activiteiten ten behoeve van de openbare orde en veiligheid, zoals beleidsvorming en werkzaamheden als gevolg van explosieven en vermisten uit WOII, huisuitzettingen (sinds 2021 een wettelijke taak voor de gemeente), periodieke afstemming met ketenpartners zoals brandweer en politie, op orde houden van de crisisorganisatie, zodat in geval van een (potentiële) calamiteit direct geacteerd kan worden om de impact te minimaliseren;
- Al dan niet verlenen van vergunningen of ontheffingen in reactie op aanvragen (o.a. collectes, evenementen, standplaatsen en wapenverloven en aanvragen o.b.v. de alcoholwet);
- Toezicht en handhaving op o.a. openbare ruimte, bossen en natuurgebieden, de alcohol-wet (voorheen), hondenoverlast, flora en fauna, jeugdoverlast, binnen- en buitenstedelijk groen, parkeerproblematiek en corona maatregelen.
- Reageren op oproepen van de meldkamer en op meldingen openbare ruimten en ondersteunen zij bij integrale controles en huisuitzettingen door toezichthouders en handhavers.

Specifieke activiteiten 2022

Haalbaarheid pilot wijkrechter

Naar voorbeeld van verschillende plekken in het land willen wij in Renkum (in samenwerking met regiogemeenten) een pilot Wijkrechter organiseren. In 2022 wordt een projectplan geschreven en de mogelijkheden van de Rechtbank hierin onderzocht zodat er eind 2022 een go/no go is voor het starten van een pilot *wijkrechter*.

Ondermijning in beeld: verbeteren van signalen

Door middel van verschillende interventies gericht op inwoners, medewerkers en toezichthouders het bewustzijn en de signaalgevoeligheid omtrent ondermijning vergroten, met als doel meer en betere signalen van ondermijning te krijgen.

Aantal interventies:

- Medewerkers gemeente: drie interne ontmoetingen
- Inwoners en bedrijven in de gemeente: 2 campagnes
- Toezichthouders gemeente: 2 ontmoetingen per jaar met politie en boa's

Opstellen beleid aanpak mensenhandel

In samenwerking met de regiogemeenten beleid aanpak mensenhandel opstellen.

Uitvoering geven aan de bestuursopdracht 'samen veilig, lokale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling'

Met het lokaal uitvoeringsplan stimuleren wij (semi-)professionals om in een vroeg stadium in gesprek te gaan over zorgen die zij hebben omtrent huiselijk geweld en kindermishandeling. Wij stimuleren het gebruik van de meldcode en dragen er toe bij dat de kennis binnen ons eigen Sociaal Team en de ketenpartners over de (aanpak van) huiselijk geweld en kindermishandeling op peil is. Wij volgen landelijke en regionale ontwikkelingen en sluiten zo veel mogelijk aan bij regionale initiatieven.

Verbeteren van cyber-secure gedrag

Door middel van twee campagnes inwoners en organisaties in de gemeente wijzen op nut, noodzaak en handelingsperspectieven gericht op cyber secure handelen. Om de effectiviteit van de interventies te vergroten wordt ook gericht op specifieke doelgroepen.

Samen met VGGM waarborgen van een crisisplan ' wat in geval van een cyberaanval'

Verbeteren perspectieven voor inwoners van kwetsbare wijken

Samen met Vivare is het project kwetsbare wijken gestart. Gemeente en woningbouwvereniging plagen interventies gericht op het verbeteren van de perspectieven in de maatschappij voor inwoners van kwetsbare wijken.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Openbare orde en veiligheid

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
High Impact Crimes		83	75	72		< 80
Geweld		103	142	120		< 120
Vernielingen, Politiecijfers		138	153	117		< 120
Drank- en drugsoverlast		58	42	41		< 50
Winkeldiefstal (per 1.000 inw.; BBV)	R	1,1	0,6	0,8		< 1
Winkeldiefstal (per 1.000 inw.; BBV)	NL		2,3	1,99		-
Diefstal uit woning (per 1.000 inw.; BBV)	R	2,6	4	2,2		< 2
Diefstal uit woning (per 1.000 inw.; BBV)	NL		2,3	1,76		-
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inw.; BBV)	R	4,0	5	4,3		< 5
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inw.; BBV)	NL		4,8	4,6		-
Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inw.) (BBV)	R	5,1	5,8	5,1		< 5
Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inw.) (BBV)	NL		5,9	6,3		< 6

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
Meldingen cybercrime & gedigitaliseerde criminaliteit	R	115	135	244		> 300
Meldingen cybercrime	R	1	5	22		> 40
Signalen ondermijning*	R	-	-	-		> 25
Outcome		2018				
Waarschuwing/ sluiting panden (wet Damocles)		5	2	1		> 4
Vermissing personen		368	426	415		< 400

* Tot 2020 werd het aantal serieuze signalen voor ondermijning niet geregistreerd.

Zorg en Veiligheid

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
Veilig Thuis meldingen politie		-	75	95		> 95*
% Jongeren met Jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)	R	1,2%	1,4%	1,4%		> 1,4
% Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23 jaar)	R	0,4%	0,5%	0,35		> 0,4
Meldingen overlast personen verward gedrag (politiemeldingen)	R	212	206	316		> 180*
Jeugdoverlast (politiemeldingen)	R	174	170	120		> 175*
Verwijzingen Halt (per 10.000 inw. 12-17 jaar; BBV)	R	67	91	130		>150***
Verwijzingen Halt (per 10.000 inw. 12-17 jaar; BBV)	NL	119	132	110		-
Jongeren met delict voor rechter (BBV)	R	30	40	nog niet beschikbaar		< 40
Jongeren met delict voor rechter (BBV)	NL	20.220	22.960	nog niet beschikbaar		-

* We investeren in verbinden met ketenpartners en inwoners, zodat zij meer meldingsbereid en signaalgevoelig worden en bekend zijn met het proces van melden. Op de korte termijn streven we daarom naar meer meldingen, zodat we beter en in eerder stadium zicht krijgen op de problematiek.

** De maatregel (jeugdbescherming, jeugdreclassering) is het gevolg van (een reeks) delict(en) die passend is en gericht is op voorkomen van recidive. Het streven is dan ook dat deze maatregelen ingezet worden indien van toepassing.

*** Tot op heden konden boa's alleen naar aanleiding van middelengebruik en overtreden van de wet en regelgeving rondom vuurwerkbezit en het afsteken hiervan een doorverwijzing naar Halt schrijven. De verwachting is dat komend jaar ook naar aanleiding van andere strafbare feiten naar

Halt doorverwezen kan worden. Als gevolg hiervan en een doorverwijzing naar Halt het doel heeft recidive te voorkomen streven we naar een hoger minimaal aantal doorverwijzingen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving Openbare orde en veiligheid (integraal veiligheidsbeleid)	Gemeentelijk beleid
Gemeentewet	Integraal Veiligheidsplan 2018 – 2021
Politiewet	Algemeen Plaatselijke Verordening inzake toezicht en handhaving
Wet Veiligheidsregio's	Hennepconvenant/ beleidsregels Wet Damocles
Opiumwet	BIBOB beleid/ beleidsregels
Wet BIBOB	Uitvoering Wet aanpak woonoverlast
Wet Publieke Gezondheid	
Diverse bevoegdheden van de burgemeester zijn gebaseerd op de gemeentewet of aanverwante wetgeving waar de bevoegdheid op is gestoeld.	
Wetgeving Bestuursopdracht 'Zorg en Veiligheid'	Gemeentelijk beleid
Jeugdwet	Kadernota transformatie sociaal domein
Wmo	Perspectiefnota
Wet Verplichte Meldcode	
Wet Tijdelijk Huisverbod	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.548	4.095	3.778	3.701	3.732	3.730
Baten	79	94	15	15	15	15
Saldo van baten en lasten	-3.469	-4.001	-3.764	-3.686	-3.717	-3.715
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-3.469	-4.001	-3.764	-3.686	-3.717	-3.715

1F Minima

Doel

Meer inwoners zijn financieel zelfstandig en arbeidsdeelname neemt toe. We werken toe naar meer eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners.

Reguliere activiteiten

- Het binnen het sociaal domein integraal uitvoeren van een activerend minimabeleid. We hebben hierbij speciale aandacht voor ondernemers, kinderen en jongeren maar ook het bestrijden van langdurige armoede
- Het bieden van ondersteuning op maat aan inwoners met schulden
- We zetten in op preventie en vroegsignalering van schulden
- Wij voeren de regie over de schulddienstverlening door middel van casemanagement vanuit de gemeente

Specifieke activiteiten 2022

Uitbreiding taken gemeentelijke schulddienstverlening

De taken van de gemeente in het kader van de uitvoering van de Wet gemeentelijke schulddienstverlening zijn uitgebreid. Vroegsignalering en preventie van schulden heeft een sterkere, wettelijke basis gekregen en de gemeente heeft een duidelijke opdracht om schulddienstverlening aan ondernemers vorm te geven.

Om deze opdracht uit te kunnen voeren wordt structureel € 84.000 aan extra middelen gevraagd (zie onderdeel 'geld vragende voorstellen').

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
% Kinderen met kans op armoede 0-18 jaar			9%	10%		
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin (%) (BBV)	R	6%	5%			
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin (%) (BBV)	NL		6%			
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren (BBV)	R	2%	2%			
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren (BBV)	NL		2%			
Aantal inwoners met een inkomen tot 120%			1.450 (Evaluatie minima- beleid 2019)			
Volumeontwikkeling schulddienstverlening:						
Aantal meldingen		117	107	69		
Aantal adviesgesprekken						
Aantal inwoners met schulden waarvan het dossier wordt		41	26	29		

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
overgedragen aan Kredietbank Nederland						
Aantallen inkomensbeheer		11	10	8		
Aantal aanvragen Wsnp		12	1	4		
Aantallen budgetcoaching		0				
Aantal uitgegeven Gelrepassen		1.334	1.325	1.219		Stijging
Aantal verstrekte kindvoorzieningen:						
Tegemoetkoming zwemles via Jeugdfonds		53	41	20		
OV-regeling		337				
Kindpakket			352	312		
Outcome						Doel
Afname van het aantal inwoners met schulden waarvan het dossier wordt overgedragen aan Kredietbank Nederland		41				Daling
Aantal geslaagde schuldregelingen		20	20	11		

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Participatiewet	Nota: Naar een integraal en activerend minimabeleid 2015 t/m 2018
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Notitie 'Kansen voor alle kinderen'
Artikel 108 Gemeentewet	Beleidsplan integrale schulddienstverlening 2017 t/m 2020
	Verordening Gelrepass gemeente Renkum

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	472	385	628	550	550	550
Baten	8	11				
Saldo van baten en lasten	-465	-374	-628	-550	-550	-550
Mutatie reserve		44				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-465	-330	-628	-550	-550	-550

1G Integratie en participatie nieuwkomers

Doel

We bieden inburgeraars een passend inburgeringstraject en dragen zorg voor de begeleiding en de voortgang.

Reguliere activiteiten

- Vanaf 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering van kracht. De gemeente krijgt de regie over de gehele inburgering.
Voor de huidige groep inburgeraars blijven de reguliere taken van kracht (ook na 1 januari 2022). Inburgeraars onder de huidige wetgeving worden gefaciliteerd vanuit de bevoegdheden van de Participatiewet.
- Wettelijke taakstelling voor huisvesting statushouders: Renkum biedt volgens een taakstelling die halfjaarlijks wordt vastgesteld door BZK woonruimte aan personen met een asielstatus. Over de realisatie heeft het sociaal team afspraken met Vivare voor de huisvesting en met VluchtelingenWerk over de maatschappelijke begeleiding .
- De wettelijke taak voor het aanbieden van Maatschappelijke begeleiding bij huisvesting en integratie beleggen wij via prestatie afspraken bij VluchtelingenWerk.
- Maatschappelijke participatie naast het taalaanbod. Consulents met een specialisatie voor de doelgroep statushouders dragen zorg voor participatieplaatsen die aansluiten bij het traject en de doelen van de statushouder.
- Verplicht Participatie VerklaringsTraject (PVT). De gemeente doet alle inburgeringsplichtigen een aanbod voor deelname aan het PVT binnen de door DUO gestelde termijn.
- Maatwerk in zorg voor gezondheid en onderwijs. Consulents zijn gespecialiseerd in culturele sensitiviteit en brengen dit indien noodzakelijk over naar andere betrokken zorg- en dienstverleners.
- Activering naar deelname sport en cultuur door consulents en maatschappelijk begeleiders.

Specifieke activiteiten 2022

Vorbereiding en Implementatie Nieuwe Wet Inburgering

2021 staat in het teken van voorbereiding en implementatie. Op het moment van schrijven loopt de aanbesteding voor het inburgeringsonderwijs. Team statushouders (beleid en uitvoering) is bezig met de praktische invulling van alle onderdelen van de nieuwe wet en de implementatie daarvan in de organisatie. Vanaf 1 januari 2022 treedt de nieuwe wet in werking en zullen de resultaten van de verrichtte inspanningen zichtbaar worden. Alle onderdelen zullen in 2022 regelmatig geëvalueerd en indien nodig bijgesteld worden.

Landelijk gaan er geluiden op dat de financiële middelen die het Rijk ter beschikking stelt voor de uitvoering van deze wet niet toereikend zullen zijn. Op het moment van schrijven loopt de aanbesteding van het inburgeringsonderwijs nog, hierdoor is er nog geen zicht op de kosten die de leerroutes met zich mee zullen brengen. Het Rijk heeft nog geen definitieve bedragen vastgesteld. Onduidelijk is nog of er rekening wordt gehouden met extra kosten op het gebied van vroege participatie en gevolgen voor de formatie, vanwege een forse intensivering van de dienstverlening.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2019	2020	2021	Doel
Aantal statushouders gehuisvest; taakstelling huisvesting behaald	22	22	23	45
Aantal statushouders in de bijstand	118	115	101	105
Aantal inburgeraars in duaal programma	115	85	95	95
Outcome				
Aantal statushouders naar betaald werk	20	10	15	15
Aantal inburgeraars slagen voor examen	74	65	30	30
Aantal statushouders nemen deel aan regulier onderwijs	10	10	12	15

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet Huisvesting (taakstelling huisvesting statushouders)	Uitvoeringsnotitie woonbeleid
Wet Inburgering	Uitvoeringsnotitie vrijwilligers
Regeling maatschappelijke begeleiding	Plan van Aanpak statushouders
	<i>Projectbudget rijksbijdrage verhoogde instroom asielzoekers</i>
	Rijksmiddelen Wet Inburgering

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	253	450	361	316	312	309
Baten	313			20	20	20
Saldo van baten en lasten	60	-450	-361	-296	-292	-289
Mutatie reserve		118	66			
Geraamd/gerealiseerde resultaat	60	-332	-295	-296	-292	-289

1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Doel

We stimuleren en ondersteunen kinderen, jongeren en hun omgeving om zo zelfstandig en veilig mogelijk op te groeien en te participeren in de samenleving.

We zetten er op in om de taakstellingen op jeugd te behalen door hulp in te zetten zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig, te normaliseren, kinderen zo thuis mogelijk te laten opgroeien, het collectieve veld te versterken en strakkere afspraken te maken met zorgaanbieders. Ons doel is goede, toegankelijke en betaalbare zorg en ondersteuning voor wie niet zonder kan.

Reguliere activiteiten

- Bieden van ondersteuning in de vorm van maatwerkvoorzieningen, waaronder Jeugd GGZ en kinderbescherming
- Inzet van pleegzorg
- Inzet van gedragswetenschapper Jeugd
- Voorziening Gezinsondersteuning Kinderopvang
- Afstemming onderwijs en kinderopvang, afstemming JGZ en afstemming huisartsen
- Afstemmen aanpalend beleid (Wmo-Participatie, Gezondheid)
- Regionaal afstemmen inkoop en transformatie
- Leerlingenvervoer, blijvend inzetten op het stimuleren van het zelfstandig reizen van onze pupillen
- Doelgroepenvervoer
- Uitvoeren cliëntervaringenonderzoek

Specifieke activiteiten 2022

Woonplaatsbeginsel

Met het aanpassen van het woonplaatsbeginsel per 1 januari 2022, zijn gemeenten van herkomst verantwoordelijk geworden voor de kosten van zorg met verblijf in voogdij die een jeugdige krijgt. In 2021 is uitgezocht welke jeugdigen er vanuit onze gemeente overgedragen moeten worden naar de gemeente van herkomst. Andersom is op basis van de gegevens die andere gemeenten aandragen uitgezocht hoeveel jeugdigen wij verwachten te ontvangen. Eind 2021/begin 2022 vindt de overdracht van deze jeugdigen plaats. Het kan zijn dat de oorspronkelijke woonplaats van een jeugdigen niet kan worden bepaald of dat een gemeente het niet eens is met de achterhaalde oorspronkelijke woonplaats. In dat geval zal er een verschil worden beslecht. Concrete activiteiten die in 2022 plaatsvinden zijn dan ook het overdragen en ontvangen van jongeren, het eventueel beslechten van verschillen en het aanvragen van de compensatieregeling (nog in te stellen).

Middelen algemene uitkering

Het rijk heeft voor 2019 t/m 2022 extra middelen beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. Op dit moment is het nog onduidelijk hoe de verdeling van deze extra middelen er uit ziet. In 2022 monitoren we de ontwikkelingen en voorwaarden van de budgetten.

Evaluatie verordening, besluit en beleidsregels jeugdhulp

In 2021 zijn de verordening-, het besluit- en de beleidsregels jeugdhulp volledig geactualiseerd. In 2022 worden al deze onderdelen geëvalueerd en wordt bekeken of er zaken aangepast moeten worden wegens wettelijke wijzigingen of verbeterpunten vanuit de uitvoering.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	R	15%	15,6%	14,4%	N.B.	
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	NL		12,3%	11,9%	N.B.	
Jongeren met jeugdbescherming	R	1,4%	1,5%	1,4%	N.B.	

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
(% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)						
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	NL		1,2%	1,2%	N.B.	
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar) (BBV)	R	0,4%	0,6%	0,4%	N.B.	
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar) (BBV)	NL		0,4%	0,4%	N.B.	

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Jeugdwet	Kadernota Sociaal Domein
	Uitvoeringsplan jeugd 2018
	Verordening Jeugdhulp
	Besluit Jeugdhulp
	Regeling Voorziening Gezinsondersteuning Kinderopvang

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	11.304	11.806	10.977	9.890	9.796	9.682
Baten	33					
Saldo van baten en lasten	-11.271	-11.806	-10.977	-9.890	-9.796	-9.682
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-11.271	-11.806	-10.977	-9.890	-9.796	-9.682

1i Maatwerkvoorzieningen Wmo

Doel

We stimuleren inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving. Wanneer dit niet lukt zorgen we dat er (tijdelijk) voorzieningen beschikbaar zijn.

Reguliere activiteiten

- Verstrekken hulpmiddelen, waaronder rolstoelen
- Verstrekken vervoersvoorzieningen (zorgtaxi, doelgroepenvervoer)
- Verstrekken woonvoorzieningen
- Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
- Bieden van ondersteuning bij het huishouden: algemene voorziening, huishoudelijke ondersteuning, combinatieondersteuning thuis.
- Bieden van individuele begeleiding: basis en specialistisch
- Bieden van groepsbegeleiding: stabiel en ontwikkeling
- Inzet Respijtzorg om de mantelzorger te ontlasten
- Inzet Persoons Gebonden Budget (PGB)
- Onafhankelijke Cliëntondersteuning
- Doorontwikkeling producten regionale inkoop regio Centraal Gelderland.

Specifieke activiteiten 2022

Doordecentralisatie beschermd wonen (voor inwoners met een licht verstandelijke beperking): van beschermd wonen naar beschermd thuis

We bieden inwoners met een licht verstandelijke beperking (lvb) die niet langer zelfstandig (thuis) kunnen blijven wonen, een beschermd woon- en ondersteuningsvoorziening. De insteek is gericht op het inzetten van een zo tijdelijk mogelijke ondersteuning, waarbij met casusregie gericht kan worden afgeschaald. Vanwege de verruimde toegang van de Wet langdurige zorg per 1 januari 2021 is ons cliëntenbestand beschermd wonen met lvb met 54% afgenomen. De verantwoordelijkheid die wij zelf al dragen voor beschermd wonen lvb kunnen wij daardoor ook in 2022 binnen onze begroting dragen. Vanaf 2022 wordt beschermd wonen in zijn totaliteit verder inhoudelijk doorgedecentraliseerd. Dit gaat gepaard met een nieuw objectief verdeelmodel en per 2023 zal ook financieel worden doorgedecentraliseerd. Dat betekent dat vanaf 2023 beschermd wonen lvb ook weer onderdeel gaan uitmaken van de regionale begroting. Door de inhoudelijke doordecentralisatie - die al vanaf 2022 ingaat - behouden wij wel zelf de sturing op de trajecten, maar dragen wij niet langer het financiële risico alleen. Bovendien vindt de doordecentralisatie plaats over een meerjarig ingroeipad waardoor het - te verwachten - financiële nadeel over een langere periode uit te smeren is. Dit biedt ons voldoende tijd om in regionale samenwerking zorgvuldige stappen te zetten in beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De verwachting is dat met deze transformatie het nadeel opgevangen kan worden. Daarnaast geldt het objectieve verdeelmodel alleen voor nieuwe instromende cliënten, waardoor het - te verwachten - financiële nadeel de eerste jaren sowieso beperkt is. Om ervoor te zorgen dat wij de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis kunnen maken, is investering in onze lokale infrastructuur noodzakelijk. Hiervoor hebben wij incidenteel budget ten bedrage van € 434.000,- beschikbaar. Deze middelen komen voort uit het landelijke hoofdlijnenakkoord geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en extra ambulantiseringmiddelen beschikbaar gesteld door de centrumgemeente Arnhem. Bij de najaarsnota 2021 hebben wij verzocht om deze middelen in te brengen in de reserve Sociaal Domein, om deze met een bestedingsplan bij de voorjaarsnota 2022 aan te kunnen wenden.

De inzet van eenvoudig maatwerk

In het kader van praktisch kunnen schakelen met de inzet van hulp en ondersteuning wordt de uitvoering in de gelegenheid gesteld om naast de verplicht ingekochte hulp alternatieven in te zetten om te voorkomen dat het regulier maatwerk moet worden ingezet, omdat dat te zwaar is. Dit noemen we de inzet van eenvoudig maatwerk en valt onder sociaal domein breed (integraal). Deze vorm van ondersteuning wordt door meerdere gemeenten in Nederland ingezet (is afkomstig uit de City deal) en heeft tot bewezen positieve resultaten geleid. Het is daarmee een versterking van onze preventieve aanpak.

Evaluatie verordening, besluit en beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2021 zijn de verordening-, het besluit en de beleidsregels Wmo geactualiseerd. In 2022 vindt evaluatie plaats en kunnen aanpassingen worden doorgevoerd vanwege wettelijke wijzigingen of verbeterpunten vanuit de uitvoering.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	Doel
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inw.) (BBV)	R	610	730	680		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inw.) (BBV)	NL			640		
Aantal Zorg in Natura en PGB cliënten Hulp bij Huishouden / 1ste kwartaal		815	845	854		
Aantal Zorg in Natura en PGB cliënten Begeleiding / 1ste kwartaal		435	475	500		
Doelgroepenvervoer:						
Wmo-gerechtigden maken gebruik van Avan						
Wmo- en jeugdgeïndiceerden naar zorginstellingen maken gebruik van Avan						
Leerlingenvervoer:						
		School- jaar 2018 - 2019				
Het totaal aantal leerlingen met een positieve beschikking		144	120	110	100	
Leerlingen in het taxivervoer (streven is dat leerlingen zo zelfstandig mogelijk reizen en dat aantal leerlingen in taxivervoer zo laag mogelijk is).		98	<98		77	
Leerlingen in Openbaar Vervoer en Eigen vervoer		46			23	
Output Ondersteuning Thuis Zwaar						
Doel: door inzet van Ondersteuning Thuis Zwaar i.p.v. Begeleiding regulier de kwaliteit van ondersteuning verhogen en de kosten verlagen.						

Output	2018	2019	2020	2021	Doel
Producten zijn gewijzigd m.i.v. 1 juli 2020					
Realisatie Ondersteuning Thuis Zwaar - ZiN					
Realisatie Ondersteuning Thuis Zwaar - PGB					
Realisatie Begeleiding regulier - ZiN					
Realisatie Begeleiding regulier - PGB					

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wmo	Kadernota Sociaal Domein gemeente Renkum.
Uitvoeringsbesluit	Verordening maatschappelijke ondersteuning – gemeente Renkum
	Verordening Leerlingenvervoer
	Besluit Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	9.909	9.893	10.414	10.195	10.248	10.249
Baten	341	765	342	343	344	345
Saldo van baten en lasten	-9.568	-9.127	-10.072	-9.852	-9.904	-9.904
Mutatie reserve		-379				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-9.568	-9.506	-10.072	-9.852	-9.904	-9.904

1J Inkomensvoorziening

Doel

Meer inwoners zijn financieel zelfstandig en de arbeidsdeelname neemt toe. We werken toe naar meer eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners.

Reguliere activiteiten

- Rechtmatig verstrekken van uitkeringen op grond van de Participatiewet, Ioaw, Ioaz en Bbz2004
- Inwoners ondersteunen bij het vinden van werk die een beroep doen op een van deze uitkeringen of op andere wijze ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk
- Het organiseren van een ondersteuningsaanbod organiseren dat bewezen effectief is
 - onze aanpak baseren op werkwijzen die op basis van wetenschappelijk onderzoek als effectief beschouwd worden
 - volgen van landelijke onderzoeken en experimenten op het gebied werk en inkomen

- Ondersteuning van inwoners met een arbeidshandicap op zoek naar werk en organiseren ondersteuning op de werkplek
 - vergroten arbeidsparticipatie van inwoners met een arbeidshandicap (banenafpraak)
 - ondersteunen werkgevers bij het in dienst nemen van inwoners met een arbeidshandicap
 - Uitvoering van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening), inclusief werkgeversrol
- Ondersteuning van inwoners om te participeren naar vermogen wanneer werk (nog) geen optie is met een breed scala van activiteiten
 - inzetten van activerend werk als de brug tussen WMO (arbeidsmatige) dagbesteding naar arbeidsparticipatie en betaald werk
- Regionale samenwerking met onderwijs, arbeidsmarkt en werkgeversdienstverlening werkgeversservicepunt om meer perspectief op werk organiseren
 - verbeteren aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt
 - verbeteren toegang tot de arbeidsmarkt voor inwoners op zoek naar werk of met een arbeidsbeperking
 - arbeidsmarktwerking in de regio
- Op aanvraag beoordelen van bijzondere of categoriale bijzondere bijstand voor noodzakelijke kosten van het bestaan
 - o.a. kosten bewindvoering
- Beoordelen aanvragen individuele inkomenstoelage en individuele studietoelage
- Ondersteunen werkgevers bij het invullen van SROI

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2018	2019	2020	2021	Doel
Aantal banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar; BBV)	R	632	654,6	660		
Aantal banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar; BBV)	NL		792,1	796		
Netto arbeidsparticipatie (BBV)	R	65,8	66,6	65,7		
Netto arbeidsparticipatie (BBV)	NL		68,8	68,4		
Personen met een bijstandsuitkering (per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder) (BBV)	R	32,8	31,1	378,6 (per 10.000)		
Personen met een bijstandsuitkering (per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder) (BBV)	NL			459,7		
Lopende re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar) (BBV)	R	66,5	55,79	502,2 (per 10.000)		
Lopende re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar) (BBV)	NL			202		
Funciemenging (BBV)	R	43,8%	44,3%	44,4		
Funciemenging (BBV)	NL		53,2%	53,2		
Beschermingsbewind		276	272	275		
Outcome						

		2018	2019	2020	2021	Doel
Uitkeringsbestandsontwikkeling		-5%	-11%	-1%		-5%
Uitstroom naar betaald werk		45%	42%	31%		45%
Aantal uitkeringsdossiers met part-time werk		93	81	66		+20%

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Participatiewet	Uitvoeringsplan Opbouw Sociale Werkvoorziening gemeente Renkum
Wet Banenafpraak	☐ Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Renkum
	Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Renkum
	Verordening Studietoelage gemeente Renkum

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	20.160	16.693	15.230	14.425	14.398	14.390
Baten	16.053	10.969	9.266	9.017	9.017	9.017
Saldo van baten en lasten	-4.107	-5.724	-5.963	-5.407	-5.381	-5.373
Mutatie reserve	-366	289	200			
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-4.473	-5.435	-5.763	-5.407	-5.381	-5.373

02 Omgeving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

In de komende jaren gaan we nog meer dan voorheen integraal samenwerken. Niet alleen binnen onze organisatie, maar vooral ook met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overige partners. Dit past ook goed binnen de gedachte van de Omgevingswet. Onze omgeving ontwikkelen we samen verder. Daarbij werken we dorpsgericht om de eigenheid van de dorpen en de diversiteit binnen de gemeente te behouden.

We stimuleren onze inwoners, ondernemers en partners om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan een mooier, schoner, groener, vitaler, veiliger en duurzamer Renkum. Samen met hen geven we ook vorm aan de uitdagingen, die vanuit hogere overheden op ons af komen. Naast de Omgevingswet kan daarbij gedacht worden aan aspecten op het gebied van energie, klimaat en duurzaamheid, wonen en natuur en landschap.

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	18.972	18.956	19.016	19.879	19.898	19.565
Baten	11.751	10.417	11.949	12.496	12.567	12.169
Saldo van baten en lasten	-7.221	-8.538	-7.066	-7.383	-7.330	-7.396
Mutatie reserve	457	1.322	242	177	101	77
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-6.764	-7.217	-6.824	-7.205	-7.230	-7.319

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit.

Reguliere activiteiten

Omgevingswet

- Integrale benadering van de leefomgeving
- Meer inzicht en overzicht in het omgevingsrecht
- Vergroten van de lokale afwegingsruimte
- Verbeteren van de dienstverlening

Ruimtelijke ontwikkeling

- Pretoets nieuwe initiatieven
- Planbegeleiding
- Stedenbouwkundige kaderstelling
- Gebiedsontwikkeling

- Privaatrechtelijke overeenkomsten
- Centrumontwikkeling (Oosterbeek, Doorwerth)

Grondbedrijf

In 2021 is gestart met de opzet van een grondbedrijf. Het is de bedoeling dat deze in 2022 actief functioneert. Het grondbedrijf betreft de interne ontwikkelrol van de gemeente. Het gaat dus om overzicht, bepalen kansen en risico's, bepalen ontwikkelpotenties en prioritering daarin van onze eigen gronden en het niet-kernareaal vastgoed.

Specifieke activiteiten 2022

Bepalen ontwikkelpotentie eigen gronden

In 2021 is gestart met de opzet van het grondbedrijf. Eén van de eenmalige werkzaamheden die daarvoor moeten worden uitgevoerd, is het bepalen van de ontwikkelpotentie van onze eigen gronden. Dit wordt in 2022 opgepakt. Een werkgroep gaat een overzicht maken van de potentiële ontwikkellocaties en een afwegingskader opstellen om deze locaties te kunnen prioriteren. De werkgroep maakt eerst een plan van aanpak op welke wijze de gemeenteraad en de bewoners van de gemeente Renkum hierin worden meegenomen en geïnformeerd.

Implementatie Omgevingswet

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022 moet de gemeente voldoen aan alle minimale eisen die door de VNG gesteld zijn.

De Omgevingswet verplicht gemeenten om voor 31 december 2029, voor het gehele grondgebied van de gemeente, één omgevingsplan vast te stellen.

Dit omgevingsplan vervangt bestemmingsplannen, gemeentelijke verordeningen en milieuregels. Het omgevingsplan, waarvoor plan van aanpak in 2021 door de raad is vastgesteld, omvat naast bovenstaande ook aspecten zoals gezondheid.

We kiezen er voor de implementatie van de Omgevingswet zodanig uit te voeren dat de basis op tijd op orde is. We voldoen aan de minimale eisen die de wet.

De Omgevingsvisie is zo toegankelijk en compact mogelijk gemaakt. Er worden daarnaast Omgevingsprogramma's opgesteld voor gebieden of thema's. Exacte invulling vindt nog plaats.

Naast de omgevingsvisie, de programma's en het omgevingsplan is de technisch implementatie van het DSO (nieuwe ondersteunende regelsoftware) noodzakelijk. De aanbesteding voor de nieuwe contractperiode van de software, moet na juni 2022 worden geregeld. Het inrichten van nieuwe processen en bijbehorende communicatie, zowel intern en extern, is een belangrijk element bij de invoering van de wet. Lettende op de nu aangegeven invoeringsdatum van 1 juli 2022 wordt 2022 een belangrijk jaar waarin nog veel werkzaamheden moeten plaatsvinden.

1. Procesmanagement

Wij stellen voor om voor 2022 tijdelijk een procesmanager aan te trekken om tijdens dit cruciale jaar voldoende aandacht te hebben voor de implementatie van de wet.

Eerdergenoemde onderdelen van de wet lopen parallel en vragen ieder aandacht in afstemming en besluitvorming, zowel intern, in de regio als extern.

2. **Omgevingsvisie/omgevingsprogramma**

De omgevingsvisie wordt naar verwachting in januari 2022 door de gemeenteraad vastgesteld. Op thema's en geografische gebieden is het zeer wenselijk om programma's op te stellen.

Bestaand en nieuwe beleid zal hierin integraal worden weergegeven. Programma's gaan meer over de korte en middellange termijn en zijn daarmee relatief snel aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen.

3. **Omgevingsplan**

Op 31 december 2029, moet er voor het gehele grondgebied van de gemeente, één omgevingsplan zijn vastgesteld ter vervanging van alle aanwezige bestemmingsplannen. Op inhoud zijn daarvoor de omgevingsvisie en de programma's belangrijk. Tijdig starten van dit proces is noodzakelijk. De planning is om eind 2022 door de gemeenteraad daarvoor kaders te laten vaststellen.

Verordeningen

Diverse bestaande verordeningen vragen een bijstelling en moeten worden samengevoegd. Dat wordt pragmatisch opgepakt. We werken daarbij samen in de regio waar dat past, en geven prioriteit aan die verordeningen waar de meeste vergunningen voor verleend worden. Bij nieuwe verordeningen moet gedacht worden aan een Hemel- en grondwaterverordening en een bomenverordening.

Toepasbare regels

Er is gestart met het verkennen van het maken van toepasbare regels. Onder de Omgevingswet is het verplicht om voor indieningsvereisten toepasbare regels te maken. Dit helpt inwoners van Renkum om makkelijker te zien of ze vergunning nodig hebben en zo ja wat er voor nodig is om een aanvraag in te dienen. Vanuit het Rijk wordt een tool box hiervoor aangeboden. In Regionaal verband wordt gekeken in hoeverre deze toolbox toepasbaar is voor de regio en in de diverse gemeenten. Deze actie loopt door in 2022.

Aanwending budget

Voor alle bovenstaande werkzaamheden rondom het omgevingsplan is tot en met 2029, met name extra inzet van een RO-jurist structureel noodzakelijk. Daarnaast stellen wij voor extra budget in te zetten om incidenteel capaciteit voor ontwikkeling van toepasbare regels, onderzoek, productontwikkeling, etc aan te trekken voor een periode van 2 jaar.

4. **DSO**

De plan- en toepasbare regelsoftware is voor de inwerkingtreding van de omgevingswet voor de duur van 2 jaar, reeds in 2020 aangeschaft en technisch in gebruik genomen. In 2022 zal een nieuwe aanbesteding starten samen met Arnhem, Rheden en De Connectie. Deze aanbesteding wordt vanuit Arnhem aangestuurd. Renkum draagt zorg voor input. Deze input is noodzakelijk. Vanuit het omgevingswetbudget wordt een projectleider ingehuurd die het "i"-deel van deze aanbesteding voor gemeente Renkum op zal pakken en de aanbesteding zal begeleiden.

Functioneel beheer

Het reguliere dagelijks functionele beheer wordt extern opgepakt en is ook onderdeel van het bovengenoemde aanbestedingstraject. Voor de doorontwikkeling van het DSO is wel inzet van functioneel beheer nodig.

5. Communicatie en dienstverlening

Voor 2022 is communicatie -intern en extern- een belangrijke opgave.

Dit zal vanaf begin 2022 een wezenlijk onderdeel bij de uitvoering moeten worden, zodat in die periode alle collega's conform de omgevingswet gaan werken.

Daarnaast moet ook de communicatie met de inwoners en bedrijven plaatsvinden over de veranderingen van de Omgevingswet. De VNG ontwikkeld een toolkit voor deze communicatie naar buiten. Deze zullen we ook als basis gaan gebruiken.

Interne communicatie

Intern moet de bekendheid met de omgevingswet verbreed worden. Dit betreft informeren maar ook opleiden en het leren werken in de lijn van de nieuwe procesafspraken. Denk bijvoorbeeld aan de werkwijze met omgevingstafels.

Externe communicatie

VNG ontwikkelt een toolkit voor communicatie met de burgers en bedrijven over de omgevingswet. Deze inhoud moet op onderdelen gemeente-specifiek gemaakt worden.

Dienstverlening

Voor dienstverlening aan de inwoners en bedrijven, moet een dienstverleningsconcept worden vastgesteld. Hoe willen we de initiatiefnemers van welke informatie voorzien. Het KCC (klantcontactcentrum) speelt hierbij een belangrijke rol.

Budget

2022 wordt, met een inwerkingtreding op 1 juli 2022, voor de invoering en implementatie van de omgevingswet een cruciaal jaar. De eerder toegekende budgetten zijn niet toereikend om deze werkzaamheden voldoende op te pakken. Het uitstellen van de inwerkingtreding werkt daar niet in positieve zin aan mee. Gelijktijdig laat een check zien dat de nu gevraagde financiële middelen wel in lijn zijn met financiële middelen die vergelijkbare gemeenten vragen. Evenals andere kleinere gemeenten heeft ook de gemeente Renkum gekozen voor een sobere en doelmatige aanpak. Daar blijven we aan vasthouden.

Belangrijkste financiële bijstellingen zijn puntsgewijs hieronder weergegeven:

- Door het uitstellen lopen de communicatietrajecten langer door dan voorzien.
- Uitstel van invoering betekent dat lopende contracten voor omgevingswetsoftware en dienstverlening moeten worden verlengd/aangepast.
- Implementatie van de omgevingswet door de eigen organisatie is noodzakelijk. Dit staat op gespannen voet met andere reguliere werkzaamheden.
- Aanhalen op inhoud en planning bij de regio is noodzakelijk. Dit kost capaciteit van medewerkers.

Deze onderdelen niet oppakken, heeft als consequentie dat we bij de daadwerkelijke inwerkingtreding niet voldoen aan de minimale vereisten die door de wetgever en de VNG zijn vastgesteld.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Omgevingswet	Beleidsnota's fysieke leefomgeving
Ruimtelijke ontwikkeling	Visie Landgoederen en Buitenplaatsen
Wet ruimtelijke ordening	Visie op Implementatie Omgevingswet
Besluit ruimtelijke ordening	Regels en verordeningen fysieke leefomgeving
Wet algemene bepalingen	Ruimtelijke ontwikkeling
Omgevingsrecht	Nota Wonen 2014
Besluit omgevingsrecht	Beleidsnotitie wonen en zorg
	Huisvesting zorgdoelgroepen
	Ruimtelijke visie
	Vigerend bestemmingsplanbeleid
	Nota economie
	Nota grondbeleid 2007

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.975	907	766	644	610	605
Baten	1.426	344	277	260	256	252
Saldo van baten en lasten	-549	-563	-488	-383	-353	-353
Mutatie reserve		106	30			
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-549	-457	-458	-383	-353	-353

2B Wonen

Doel

We zorgen ervoor dat er voldoende, comfortabele en betaalbare woningen zijn voor al onze inwoners.

1. We willen dat inwoners langer zelfstandig thuis wonen en dat daarom huizen levensloopbestendig, toegankelijk en veilig zijn.
2. We willen meer betaalbare (huur)woningen.
3. We willen samen met inwoners zorgdragen voor een veilige en schone leefomgeving.

Reguliere activiteiten

- Uitvoering geven aan de Nota Wonen 2019
- Advisering woningbouwprogramma's
- Prestatieafspraken met woningcorporaties opstellen en uitvoeren
- Verduurzamingsopgave bestaande en nieuwe woningen
- Regionale en subregionale samenwerking beleidsveld wonen

Specifieke activiteiten 2022

Wij zetten in op versnelling van de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties

Binnen onze gemeente maar ook in de regio is een fors tekort aan woningen. Daarom zetten we, samen met de regio in het kader van de Woondeal, in op versnelling van de woningbouwproductie.

Wij werken aan de realisatie van betaalbare woningen

Er is een groot tekort aan betaalbare woningen. Daarom zetten we, samen met de regio in het kader van de Woondeal, in op realisatie van dit type woningen.

Actualiseren Nota Wonen

Wij brengen de Nota wonen onder bij de omgevingsvisie en laten de vierjarencyclus los.

Verhogen opbrengst gemeentelijke bouwlocaties

We gaan actief op zoek naar bouwlocaties. Via deskresearch bekijken we waar de gronden liggen en betrekken de huidige eigendommen daarbij. Wij sluiten verwerving niet uit. Daarbij kijken wij of en hoe er meer (éénmalige) opbrengsten kunnen worden gerealiseerd wanneer we het aan een marktpartij verkopen (zonder verdere voorwaarden op het beleid wonen).

Overige gemeentelijke eigendommen (bijvoorbeeld het gemeentehuis) kritisch bekijken als (her)ontwikkeling voor onder meer woningbouw.

De bouwgrond die wij beschikbaar hebben, bieden wij ook aan Vivare aan tegen marktconforme prijzen.

Vereenvoudigen proces prestatieafspraken met woningcorporaties

We gaan het proces m.b.t. de uitvoering van de prestatieafspraken vereenvoudigen. De Renkumse huurdersvereniging betrekken we hierbij. Besluitvorming over de afspraken vindt jaarlijks plaats in december, daarna wordt de raad geïnformeerd.

Samenwerking met Groene Metropoolregio

Gezamenlijk uitvoering geven aan programma Groene groeiregio binnen de Groene Metropoolregio.

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2018	2019
Bevolking (aantallen)	31.435 (1 januari 2020)	31.338	31.302
Woningvoorraad	14.908 woningen	14 653	14 763
Verdeling eigendom	63% Koop – 37% Huur	61,36% Koop – 37,98 Huur (waarvan 21,08% corporatie bezit en	61,96 % Koop – 37,37% Huur (waarvan 21,3% corporatie bezit en

		2018	2019
	(waarvan 21% corporatie bezit en 16% overige)	16,9% overige) 97 woningen: eigendom onbekend	16,07% overige) 100 woningen: eigendom onbekend
Verdeling type (gemeente breed)	68% Eengezinswoning- 32% Meergezinswoning	69% eengezinswoning - 31 % meergezinswoning	69% eengezinswoning - 31 % meergezinswoning
Aantal huishoudens	14.513	14.419	14.461
Verdeling huishoudens: eenpersoonshuishoudens, huishoudens zonder kinderen huishoudens met kinderen	37% 33% 30%	36,68% 33,46% 29,86%	36,5% 33,93% 29,57%
Gemiddelde WOZ waarde woningen gemeente Renkum (BBV)		€ 259.000	€ 278.000
Nieuwbouw en sloop	2017: 80 - 6 2018: 19 - 59 2019: 82 - 13		
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen) (BBV)			5,5

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wettelijke taak	Gemeentelijk beleid
Grondwet	Nota Wonen 2019
Woningwet	Beleidsnotitie wonen en zorg
Huisvestingswet	Subregionale woonagenda
	Regionale huisvestingsverordening

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	303	201	164	153	164	164
Baten	32	54				
Saldo van baten en lasten	-271	-148	-164	-153	-164	-164
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-271	-148	-164	-153	-164	-164

2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit (zie ook 2A).

We gaan van 'maatpak naar een confectiepak'. Aan de voorkant bepalen we samen het kader. Integraal en samen met inwoners. Alle interne en externe projecten worden binnen dit kader uitgevoerd. De kosten voor begeleiding van initiatieven worden verhaald op de initiatiefnemers.

Reguliere activiteiten

- Opstellen bestemmingsplan buitengebied Renkum
- Opstellen paraplubestemmingsplan (overkoepelend bestemmingsplan) voor het opnemen van parkeerregels in bestaande bestemmingsplannen.
- Ontwikkelbestemmingsplannen voor grote bouwprojecten en/ of particuliere (kleine) (bouw) plannen
- Afhankelijk het nog op te stellen implementatieplan voor de Omgevingswet voorbereidingen treffen voor het opstellen van een Omgevingsplan

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Omgevingswet	Beleidsnota's fysieke leefomgeving
	Visie op Implementatie Omgevingswet
	Regels en verordeningen fysieke leefomgeving
Wet ruimtelijke ordening	Bestemmingsplannen
Besluit ruimtelijke ordening	
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	
Besluit omgevingsrecht	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	246	344	413	433	349	349
Baten	29	20	21	21	21	21
Saldo van baten en lasten	-217	-324	-392	-412	-328	-328
Mutatie reserve		35				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-217	-290	-392	-412	-328	-328

2D Omgevingsvergunning

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit.

We gaan van 'maatpak naar een confectiepak'. Aan de voorkant bepalen we samen het kader. Integraal en samen met inwoners. Alle interne en externe projecten worden binnen dit kader uitgevoerd. De kosten voor begeleiding van initiatieven worden verhaald op de initiatiefnemers.

Reguliere activiteiten

Omgevingsdienst (ODRA)

- Het door de ODRA laten uitvoeren van bouw-/ WABO-taken en de juridische APV-taken
- Regie voeren op de samenwerking met de ODRA

Omgevingswet

- Uitvoeren van pilots, onder andere bij de ODRA

Specifieke activiteiten 2022

Implementatie Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren, door voor bepaalde onderdelen gebruik te maken van private kwaliteitsborgers. Dit heeft tot gevolg dat bepaalde taken, zoals de technische toetsing en een belangrijk deel van het bouwtoezicht, niet meer door de ODRA worden uitgevoerd. Daarvoor komen echter wel wat andere taken terug waarvoor geen leges kunnen worden geheven.

De financiële gevolgen hiervan zijn we momenteel aan het onderzoeken. In dat onderzoek wordt ook gekeken hoe we onze legesverordening het beste hierop kunnen aanpassen en deze resultaten zullen, voordat de Wkb inwerking treedt, in de legesverordening worden verwerkt.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.
In de PDC zijn voor verschillende producten kengetallen opgenomen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Omgevingswet	Beleidsnota's fysieke leefomgeving
Omgevingswet	Visie op Implementatie Omgevingswet
	Regels en verordeningen fysieke leefomgeving
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Omgevingsdienst (ODRA):
Besluit omgevingsrecht	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem
Wet milieubeheer	Dienstverleningsovereenkomst
Natuurbeschermingswet	Jaarlijks werkprogramma. Hierin staat aangegeven wat de ODRA in dat betreffende jaar voor ons gaat uitvoeren.
APV als onderdeel Gemeentewet	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.514	1.494	1.503	1.503	1.503	1.500
Baten	306	536	560	560	560	560
Saldo van baten en lasten	-1.208	-958	-943	-943	-943	-939
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-1.208	-958	-943	-943	-943	-939

2E Verkeer

Doel

- Het vergroten van verkeersveiligheid; ambitie: we gaan voor de nul (verkeersslachtoffers)
- Het behouden van de bereikbaarheid
- Toegankelijk voor iedereen
- We stimuleren duurzame vormen van mobiliteit

Subdoelen

1. Door het nemen van verkeersmaatregelen, communicatie en handhaven verbeteren we de verkeersveiligheid
2. Het behouden van openbaar vervoersvoorzieningen (bus, trein, buurtbus, veerpont)
3. Zorgen voor voldoende parkeer- en stallingsvoorzieningen

Reguliere activiteiten

Verkeersveiligheid

- Beveiligen spoorwegovergangen Wolfheze en werken aan integrale toegang
- Lobbyen voor extra verkeershandhaving
- Verbeteren oversteekplaatsen (binnen projecten)
- Het inzetten van maatregelen gericht op verkeersgedrag, aansluiten bij landelijke en regionale acties

Bereikbaarheid

- Monitoren ontwikkelingen (Spoor-)wegennet
- Regionale afstemming wegwerkzaamheden en evenementen
- Beperken verkeersoverlast
- Lobbyen voor aansluiting Kievitsdel op N225

Openbaar vervoer

- Adviseren in de regio over (o.a. lopende aanbesteding) openbaar vervoer
- Meewerken aan de komst van de E-bus, Valleilijn en Rijnlijn

Fiets

- Stimuleren gebruik Snelfietsroute (SFR) Arnhem - Wageningen
- Realisatie delen Snelfietsroute door provincie langs N225
- Voorbereiden uitbreiden SFR-netwerk (indien combinatie met beheer en onderhoud mogelijk is): route om de noord: Oosterbeek-Arnhem-Velp. Aantakken op west-tangent Arnhem-Elst-Nijmegen

Parkeervoorzieningen

- Reguleren parkeren
- Mogelijk omzetten parkeerplaatsen naar fietsparkeerplaatsen
- Realiseren van plan laadpalen voor elektrische auto's

Stimuleren duurzame vervoerwijzen

- Stimuleren gebruik van de fiets en thuiswerken
- Stimuleren gezamenlijk gebruik van de fiets, openbaar vervoer en het gezamenlijk gebruik van auto's (deelauto's, carpoolen, bus-taxi)
- Voor elektrische auto's kijken we naar algemene plekken in de openbare ruimte en de mogelijkheden voor inwoners voor het laden op eigen terrein.
- We vragen de recreatieve sector in de promotie van onze dorpen te benadrukken dat we prima bereikbaar zijn per openbaar vervoer en fiets.

Specifieke activiteiten 2022

Spoorwegonderdoorgang Wolfheze

Voor de spoorwegonderdoorgang Wolfheze worden vervolgstappen gezet. Bestemmingsplan-procedure, grondverwerving en verleggen kabels en leidingen worden opgestart. Met Rijk en provincie is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om tot realisatie te komen. De fase waarin het majeure project zich bevindt vergt een aanpak met een uitgebreidere projectgroep dan normaal gebruikelijk.

Beheer op orde

Vanuit de samenleving wordt steeds meer gevraagd om informatie digitaal beschikbaar te maken. De Wet open overheid maakt dat er op verkeersvlak een zogenaamde Data-top 15 is samengesteld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het digitaal beschikbaar krijgen van alle verkeersborden, beschikbare routes voor vrachtverkeer en (on)geplande werkzaamheden. We pakken dit zowel lokaal als regionaal op.

Samenwerking met Groene Metropoolregio

Gezamenlijk uitvoering geven aan programma Verbonden regio binnen de Groene Metropoolregio.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	Doel
Aantal KM aangepakte fietspaden/straten	9,7	1,5+	0	3,5	
Aantal VOP's / intelligente VOP's	33/7	33/9	33/9	34/10	30/12
Aantal toegankelijke buurtbushaltes (18 cm)	26	+22		+4	78
Aantal bushaltes 352 (HOV kwaliteit)	huidig	huidig	huidig	huidig	huidig
Aantal bushaltes met fietsenstallingen (HOV)	7	10	10	10	alle
Aantal openbare fietslaadpalen	(0)	0	0	0	
Aantal openbare laadpalen	38	38			
Geregistreerde verkeersongevallen naar zwaarte (bron: Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV), bewerking ABF Research):	2017				
Uitsluitend materiële schade (%)	84,5 (NL 84,9)				
Opname ziekenhuis (%)	10,7 (NL 9,4)				
Lichtgewond(en) (%)	4,2 (NL 5,2)				
Dodelijke afloop (%)	0,6 (NL 0,5)				

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wegenverkeerswet 1994 (WvW)	GVVP 2010 (het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan)
Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	MUP (Meerjaren UitvoeringsPlan)
Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (RVV-1990)	Parkeernota 2014-2020

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	579	664	655	795	740	724
Baten	57	55	55	55	55	55
Saldo van baten en lasten	-523	-609	-600	-740	-685	-669
Mutatie reserve	-51	16	14	12	10	8
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-574	-594	-586	-728	-675	-661

2F Landschap, natuur en landgoederen

Doel

- Het beschermen en waar nodig ontwikkelen van de aanwezige waarden van bos, landschap en inheemse flora en fauna in de gemeente Renkum
- Het landschap benutten om mensen te (ver)binden en elkaar ontmoeten: inwoners, recreanten, vrijwilligers en toeristen voelen zich aangetrokken tot ons landschap
- Landgoederen en buitenplaatsen behouden, herstellen en ontwikkelen

Reguliere activiteiten

- Nieuwe ontwikkelingen beoordelen (bebouwing; nieuwe energie)
- Recreatieve ervaringen in het landschap
- Uitvoering LBP (landschapsbasisplan) en Visie Landgoederen
- Bestrijden invasieve exoten (planten)
- Korte voedselketens
- middels het Groenberaad inwoners laten meedenken en adviseren over projecten, beleid en initiatieven om de doelen op het gebied van landschap, water, klimaat en biodiversiteit te halen.

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet natuurbescherming	Landschapsbasisplan
	Basisvisie Landgoederen & Buitenplaatsen

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	124	105	96	102	109	111
Baten	35	2	18	18	18	18
Saldo van baten en lasten	-89	-103	-78	-84	-92	-93
Mutatie reserve	-15	37				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-104	-66	-78	-84	-92	-93

2G Milieu en duurzaamheid

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoel:

Milieu:

In ieder geval voldoen aan minimale wettelijke eisen en streven naar een prettige en gezonde samenleving.

Reguliere activiteiten

- Ondersteunen van duurzame initiatieven van inwoners, instellingen, organisaties en bedrijven
- Geven van het goede, duurzame voorbeeld op gebied van ontwikkeling en bouwen
- Stimuleren van inwoners, bedrijven, instellingen en organisaties tot energiebesparing en het opwekken van duurzame energie

Specifieke activiteiten 2022

Overdracht bodemtaken van provincie aan gemeenten

Met ingang van de Omgevingswet krijgen gemeenten taken over van de provincie. Het gaat om het beheer van bodeminformatie, adviesdiensten en toezicht op bodemsaneringen. Eind 2021 en begin 2022 wordt de overdracht van deze nieuwe gemeentelijke taken aan de ODRA voorbereid. Wat hiervan de financiële consequenties zijn en welke middelen hiervoor beschikbaar komen, is op dit moment nog onduidelijk.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Routekaart 'Op weg naar een Klimaatneutraal 2040'
Besluit omgevingsrecht	Prestatieafspraken met de Stichting Renkums Beekdal ten aanzien van de Natuur- en Milieueducatie
Wet milieubeheer	Prestatieafspraken met Vivare in het kader van duurzaamheid
Natuurbeschermingswet	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	121	118	111	111	111	111
Baten						
Saldo van baten en lasten	-121	-118	-111	-111	-111	-111
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-121	-118	-111	-111	-111	-111

2H Energie en klimaat

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoel:

Klimaat en energie:

We moeten transformeren naar een CO2-arme samenleving om de mate van klimaatverandering beperkt te houden door in te zetten op adaptatie en mitigatie (49% reductie t.o.v. 1990 in 2030).

Reguliere activiteiten

De ambities op het gebied van klimaat en energie zijn op alle fronten groot. De gemeente heeft een regierol in de energietransitie en daarmee samenhangende verantwoordelijkheden. Zo moeten gemeenten aan bepaalde wettelijke verplichtingen voldoen, zoals het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES). Daarnaast zullen er komende jaren naar alle waarschijnlijkheid meer verantwoordelijkheden vanuit het Rijk worden gedecentraliseerd richting gemeenten, om uitvoering te geven aan het nationaal klimaatakkoord. Voor dit moment worden de wettelijk verplichte en onoverkomelijke zaken meegenomen.

- Uitvoering geven aan de Routekaart 'Op weg naar een klimaatneutraal 2040'
- Uitvoering geven aan het nationaal klimaatakkoord

- We spelen in op de veranderende rol van de overheid, verschuiving van verantwoordelijkheid richting samenleving. We zetten hiervoor in op het handhaven, uitbreiden en versterken van het netwerk Renkum Verduurzaamt Samen, met als uitdaging het enthousiasmeren van inwoners voor het verduurzamen van hun woning. We gaan van een sectorgerichte naar een wijkgerichte aanpak.

Specifieke activiteiten 2022

Deelname Regionale Energie Strategie RES

Samen met de regio Arnhem Nijmegen geven we vorm aan de energietransitie. De Regionale Energie Strategie Arnhem Nijmegen omvat de regionale bijdrage aan de nationale doelen voor Elektriciteit en Gebouwde Omgeving waaronder: zoekgebieden geschikt voor opwek d.m.v. wind en zon en een regionale structuur warmte.

Lokaal invulling geven aan de RES zoekgebieden voor zonne-energie

In de RES 1.0 zijn binnen de Renkumse gemeentegrenzen zoekgebieden voor zonnevelden ingetekend. In aanloop naar RES 2.0 gaan we aan de slag met de invulling van deze zoekgebieden.

Uitvoering geven aan Energieloket

In het nationaal Klimaatakkoord staat dat er een energieloket onder verantwoordelijkheid van de gemeente moet zijn, ook gemeentebrede programma's om bijvoorbeeld zonnepanelen op woningen te stimuleren, vallen onder deze taak.

Deelname regionale activiteiten speerpunt circulaire regio van de Groene Metropoolregio

Samen met de regio werken we aan opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie en circulariteit.

Wijk van de Toekomst Heveadorp

Vervolgfase van project om Heveadorp verder te verduurzamen.

Lokale opvolging Ruimtelijk Adaptatie Plan (RAP)

Voor 2022 zijn geen projecten voorzien die aanvullende financiering vereisen. Uren die aan dit onderwerp besteed worden, worden met name gemaakt vanuit het programma 2H.

Wijkgerichte aanpak vormgeven middels een ondersteuningsstructuur voor de wijkinitiatieven

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Nederlandse Klimaatwet	Routekaart 'Op weg naar een Klimaatneutraal 2040'
Nationaal Klimaatakkoord	Deelname Regionale Energie Strategie (RES)
Wet versnelling energietransitie	Uitvoeringsprogramma klimaat
Landelijke wetgeving Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG)	Visie grootschalige opwek
Wet milieubeheer	Transitievisie warmte
	Omgevingsvisie

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	287	226	173	422	482	482
Baten	50	36				
Saldo van baten en lasten	-237	-190	-173	-422	-482	-482
Mutatie reserve		37				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-237	-153	-173	-422	-482	-482

2i Dierenwelzijn

Doel

Het bevorderen van het welzijn van wilde en gehouden dieren.

Reguliere activiteiten

- Opvang zwerfdieren
- Kennis en informatie verzamelen; ontwikkelen centraal aanspreekpunt in de organisatie voor informatie, vragen en suggesties

Specifieke activiteiten 2022

Opzetten dierenwelzijnsbeleid

Opzetten gemeentelijk beleid Dierenwelzijn, waarin de gemeentelijke rol voor het welzijn van wilde en gehouden dieren wordt vastgelegd. Vergelijkbare plannen van buurgemeenten zullen als basis dienen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet natuurbescherming	Algemene plaatselijke verordening (APV)

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	20	9	9	9	9	9
Baten						
Saldo van baten en lasten	-20	-9	-9	-9	-9	-9
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-20	-9	-9	-9	-9	-9

2J Ondernemen en bedrijvigheid

Doel

- We streven naar economische groei in onze gemeente en groei van de werkgelegenheid door een aantrekkelijke gemeente te zijn voor ondernemers.
- We willen een goed ondernemersklimaat en kwalitatief goede werklocaties. Zo dragen we zorg voor goed bereikbare en vitale bedrijventerreinen met een kwalitatief goede uitstraling en vitale winkelcentra die ook de leefbaarheid in de dorpen versterken.
- We willen hierbij een intensieve samenwerking met het bedrijfsleven, structuren versterken en koppelingen leggen met andere beleidsterreinen.

Reguliere activiteiten

- Stimuleren en faciliteren triple helix (samenwerking tussen overheid, ondernemingen en onderwijs)
- Deelname in de Groene Hub (samenwerkingsverband van ondernemers, onderwijs en overheden in de regio Arnhem Nijmegen)
- Organiseren van kennis- en netwerkbijeenkomsten
- De jaarlijkse organisatie van de Dag van de Ondernemer
- Signaleren van mogelijkheden en verbinden van partijen bij ruimtevraag
- Verbinden lokale ondernemers en stimuleren lokale economie
- Integrale samenwerking met andere beleidsvelden (waaronder sociaal domein, recreatie en toerisme, milieu en duurzaamheid)
- Deelname aan de Groene Metropoolregio (programma Productieve Regio)

Specifieke activiteiten 2022

Voortzetten lopende projecten

Voortzetten lopende projecten zoals:

Centrum Renkum

Afronding visie en uitvoeringsplan in 2021. In 2022 en verder, samen met de ondernemers en betrokken inwoners, uitvoering geven aan de benoemde acties.

Centrum Oosterbeek

Uitvoering geven aan het centrumplan Oosterbeek aan de hand van ruimterijke initiatieven.

Samenwerking economisch platform

De samenwerking met het economisch platform voortzetten, waarbij uitvoering wordt gegeven aan de jaarlijkse actieagenda.

Samenwerking met Regio

Gezamenlijk uitvoering geven aan programma Productieve Regio binnen de Groene Metropoolregio.

Samenwerking met Provincie

Voorzetten samenwerking provincie, waaronder het onderdeel Bruisende Binnensteden, Krachtige Kernen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2019	2020	2021	Doel
Vestigingen (van bedrijven) (per 1.000 inw.15 t/m 64jr) (BBV)	R	176,8	183,8		
Vestigingen (van bedrijven) (per 1.000 inw.15 t/m 64jr) (BBV)	NL	151,6	158,4		
Aantal vestigingen		3.190 vestigingen, een derde hiervan is zakelijke dienstverlening	3.330		
Aantal banen		11.790 banen en sectoren zorg, dienstverlening en vrijetijdseconomie zijn het grootst	11.960		
Werkloosheid		2,9 % van de beroepsbevolking is werkloos, dat is iets minder dan het landelijke gemiddeld (3,8%)	3,3%		

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Verordening winkeltijden gemeente Renkum	Kadernota economie: 'Groeï bereik je samen'
Wet Markt en Overheid	Businessplan voor de bedrijfsomgeving: bedrijventerreinen Klingelbeekseweg, Veentjesbrug, Cardanuslaan en Schaapsdrift
	Ruimtelijke Visie Centrum Oosterbeek Retailvisie Centrum Oosterbeek

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	358	222	231	231	232	231
Baten	85	25	39	39	39	39
Saldo van baten en lasten	-273	-197	-192	-192	-193	-192
Mutatie reserve	1.342					
Geraamd/gerealiseerde resultaat	1.069	-197	-192	-192	-193	-192

2K Recreatie en toerisme

Doel

Met onze kernkwaliteiten, waaronder het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente, zijn we een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.

Binnen toerisme, kunst en cultuur is er weinig structureel budget te vinden om op te besparen zonder dat de doelstelling daarmee in gevaar komt. Vandaar dat er bij dit cluster gekozen is om te zoeken naar de mogelijkheden om inkomsten te werven, in plaats van te besparen op uitgaven.

We kiezen ervoor om onze (financiële) bijdrage aan de Airborne gerelateerde activiteiten te continueren.

Reguliere activiteiten

- Samenwerking met de recreatieve sector versterken
- Lokale kwaliteiten van Renkum beter zichtbaar maken in de promotie activiteiten van het Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
- Landgoederen, buitenplaatsen en het fraaie landschap waarin zij zijn gelegen 'vermarkten'
- Het (laten) ontwikkelen van toeristische producten en versterken van het aanbod
- Aanleg Camperplaatsen

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Samenwerking met Groene Metropoolregio

Gezamenlijk uitvoering geven aan programma Ontspannen regio binnen de Groene Metropoolregio.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Geen	Nota economie 'Groei bereik je samen'
	Cultuurvisie 2017-2020 + uitvoeringsplan Raad dec. 2021: Cultuurvisie 2021
	Raad dec. 2021: Visie recreatie & toerisme

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	159	190	266	269	269	269
Baten						
Saldo van baten en lasten	-159	-190	-266	-269	-269	-269
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-159	-190	-266	-269	-269	-269

2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie

Doel

Met onze kernkwaliteiten, waaronder het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente, zijn we een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.

Binnen toerisme, kunst en cultuur is er weinig structureel budget te vinden om op te besparen zonder dat de doelstelling daarmee in gevaar komt. Vandaar dat er bij dit cluster gekozen is om te zoeken naar de mogelijkheden om inkomsten te werven, in plaats van te besparen op uitgaven.

We kiezen ervoor om onze (financiële) bijdrage aan de Airborne gerelateerde activiteiten niet te verminderen.

Reguliere activiteiten

- Uitvoeren activiteiten cultuurvisie
- Bewaken en behouden van gemeentelijke monumenten
- Uitvoeren activiteiten uit de visie Landgoederen en Buitenplaatsen
- Uitvoering en begeleiding lokale activiteiten voor de 78e Airborne Herdenkingen
- Samenwerking met de Airborne-gemeenten binnen de Airborne-regio met activiteiten rondom herdenken, beseffen en beleven, gekoppeld aan educatie, recreatie, toerisme, werkgelegenheid en vrijwilligerswerk.

Specifieke activiteiten 2022

Cultuurvisie 2021 e.v.

Verstevigen van Renkum als kunstenaarsgemeente én Airbornegemeente met een integrale samenwerking en samenhang op lokaal, regionaal en beleidsmatig niveau.

Wij sturen op professionalisering, efficiency en een beter publieksbereik door ons met onze kernpartners specifiek te richten op het verzamelen en inzichtelijk maken van gegevens en het enthousiasmeren en laten participeren van jongeren.

Eind 2021 presenteren wij een nieuwe Cultuurvisie. De huidige lokale activiteiten vormen de basis voor het zijn van een kunstenaarsgemeente en Airbornegemeente.

Renkum kunstenaarsgemeente

Binnen de huidige financiële situatie van de gemeente steken wij in op het behoud van de huidige activiteiten als basis voor het zijn van een kunstenaarsgemeente. Waar mogelijk willen wij nieuwe lokale activiteiten initiëren, gekoppeld aan recreatie en toerisme, goed voor de werkgelegenheid en vrijwilligerswerk.

Renkum Airborne

Binnen de huidige financiële situatie van de gemeente steken wij in op het behoud van de huidige activiteiten als basis voor het zijn van een Airbornegemeente en samenwerking binnen de Airborne Region. De reserve Airborne, waaruit nieuwe activiteiten de afgelopen jaren betaald werden, is uitgeput in 2021. Waar mogelijk willen wij nieuwe activiteiten in 2022, 2023 én de 80e herdenking in 2024 ontwikkelen, gekoppeld aan recreatie en toerisme, goed voor de werkgelegenheid en vrijwilligerswerk.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Monumentenwet	Monumentenverordening
Wet Algemene bepalingen en omgevingsrecht (WABO), artikel 2.1 en 2.2	Welstandsnota
	Cultuurvisie 2017-2020 Eind dec 2021 staat de nieuwe visie op de LTA
	Basisvisie Landgoederen en Buitenplaatsen
	Visie Landgoederen en Buitenplaatsen/ Gelders Arcadië
	LandschapsBasisPlan (Verbindend Landschap)
	Erfgoedbeleid en -verordening
	Beleidsnotitie Archeologie
	Verwachtingenkaart archeologie
	Groenstructuurplan
	Bosbeleidsplan

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	609	884	487	485	483	482
Baten	-4	38	7	60	60	60
Saldo van baten en lasten	-613	-846	-480	-425	-423	-422
Mutatie reserve	38	53	9	8	8	8
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-575	-793	-471	-417	-415	-414

2M Water en riolering

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd kan worden door inwoners, ondernemers en bezoekers.

We zetten ons ook in voor die onderdelen van de openbare ruimte (bijvoorbeeld oppervlaktewater, grondwater) waar we formeel geen beheerder van zijn. We streven ernaar dat ook deze onderdelen schoon blijven en duurzaam en veilig gebruikt kunnen worden zonder de gezondheid in gevaar te brengen.

Voor beheer en onderhoud doen we wat strikt noodzakelijk is, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

We onderkennen de rol die water en riolering heeft voor het omgaan met klimaatverandering.

Reguliere activiteiten

	Regulier onderhoud	Kleine reparaties	Groot onderhoud / vervanging	Klachten / meldingen
Vrijvervalriolering	regie	regie	regie	zelf
Druk- en persleidingen	-	-	regie	zelf
Pompunits	langjarig geïntegreerd contract			
Rioolgemalen	langjarig geïntegreerd contract			
Meetapparatuur riolering	langjarig geïntegreerd contract			
Meetapp. grondwater	langjarig geïntegreerd contract			
Hemelwater-voorzieningen	langjarig geïntegreerd contract			
Duikers in gemeentelijke wegen	-	-	combi met weg- onderhoud	-
Afkoppelen zuivere winst (publiekscampagne)				
Klimaatadaptatie en bewustwording				

Specifieke activiteiten 2022

Onderzoek noodzaak en urgentie opknappen bak Z

Bak Z is een bergingsvoorziening gelegen op het terrein van de RWZI. Deze bergingsvoorziening is aan onderhoud toe. Ingeschat moet worden hoe hoog het te investeren bedrag zal zijn en hoe zich dat verhoudt tot de noodzaak van deze voorziening, afgewogen tegen ontwikkelingen op het gebied van klimaatverandering en het omgaan met hemelwater. Dit proces moet plaatsvinden met voortdurende betrokkenheid van het waterschap.

Bruggetje/duiker Kerkweg Heelsum

Bij hevige regenval stroomt er veel water vanaf de heuvel bij kerk naar het bruggetje toe. Hierdoor spoelt grond rondom de taluds weg en is schade aan de fundering van de brug ontstaan.

Rekening wordt gehouden met onderzoek, voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden. Bij de inschatting van kosten is ook rekening gehouden met het oplossen van de oorzaak van de uitspoeling en het bergen van het hemelwater.

Circulaire Grond-, Weg en Waterbouw

Activiteiten worden 'gestuurd' door de planning van de Groene Metropoolregio, deze is op dit moment nog niet bekend.

Afkoppelen door particulieren

Via de afkoppelcoach worden maatwerkadviezen aan huis gegeven aan geïnteresseerden. Het bereiken van een grotere groep 'geïnteresseerden' is permanent onderwerp van gesprek. Middels de uitwerking van een hemelwaterverordening wordt de juridische basis gelegd voor het afkoppelen door particulieren.

Klimaatadaptatie (wateroverlast, droogte, overstroming)

Naast het afkoppelen wordt aangesloten bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van de aanpak van klimaatadaptatie, waarbij in Renkum de focus zal liggen op het omgaan met droogte.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2022
Vrijvervalriolering	circa 193 km
Druk- en persleidingen	circa 29 km
Pompunits voor drukriolering	77 stuks
Rioolgemalen	13 (waarvan 3 hoofdgemalen)
Individuele voorzieningen buitengebied (waaronder IBA's)	30
bergbezinkvoorzieningen (betonnen bergingen en leidingen)	5
open bergingen	4
infiltratievelden	4
In de riolering is meetapparatuur opgenomen conform het meetplan (42 locaties)	46
Peilbuizen voor het grondwatermeetnet	19
Locaties met voorzieningen voor opvang, berging, geleiding en infiltratie van hemelwater	circa 550 locaties
Waar wegen waterlopen passeren, zijn duikers of bruggen aangelegd. Bruggen en duikers in gemeentelijke wegen	circa 42 stuks

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet milieubeheer	Beheerplan Water en Riolerings Naast wettelijke taken zijn de doelen uit het BestuursAkkoord Water (BAW) in dit document verwerkt Omgevingsvisie
Waterwet (tot 30-6-2022)	
Omgevingswet (per 1-7-2022)	

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.162	3.069	4.443	4.925	4.937	4.526
Baten	4.255	4.391	6.039	6.522	6.535	6.124
Saldo van baten en lasten	1.093	1.322	1.595	1.598	1.598	1.598
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	1.093	1.322	1.595	1.598	1.598	1.598

2N Afvalverwijdering en -verwerking

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoelen:

Restafval:

Het Rijk heeft als VANG-doelstelling bepaald dat in 2020 gemiddeld 100 kg restafval per inwoner ontstaat. Voor het jaar 2050 is bepaald dat Nederland volledig circulair is. Afval bestaat dan niet meer. Voorkomen moet worden dat het ontstaat en waar het toch beschikbaar komt wordt het maximaal ingezet om het als grondstof opnieuw te gebruiken. De gemeenteraad heeft op 30 september 2020 het 'Afvalbeleid Renkum 2021' vastgesteld. In dit beleidsplan is opgenomen dat Renkum in 2023 streeft naar 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor het jaar 2025 is opgenomen dat de hoeveelheid restafval verder daalt naar 80 kg per inwoner per jaar.

Zwerfafval:

Streven naar een zwerfafvalvrije samenleving.

Reguliere activiteiten

- Inzameling, afvoer en verwerking van de diverse afvalstromen
- Evalueren en optimaliseren inzamelingsfrequenties afvalstromen
- Voorlichting, educatie en handhaving op aanbieden van afval
- Afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit actualiseren

- Analyse afvalaanbod huishoudens en op het afvalbrenngstation
- Bevorderen van scheidingsgedrag
- Contractbeheer op verwerking PMD, gft+e en restafval
- Deelname aan landelijke benchmark
- Rapporteren aan Nedvang (inkomsten op herbruikbare grondstoffen)
- Bezwaren op variabel deel van afvalstoffenheffing behandelen
- Accountmanagement ACV
- Jaarplanning ACV opstellen
- Bewoners enthousiasmeren voor zwerfafvalprojecten
- Monitoring en verantwoording zwerfafvalprojecten

Specifieke activiteiten 2022

Voorzieningen gf+e bij hoogbouw uitbreiden

Plaatsing van 15 gf+e zuilen bij hoogbouwlocaties zodat ook gemotiveerde bewoners van hoogbouw gf+e kunnen scheiden. Het initiatief tot plaatsing ligt bij de bewoners.

Invoering JA-JA en NEE-NEE sticker

Met de invoering van deze brievenbus-stickers wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van afval door de hoeveelheid ongeadresseerd reclamedrukwerk terug te dringen. De standaard voor Renkum wordt 'JA-NEE' (wél het huis-aan-huis blad 'Rijn en Veluwe' maar geen ongeadresseerde reclame).

Gescheiden inzameling gemeentehuis, gemeentewerf en openbare ruimte

De gemeente gaat het goede voorbeeld geven door in de gemeentelijke gebouwen ook afvalscheiding mogelijk te maken. Dit project wordt opgepakt door De Connectie. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om ook in de openbare ruimte afvalscheiding mogelijk te maken.

Opstellen toekomstvisie afvalbrenngstation Veentjesbrug

Dit project wordt opgepakt zodra meer duidelijkheid bestaat over de ontwikkelingen van het bedrijventerrein Veentjesbrug en de huisvesting van de gemeentewerf.

Onderzoek naar inzameling grondstoffen bij scholen en maatschappelijke organisaties

Onderzoek naar mogelijkheden om ook bij scholen en maatschappelijke organisaties gescheiden afval (alleen herbruikbare grondstoffen) in te zamelen. Formeel is deze taak voorbehouden aan marktpartijen tenzij hiervoor de juridische belemmeringen worden weggenomen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

	2019	2020	2021	Doel
Aantal huishoudens	14.605	14.817		
Huishoudens in hoogbouw	3.926	4.129		
Huishoudens in laagbouw	10.679	10.688		
Ondergrondse restafvalcontainers	82	82	83	
Semi ondergrondse containers	6	6	6	
Glascontainers	26	26	26	
Textielcontainers	9	9	9	
Kliko's gft+e	13.029	13.301	13589	
Kliko's voor restafval	11.143	11.191	11313	

	2019	2020	2021	Doel
Kliko's voor papier	7.266	7.284	7.306	
Hoeveelheid in te zamelen afval	16.437 ton/jaar	15.025 ton/jaar		
Waarvan restafval	3.589 ton/jaar	3.520 ton/jaar		
Scheidingspercentage	78%	77%		
Kg restafval per inwoner	115	112		
Bezoekersaantallen Afval Brengstation (ABS)	43.153	30.503		
Fijn huishoudelijk restafval	83 kg/inwoner	81 kg/inwoner		
Grof huishoudelijk restafval	32 kg/inwoner	31 kg/inwoner		
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inw) (BBV) Renkum	111 kg	kg		
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inw) (BBV) (NL)	163 kg	kg		

In 2022 zijn de ontbrekende cijfers over 2021 bekend.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Artikel 10.21 van de Wet milieubeheer	Afvalstoffenverordening
Wet bescherming persoonsgegevens	Afvalbeleidsplan: 'Afvalbeleid Renkum 2021'

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.224	3.362	3.407	3.407	3.406	3.406
Baten	4.210	4.433	4.502	4.502	4.502	4.501
Saldo van baten en lasten	986	1.071	1.095	1.095	1.095	1.095
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	986	1.071	1.095	1.095	1.095	1.095

20 Groenonderhoud

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud voeren we werkzaamheden uit aan de hand van het vastgestelde niveau.

Reguliere activiteiten

- Regulier beheer en onderhoud van de begraafplaatsen waaronder ook het feitelijke begraven, en het bijbehorend gastheerschap.
- Beheer en onderhoud groen waaronder bosjes, bosplantsoen, hagen, heesters, vaste planten, recreatief grasland, ruw gras, bloemrijk grasland, graskeien, bloembakken, leibomen, rododendrons, rozen en bloembollen.
- Plantsoen- en boomrenovatie
- Boombeheer met daarbij stam- en wortelopschot, boomspiegels
- Beheren en onderhouden hertenpark Hartenstein met de feitelijke verzorging van de dieren.
- Beheren, onderhouden en keuren speelplaatsen
- Groenbeheer sportparken
- Groenbeheer rondom bijzonder objecten/ monumenten/artistische kunstwerken
- Bestrijden invasieve exoten (planten)
- Opruimwerkzaamheden m.b.t. vandalisme, illegale afvaldump
- Aankoop materiaal (w.o. gereedschap)
- Verkoop gronden (restgroen)
- Afhandeling meldingen en klachten

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

	2018	2020	2021
Bosje	120.765 m2	120.765 m2	120.765 m2
Bosplantsoen	167.960 m2	167.960 m2	167.960 m2
Hagen	26.508 m2	26.508 m2	26.508 m2
Heesters	122.133 m2	122.133 m2	122.133 m2
Vaste planten	816 m2	816 m2	816 m2
Recreatief grasland	418.116 m2	418.116 m2	418.116 m2
Ruw gras	139.338 m2	139.338 m2	139.338 m2
Bloemrijk grasland	172.133 m2	172.133 m2	172.133 m2
Graskeien	1.435 m2	1.435 m2	1.435 m2
Speelondergronden	8.413 m2	8.413 m2	8.413 m2
Bomen			
Bomen: straat- en laanbomen	25.940 stuks	25.940 stuks	25.940 stuks
Bomen: visueel onderhoud	1.618	1.618	1.618
Plantsoenen en parken			
Binnenstedelijk groen	2.446.457 m2	2.446.457 m2	2.446.457 m2
Begraafplaatsen			
Begraafplaatsen	5 locaties	5 locaties	5 locaties

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet natuurbescherming	Groenstructuurplan 'Structuur in het groen, slim verbinden' Renkum met de maatregelen voortkomend uit het groenbeheerplan.
Wet op de lijkbezorging	Bomenverordening /APV
Wettelijke zorgplicht paden en bomen	Speelruimteplan: 'Ruimte voor spelen, bewegen, ontdekken en ontmoeten'
	Uitvoeringsbesluit grafbedekkingen
	Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen
	Legesverordening

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	2.329	2.911	2.499	2.490	2.494	2.494
Baten	356	357	358	358	358	358
Saldo van baten en lasten	-1.973	-2.553	-2.141	-2.132	-2.136	-2.136
Mutatie reserve		274				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-1.973	-2.280	-2.141	-2.132	-2.136	-2.136

2P Wegen, straten en pleinen

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd kan worden door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud doen we wat strikt noodzakelijk is, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

Reguliere activiteiten

- Regulier onderhoud van gemeentelijke (onverharde) wegen, straten, pleinen en gemeentelijke en RVG fietspaden
- Onkruidbeheersing op verhardingen
- Blad ruimen
- Straatreiniging (vegen, afvoer en verwerking)
- Legen afvalbakken en depodogs
- Aanplakborden, o.a. verkiezingen
- Onderhoud, plaatsen of verwijderen van verkeers- en straatnaamborden
- Onderhoud, plaatsen of verwijderen van straatmeubilair
- Aanleg inritten
- Aanleg n.a.v. omgevingsvergunning

- Gladheidsbestrijding volgens Gladheidsbestrijdingsplan
- Telecommunicatie: herstelkosten schade door nutsbedrijven
- Waarborgen toegankelijkheid van de openbare ruimte: met de inrichting van de openbare ruimte houden we meer rekening met specifieke doelgroepen.
- Afstemming met de overige disciplines m.b.t. de openbare ruimte: verkeer, riool, groen; afstemming over integrale projecten.
- Marktonderzoek naar innovaties: de markt betrekken om te kijken of er innovaties op het gebied van wegbeheer mogelijk is.
- Integrale afstemming tussen wegbeheer, groen en rioolbeheer voor uitvoering van benodigde maatregelen en daarmee het drukken van de uitvoeringskosten voor verkeersmaatregelen
- Openbare verlichting vervangen en beheren
- Afhandeling meldingen en klachten

Specifieke activiteiten 2022

Weginspectie

In 2022 wordt het gehele verhardingsareaal conform CROW publicatie 146 beoordeeld. Deze informatie verwerken we in ons onderhoudsysteem en vormen de nieuwe basis voor onderhoud.

Wegwerken van de onderhoudsachterstanden wegen

Een groot project waar aan gewerkt wordt is Oosterbeek -Noord-oost.

Voor (groot) elementenonderhoud hebben we als doel 13 grotere locaties aan te pakken.

Voor (groot) asfaltonderhoud hebben we als doel 8 locaties aan te pakken.

De locaties worden geselecteerd op basis van de inspectiegegevens van 2020 - 2022.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	Doel
Wegen binnen de bebouwde kom	1.340.000 m ²	1.325.000 m ²	1.325.000 m ²	1.306.000 m ²	
Wegen buiten de bebouwde kom	290.000 m ²	290.000 m ²	405.000 m ²	301.000m ²	
Onverharde en halfverharde wegen				145.000m ²	Areaal verminderen
Aantal lichtmasten	5.830	5.997	5.997	5.997	
Aantal armaturen	6.150	6.007	6.007	6.007	
Aantal led	639	1.345	2.688	6.007	doel gehaald

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wegenverkeerswet	Actualisatienota Wegbeheer
Burgerlijk Wetboek	Beleidsnota Wegbeheer
	Renkums Licht doorgelicht. Opmerking: Nieuw Beleidsplan. De aanbesteding is afgerond en zijn nieuwe richtlijnen zijn bekend. Het opstellen van deze nota kan ingepland worden voor 2022.

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	3.865	4.146	3.686	3.793	3.900	4.003
Baten	861	39	39	66	136	153
Saldo van baten en lasten	-3.004	-4.107	-3.647	-3.727	-3.764	-3.850
Mutatie reserve	-857	765	189	157	83	61
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-3.861	-3.342	-3.459	-3.570	-3.681	-3.789

2Q Bos en natuurbeheer

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud voeren we werkzaamheden uit die strikt noodzakelijk zijn, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

Reguliere activiteiten

- Een betere leeftijdsopbouw van onze bossen door bosverjonging
- Verhogen van de biodiversiteit door o.a. gemengde houtopstanden aan te planten
- Bestrijding invasieve soorten zoals Bospest en Japanse duizendknoop
- Landschap/Cultuurhistorie
- Reguliere bosdunningen

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021
Bos en natuurterreinen in gemeentelijke eigendom	314,62	314,62 ha	314,62	314,62
Vrijwilligers in natuur en landschap		600	zie opmerking	zie opmerking

Opmerking m.b.t. aantal vrijwilligers. Op papier zijn er nog steeds zo'n 600 vrijwilligers actief maar door corona zijn zij in 2021 minder actief ingezet.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet natuurbescherming	Landschapsbasisplan (LBP)
Natura 2000	Basisvisie Landgoederen & Buitenplaatsen
Wettelijke zorgplicht bomen	Bosbeleidsplan 2018-2028

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	97	103	108	109	102	102
Baten	53	86	35	35	28	28
Saldo van baten en lasten	-44	-16	-73	-73	-74	-74
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-44	-16	-73	-73	-74	-74

03 Organisatie

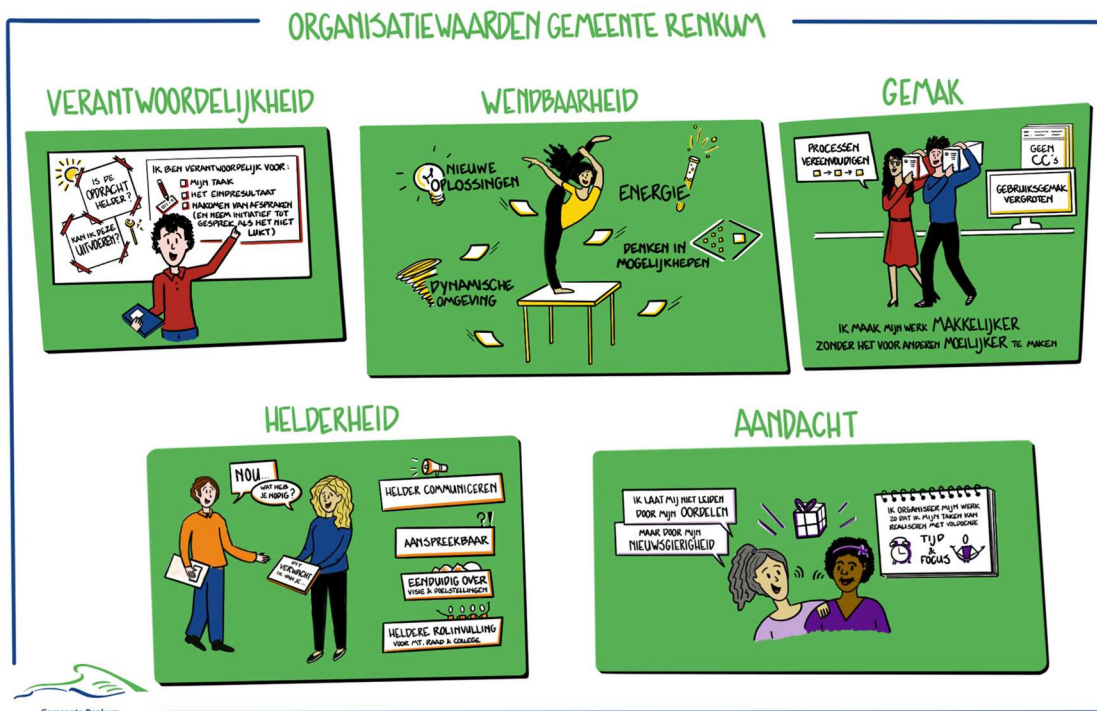
Wat willen we bereiken (ambitie)?

We willen een gemeente zijn die betrouwbare dienstverlening levert. Naar onze inwoners én intern naar onze eigen collega's en ons bestuur. We willen een gemeente zijn die wendbaar is in het aansluiten op wensen en initiatieven van inwoners, partners en collega's en ook wendbaar is in het aansluiten op nieuwe wetgeving en decentralisaties. We hebben als bestuurlijk kader dat we een zelfstandige gemeente blijven en om dat te kunnen blijven, willen we meer en beter kunnen samenwerken met partners (andere gemeenten of organisaties). Dat allemaal willen, vraagt om een vitale organisatie met goed werkgeverschap als belangrijkste speerpunt. Want dit alles kunnen we alleen als onze medewerkers en wij als leidinggevenden dat kunnen waarmaken. Als onze medewerkers de professionals zijn die de ruimte krijgen om hun verantwoordelijkheid te nemen, die wendbaar kunnen en willen zijn, die de ruimte krijgen zich te ontwikkelen, die helder hebben wat van hen wordt verwacht, die mogen werken in een stimulerende werkomgeving én, misschien wel het belangrijkste; die ondersteund worden door (en gemak ervaren van) eenvoudige processen, duidelijke rollen en gebruiksvriendelijke systemen.

Onze visie:

1. We zijn een wendbare organisatie
2. We bieden betrouwbare (digitale) dienstverlening
3. We zijn een goede werkgever
4. We werken samen met partners waar dat slimmer is

Om deze visie waar te maken werken we volgens onze organisatiewaarden.

Want we willen ons werk met aandacht kunnen doen en goed kunnen afronden. Daar ook de tijd voor hebben. We willen helderheid over wat van een ieder wordt verwacht en pas aan een klus beginnen als die helderheid er voor betrokkenen is. We willen dat iedereen zich niet alleen verantwoordelijk weet voor zijn of haar stukje van het proces maar ook voor het geheel en het eindresultaat. We willen in staat zijn elkaar daarop aan te spreken of (nog beter) dat een ieder in staat is zich uit te spreken. En we willen heel graag dat we ons werk eenvoudiger weten te maken en iedereen gemak bieden in het ondersteund worden door processen en systemen.

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	16.692	15.859	15.239	14.759	14.871	14.992
Baten	1.769	472	362	329	558	597
Saldo van baten en lasten	-14.923	-15.388	-14.877	-14.429	-14.314	-14.395
Mutatie reserve	119	451	770	-42	-69	-37
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-14.804	-14.936	-14.107	-14.471	-14.383	-14.433

3A Dienstverlening

Doel

Ons aanbod en onze dienstverleningsprocessen zijn zo ingericht dat zij aansluiten bij de wensen, beleving en behoeften van inwoners en ondernemers.

Subdoelen:

- Klantgerichtheid/ gastvrijheid staat centraal in de contacten die inwoners en ondernemers hebben met onze gemeente.
- We bieden onze producten en diensten zoveel mogelijk digitaal aan, zodat onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk zaken op ieder gewenst tijdstip en locatie kunnen regelen.
- Daar waar in onze dienstverlening regels beperkend zijn, blijven we zoeken naar (andere) mogelijkheden.

Reguliere activiteiten

- Waarborgen van de kwaliteit van de persoonsgegevens, privacy en beveiliging volgens de gestelde wettelijke normen
- Verstrekken van producten en documenten zoals paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, uittreksels, briefadres en Verklaring omtrent gedrag
- Verwerken van verhuizingen, eerste vestiging uit buitenland, aangiften van geboortes, aangifte van overlijden
- Het sluiten huwelijken en geregistreerde partnerschappen
- Het organiseren van de verkiezingen, de verkiezingsuitslag en het verzorgen van de communicatie rondom de verkiezingen
- Al onze inwoners en klanten worden tijdens de openingstijden van het gemeentehuis te woord staan, fysiek, per mail of per telefoon.

- Content advies en content beheer voor website, antwoordportaal, intranet en de schermen in de hal
- Het geven van advies op het klantgericht maken van zowel het proces als van de teksten op website, in brieven en dergelijke
- Het uitbreiden en verbeteren van onze online dienstverlening
- Onze (online) dienstverlening inwonersgericht inrichten
- Bodetaken "nieuwe stijl"

Specifieke activiteiten 2022

- Organiseren van de gemeentelijke verkiezingen, de verkiezingsuitslag en het verzorgen van de communicatie rondom de verkiezingen
- Het verder digitaliseren van de contactmogelijkheden voor onze inwoners
- Implementeren nieuwe telefooncentrale

Beleidsindicatoren en kengetallen

Er komt een uitbreiding van 3 E-formulieren

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet digitale toegankelijkheid	Visie op dienstverlening
	Service normen externe dienstverlening

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	915	1.019	850	836	1.022	1.042
Baten	321	364	337	305	533	572
Saldo van baten en lasten	-594	-655	-513	-532	-490	-470
Mutatie reserve		46				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-594	-609	-513	-532	-490	-470

3B Dorpsgericht werken

Doel

We stemmen onze inzet af op de behoeften van de inwoners in de dorpen. Doordat we samenwerken met inwoners, ondernemers en organisaties, geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving.

Reguliere activiteiten

Dorpsgericht werken

De notitie Dorpsgericht werken met participatie is in 2019 vastgesteld. De uitvoering en toepassing vindt plaats als onderdeel van de reguliere activiteiten en de uitvoering van beleid en projecten binnen de verschillende programma's. Daarmee wordt dorpsgericht werken een onderdeel van de manier van werken in Renkum. Daarbij voldoen we aan de volgende randvoorwaarden:

- Ken je dorp.
- Data verzamelen en gegevens bekend.
- Waarderende gesprekken voeren.
- Beleid en uitvoering dicht bij elkaar organiseren.

Specifieke activiteiten 2022

Voor dit product zijn er in 2022 geen specifieke activiteiten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
	Besturingsfilosofie Renkum

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	53	54	46	46	46	46
Baten						
Saldo van baten en lasten	-54	-54	-46	-46	-46	-46
Mutatie reserve						
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-54	-54	-46	-46	-46	-46

3C Organisatie en bedrijfsvoering

Doel

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken aan een Renkumse samenleving waarin iedereen optimaal kan samenleven. Dit doen we door aan te sluiten bij de verwachtingen, ontwikkelingen en vraagstukken in onze gemeente. Dat vraagt van de organisatie om continu alert te zijn op ontwikkelingen en te toetsen of de manier waarop wij onze doelen willen bereiken nog passend en meest effectief is. Deze strategie leidt tot een optimale inzet van middelen, het bereiken van organisatiedoelen en het borgen van de zelfstandigheid van de organisatie. Maar dit vraagt ook om het maken van keuzes en aanpassingsvermogen van de organisatie.

Deze werkwijze moet ons DNA worden waarbij gehandeld wordt vanuit mogelijkheden en passende oplossingen, we de kracht van de samenleving optimaal weten te benutten en zorgen dat zaken worden gerealiseerd zonder dit over te nemen.

Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat onze bedrijfsvoering op orde is. Alleen vanuit een stabiele (financiële) basis kan de organisatie inspelen en meebewegen met veranderingen.

Reguliere activiteiten

1. We zijn een wendbare organisatie

- We zijn in staat aan te sluiten op wensen en initiatieven van inwoners, partners en collega's en ook op nieuwe wetgeving en decentralisaties;
- We zorgen voor financiële duurzaamheid door het voeren van verantwoord financieel beleid. Om wendbaar te kunnen zijn is ook flexibiliteit in onze financiën noodzakelijk ;

2. We bieden betrouwbare (digitale) dienstverlening

- We zorgen voor continuïteit voor onze dienstverlening door te zorgen dat onze processen en systemen op orde zijn en waar nodig de samenwerking met anderen op te zoeken;
- We digitaliseren om slimmer te werken, benutten data om betere dienstverlening te kunnen bieden en gaan zorgvuldig om met (privacygevoelige)informatie.

3. We zijn een goede werkgever

- We zorgen voor een vitale organisatiecultuur en zijn een goede werkgever met aandacht voor de medewerker en het proces, waarin eenieder zijn verantwoordelijkheid neemt, opdrachten helder zijn, medewerkers wendbaar zijn en vanuit mogelijkheden kijken naar de vraagstukken die op hen afkomen, met ondersteunende processen die het gebruiksgemak vergroten;
- We weten de benodigde capaciteit en kwaliteit aan onze organisatie te binden;

4. We werken samen met partners waar dat slimmer is

- We werken samen met partners waar dat bijvoorbeeld effectiever is, een hogere kwaliteitsoplevert, onze kwetsbaarheid verminderd en/of omdat het efficiënter is.

5. We digitaliseren om slimmer te werken, benutten data om betere dienstverlening te kunnen bieden en gaan zorgvuldig om met (privacygevoelige)informatie.

- We brengen de in beeld welke informatie, voor welke doeleinden, door de gemeente verwerkt wordt en op welke wettelijke gronden dat gebeurt. Door het toepassen van het

principe van dataminimalisatie te hanteren beperken we de beheerlast en het risico van datalekken.

- Het is onze ambitie om minimaal te voldoen aan wettelijke normen op het gebied van informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens zoals die zijn vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Specifieke activiteiten 2022

Doorontwikkeling organisatie & bedrijfsvoering

Wendbare organisatie:

1. Implementatie Omgevingswet (zie ook 2)
2. Implementatie Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Betrouwbare (digitale) dienstverlening:

1. Ontwikkelen e-diensten

Er komt een uitbreiding van het werken met e-formulieren.

2. Implementeren nieuwe wetgeving:

Implementatie Wet elektronische publicaties

Op 1 juli 2022 wordt de 2e fase van de invoer van de WEP van kracht. Dan moeten ook reeds bestaande regelingen (van voor 1-7-2021) opgenomen zijn. Daarnaast komt er dan ook een verplichte elektronische terinzagelegging van wettelijk voorgeschreven terinzageleggingen, naast de al bestaande terinzagelegging op een locatie van de gemeente. De inventarisatie van de bestaande regelingen welke gepubliceerd moeten worden is in 2021 gestart. Voor de digitale terinzagelegging worden de verschillende scenario's voor de realisatie uitgewerkt in samenwerking met de gemeenten Arnhem en Rheden.

Implementatie Wet open overheid

Naar verwachting zal de WOO in 2022 in werking treden. De invoering van de WOO leidt mogelijk tot aanvullende aanschaf van software en tijdelijke extra capaciteitsinzet. In de meicirculaire 2021 zijn incidentele en structurele middelen beschikbaar gesteld voor de WOO. Uitgangspunt is dat deze middelen taakstellend zijn voor deze extra werkzaamheden. Op dit moment is het nog niet duidelijk of deze middelen ook voldoende zijn om deze wet goed uit te voeren.

Implementatie Wet digitale toegankelijkheid

Volgens planning implementeren we de Digitale Toegankelijkheid. In 2022 ligt de focus op:

- Geautomatiseerde Kwaliteitscontrole.
- Templates en sjablonen maken we digitaal toegankelijk.
- Aanstellen toegankelijkheidsofficer (specialistische kennis noodzakelijk). Onderzoeken mogelijkheden samenwerking met Arnhem en Rheden.

3. Procesoptimalisatie

Afronden procesoptimalisatie P&C en RO-processen en implementeren verbetermaatregelen.

4. Servicenormen

De interne servicenormen worden vervlochten met de organisatiewaarden. Voor de vastgestelde externe servicenormen hebben we managementinformatie nodig om inzicht te krijgen of we hieraan voldoen. Dit wordt gerealiseerd als de nieuwe telefooncentrale en het nieuwe zaakstelsel in gebruik genomen zijn.

5. Optimaliseren systemen & applicaties:

- A. Afronden migratie Gem/ICT naar één omgeving;
- B. Opstellen plan van aanpak nieuw zaakstelsel: de support van het huidige zaakstelsel loopt af. Samen met de 3G en De Connectie wordt gewerkt naar een toekomstbestendige oplossing op basis van common-ground. Dit een ontwikkeling die nu nog in de beginfase is.

6. Informatiebeveiliging

Om als organisatie informatieveiligheid en cybersecurity beter te kunnen waarborgen wordt de sturing hierop opgenomen in de reguliere planning en control cyclus. De inrichting van de processen en de daarbij benodigde hulpmiddelen worden in geharmoniseerd binnen De Connectie en de samenwerkende gemeenten.

Om beveiligingsrisico's te mitigeren worden, op basis van risicoanalyse en regionale afstemming, passende maatregelen getroffen.

Goede werkgever:

- 1. Visie & organisatiewaarden implementeren
 - A. Trainen medewerkers op organisatiewaarden;
 - B. Implementeren waarde(n)gedreven gesprekcycclus en trainen leidinggevendenden.
- 2. Afronden strategische personeelsplanning en borgen
- 3. Uitvoeren medewerkersonderzoek
- 4. Implementeren nieuw HRM-systeem;
- 5. Opzetten flex- & thuiswerkconcept in samenhang met huisvestingsconcept
- 6. Uitvoeren actieplan ziekteverzuim
- 7. Opvolging benchmark organisatiekosten

Slim samenwerken:

- 1. Vervolg toekomstscenario's
- 2. Vervolg verbeteren bestuurscultuur
- 3. Heroriëntatie BVO De Connectie
 - A. Mede uitvoering geven en monitoren van de bestuursopdracht;
 - B. Opvolging verdiepend onderzoek I-kosten;
 - C. Voorbereiden voorstellen perspectiefnota 2022.
- 4. Digitaal (samen)werken
 - A. Afronden implementatie O365
 - B. Afronden nieuw telefonieconcept
- 5. Verbeteren van de communicatie rondom onderhoudswerken

Om dit waar te maken zijn we als organisatie volop in ontwikkeling en moet onze bedrijfsvoering mee ontwikkelen. We digitaliseren steeds meer van onze dienstverlening en processen. Daarnaast worden er steeds meer wettelijke eisen gesteld aan onze systemen en informatievoorziening. Hierdoor zijn de toenemende lasten van Informatievoorziening en digitalisering een onvermijdelijke

ontwikkeling waar elke gemeente mee te maken heeft. Er wordt gewerkt aan een (regionale) I-strategie en -agenda, zie verder paragraaf 6.5.4

Naast de digitalisering speelt ook het huisvestingsdossier. We willen om een goede werkgever te zijn onze medewerkers een goede (thuiswerk)plek bieden en een gastvrije omgeving voor onze inwoners en partners. Het huisvestingsdossier loopt en zal nog enige jaren in beslag nemen, zie verder 3D.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Outcome	Real. 2019	Real. 2020	Doel 2022
Ziekteverzuimpercentages:			
Verzuim meer dan 365 dagen	2,73	2,58	2,6
Verzuim 43-365 dagen (lang)	3,20	5,09	3,5
Verzuim 8-42 dagen (middel)	0,58	0,72	0,8
Verzuim 1-7 dagen (kort)	0,74	0,50	0,5
Totaal	7,3	8,9	7,4
Medewerkersonderzoek			
	2019	2020	Doel 2022
Werkplezier	6,6	n.b.	7,1
Bevlogenheid	7,1	n.b.	7,5
Werkgeverschap	6,4	n.b.	6,8
N.a.v. de resultaten worden ook onderstaande extra opgenomen:			
Werkdruk	5,1	n.b.	6,0
Informatievoorziening & communicatie	5,2	n.b.	6,0
Loopbaanontwikkeling	5,6	n.b.	6,2

Ziekteverzuim

In 2020 zagen we een toename van het ziekteverzuim ten opzichte van 2019. Door het werken op afstand is het nog moeilijker gebleken om medewerkers die te maken hebben met langdurig verzuim te re-integreren in het arbeidsproces. Dit is ook landelijk aan de orde. Dit is voor de organisatie aanleiding geweest om extra kritisch te kijken naar de afspraken en interventies op gebied van ziekteverzuim. In april 2021 is de Verzuimcoach begonnen voor de gemeente Renkum. Daardoor is extra ondersteuning voor de leidinggevenden om het ziekteverzuim te doen dalen. De focus ligt op het beheersen van het middel lang verzuim en te voorkomen dat medewerkers in het langdurig verzuim komen. Het is gebleken dat re-integratie vanuit de categorie lang en zeer lang verzuim erg moeizaam is. Ook worden diverse activiteiten ontwikkeld om te werken aan preventie van verzuim. De verwachting is dat hierdoor in 2022 een daling van de verzuimcijfers wordt gerealiseerd. Ons doel is het verzuim in 2022 met 1,5 procentpunt te laten dalen tov realisatie 2020 (de totale cijfers 2021 zijn nog niet bekend).

Medewerkersonderzoek

In 2019 is de laatste keer een medewerkersonderzoek geweest. Normaliter zou deze in 2021 opnieuw gehouden zijn. I.v.m. de Corona-maatregelen en het thuiswerken is besloten dit uit te stellen naar begin 2022.

Informatiebeveiliging:

Inhoud van de collegeverklaring informatiebeveiliging
Aantallen beveiligingsincidenten
Aantal meldingen Datalekken
Aantal afgehandelde AVG verzoeken
Aantal uitgevoerde DPIA's
Aantal afgesloten verwerkersovereenkomsten

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet open overheid	Koersplan Renkum 2020
Wetsvoorstel Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	Besturingsfilosofie Renkum
Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	

Wet elektronische publicaties: vanaf 1 juli 2021 is de Wet elektronische publicaties (WEP) van kracht. Deze wet verplicht bestuursorganen om alle officiële publicaties online te zetten via de website [officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl), waardoor burgers alle algemene bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van de overheid kunnen raadplegen op 1 website.

Doel is om burgers digitaal volledig te informeren over besluiten die impact hebben op hun leefomgeving. De burger wordt centraal gesteld bij de informatieverstrekking. Zij worden geïnformeerd over deze besluiten zodat ze tijdig hun recht van inspraak kunnen uitoefenen.

Wet open overheid: opvolger van de huidige wet WOB en behelst de omvorming van passieve (inwoners moeten stukken opvragen) naar actieve openbaarheid (gemeente vergroot vindbaarheid stukken en zet meer op de website). Om de uitvoering van de Woo enigszins uitvoerbaar te maken zal aanschaf van anonimiseringssoftware en extra capaciteitsinzet onvermijdelijk zijn.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer: deze wet wordt naar verwachting medio 2022 ingevoerd. Het doel van deze wet is om de regels over elektronisch bestuurlijk verkeer te moderniseren en burgers en bedrijven het recht te geven om elektronisch zaken te doen met de overheid. Degenen die dat willen, moeten een digitaal kanaal kunnen kiezen voor hun contact met de overheid. Om te waarborgen dat iedereen met de overheid kan (blijven) communiceren, is het belangrijk dat communicatie op papier mogelijk blijft.

Informatiebeveiliging:

Wetgeving	Gemeentelijk Beleid
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	Informatiebeveiligingsbeleid gemeente Renkum 2019-2021
Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)	Beveiligingsplan Suwinet
	Privacyverklaring Gemeente Renkum

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	13.324	12.826	12.000	11.887	11.745	11.848
Baten	791	91	8	8	8	8
Saldo van baten en lasten	-12.534	-12.736	-11.992	-11.879	-11.738	-11.840
Mutatie reserve	92	406	299	-7	-32	
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-12.441	-12.330	-11.693	-11.886	-11.770	-11.840

3D Huisvesting / Gemeentehuis

Doel

We willen goede en laagdrempelige huisvesting, die de interactie met de samenleving versterkt en die medewerkers op een moderne manier faciliteert bij het uitvoeren van hun taken. Huisvesting waarbij openheid, multifunctionaliteit en duurzaamheid belangrijke kernwaarden zijn.

Het gemeentehuis moet een plek zijn waar samenwerking en uitwisseling tussen bestuur, medewerkers en iedereen die in het huis van de gemeente komt (net)werken wordt gestimuleerd.

Reguliere activiteiten

Zolang het scenario-onderzoek loopt worden voor het gemeentehuis, fractiehuis en de toren en op de gemeentewerf alleen het hoognodige, noodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Ook worden calamiteiten en klachten verholpen, zodat de bedrijfsvoering geen gevaar loopt

Specifieke activiteiten 2022

Uitvoeren noodzakelijk onderhoud

Op basis van het goedgekeurde raadsvoorstel wordt noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.

Scenariostudie

Voor zowel gemeentehuis en werf worden verschillende scenario's concreter uitgewerkt op basis waarvan definitieve besluitvorming wordt voorbereid. Het streven is om in het 2e kwartaal een voorstel hiervoor gereed te hebben.

Beleidsindicatoren en kengetallen

	Gepland	Werkelijk/ herziene planning
Scenariokeuze gemeentewerf	Q2 2022	
Scenariokeuze gemeentehuis	Q2 2022	
Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en -werf	2022	

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Woningwet	Vastgoedplan-beleidsdeel (februari 2020)
Wet Milieubeheer	Vastgoedplan-uitvoeringsdeel (2021)
Arbowetgeving	Routekaart Renkum Energieneutraal 2040
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	Uitvoeringsprogramma Klimaatneutraal
	Milieunota

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	383	440	895	547	615	613
Baten	70	17	17	17	17	17
Saldo van baten en lasten	-313	-423	-877	-529	-597	-596
Mutatie reserve	26	6	471	-35	-36	-37
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-287	-417	-407	-565	-634	-633

3E Samenwerkingsverbanden

Doel

We gaan samenwerkingsverbanden aan om als zelfstandige gemeente onze wettelijke en opgedragen taken goed te kunnen vervullen en om een bijdrage te leveren aan regionale ontwikkelingen.

Reguliere activiteiten

Ingezette paden van regionale samenwerking worden verder benut en versterkt. Dit vermindert de kwetsbaarheid van de eigen organisatie en komt tegemoet aan de te leveren kwaliteit en continuïteit. Vervolgstappen op (regionale) samenwerking of uitbesteding zijn mogelijk, zeker waar sprake is van geoptimaliseerde administratieve uitvoeringsprocessen.

- Onze uitvoeringstaken op het gebied van inkoop en aanbesteding, ICT, facilitaire zaken en frontoffice, documentaire informatievoorziening, personeels- en salarisadministratie, financiële administratie, verzekeringen, belastingen, basisregistraties, en secretariaat worden uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling De Connectie (samen met de gemeenten Arnhem en Rheden)
- Het beheren van onze (oude) archiefbescheiden en collecties wordt uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Gelders Archief
- We voeren onze opdrachtgevende rol uit richting De Connectie en het Gelders Archief
- Verwerven van subsidies voor projecten via het Intergemeentelijk Subsidiebureau

Specifieke activiteiten 2022

BVO De Connectie

1. Herijking bestuursopdracht

De gemeenten en De Connectie hebben in 2021 gesproken over de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie. Deze evaluatie laat zien dat op een aantal onderwerpen de afgelopen drie jaar progressie is geweest in de samenwerking en het bereiken van het doel van de Connectie. Het rapport laat ook zien dat op een aantal onderwerpen nog verbetering mogelijk en noodzakelijk is. Dit betreft de wijze en organiseren van de samenwerking (governance) en een duidelijk beeld over waar De Connectie over een aantal jaar wil staan (groeiambitie). Daarnaast noopt de financiële situatie bij de drie eigenaar gemeenten ertoe dat scherp aan de wind moet worden gezeild door De Connectie.

Het bestuur van De Connectie heeft vervolgens opdracht gegeven aan de directeur van De Connectie de genoemde onderdelen opnieuw te bezien (herijken). Bij deze herijking gaat het om te komen tot nieuwe afspraken met betrekking tot de governance, groeiambitie en het financieel perspectief van de Connectie in relatie tot de financiële positie van de eigenaar gemeenten.

De drie gemeenten spelen hierin vanzelfsprekend een belangrijke rol en zullen hieraan een bijdrage moeten leveren. Daarnaast zal de voortgang op de uitvoering gemonitord worden zodat er voor de perspectiefnota 2022 concrete en reële voorstellen liggen t.a.v. de financiële inpasbaarheid t.b.v. de begroting 2023.

2. Versterken sturing op BVO De Connectie

Om de eigen sturing te optimaliseren loopt al een aantal acties die doorlopen in 2022:

- opstellen KPI's op de dienstverlening
- aanpassing financieringsmethodiek naar kostprijsmodel
- verbeteren aansluiting P&C-cycli van de gemeenten en De Connectie

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2019	2020	2021	Doel
Servicenormen dienstverlening Connectie		deels vastgesteld		vastgesteld
Kwaliteit dienstverlening door Connectie o.b.v. servicenormen		voldoende/ onvoldoende*		voldoende
Outcome				Doel
Begrotingen van gemeenschappelijke regelingen die tijdig worden aangeleverd	87,5%	85,7%		100%

* niet op alle onderdelen van de dienstverlening is de dienstverlening voldoende

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Wet gemeenschappelijke regelingen	Bestuursfilosofie Renkum
	Notitie (Intergemeentelijke) Samenwerking Georganiseerd
	Auditrapport De Gemeente Renkum en de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	497	217	202	226	226	226
Baten	445					
Saldo van baten en lasten	-52	-217	-202	-226	-226	-226
Mutatie reserve		-6				
Geraamd/gerealiseerde resultaat	-52	-223	-202	-226	-226	-226

3F Goed bestuur

Doel

We zijn een betrouwbaar en professioneel openbaar bestuur: het is belangrijk dat inwoners weten wat zij van ons kunnen verwachten.

Reguliere activiteiten

- De raad legt contacten met inwoners en geeft ruimte aan hun ideeën door hen actief uit te nodigen voor Raadsontmoetingen.
- De raad geeft invulling aan zijn toezichthoudende taak door op een transparante wijze verantwoording af te leggen over raadsbesluiten en beleid.

Specifieke activiteiten 2022

Gemeenteraadsverkiezingen en inwerkprogramma nieuwe raad

In maart 2022 vinden er weer gemeenteraadsverkiezingen plaats en wordt er een nieuwe raad geïnstalleerd. Aan de hand van een inwerkprogramma maakt de nieuwe raad een start met het raadswerk.

Actualisering en aanpassing raadsregelingen

In de tweede helft van 2022 evalueert de raad het reglement van orde, de verordening op de raadscommissie en de spelregels voor de raadsontmoetingen. Waar nodig en wenselijk worden deze raadsregelingen aangepast en/of geactualiseerd. De gemeenteraad stelt de aangepaste raadsregeling vast.

Installatie nieuwe rekenkamercommissie

In 2022 installeert de raad een nieuwe rekenkamercommissie, op basis van het door de raad vastgestelde advies 'De rekenkamer van de toekomst'.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	gepland 2020	werkelijk 2020	2021
Raadsontmoetingen	16	Er zijn in 2020 17 raadsontmoetingen geweest. Waarvan 11 extern en 6 intern. Van de 11 externe raadsontmoetingen hebben in 5 vergaderingen burgers zelf onderwerpen aangedragen.	Er zijn in 2021 tot en met september 17 raadsontmoetingen geweest. 3 vergaderingen waren besloten. Bij 2 vergaderingen hebben inwoners zelf een onderwerp aangedragen. Bij 6 vergaderingen is er gebruik gemaakt van het burgerspreekrecht en driemaal maakten inwoners gebruik van het meesprekrecht. In verband met de coronamaatregelen vonden 10 bijeenkomsten plaats in een digitale vergaderomgeving. 1 Raadsontmoeting vond plaats op een externe locatie (MFC Doelum).
Raadsontmoetingen speciaal voor inwoners	8		

Wetgeving en gemeentelijk beleid

Wetgeving	Gemeentelijk beleid
Aangepast Reglement van orde voor de vergadering van de raad	Besturingsfilosofie Renkum
Aangepaste Verordening op de raadcommissies	Notitie (Intergemeentelijke) Samenwerking Georganiseerd
Verordening op de Rekenkamercommissie	Nota Burgerparticipatie
Aanvullend Reglement van Orde voor de digitale vergaderingen van de raad van de gemeente Renkum 2020'	Rapport Modernisering Vergaderstelsel
	Spelregels Raadsontmoetingen

Financiën

	Bedragen * € 1.000					
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten	1.520	1.303	1.248	1.218	1.218	1.218
Baten	143					
Saldo van baten en lasten	-1.377	-1.303	-1.248	-1.218	-1.218	-1.218
Mutatie reserve						
Geraamd/geraliseerde resultaat	-1.377	-1.303	-1.248	-1.218	-1.218	-1.218

Paragrafen

- In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt bepaald dat in de begroting een aantal verplichte paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten.
- Het doel van de paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan gebundeld weer te geven. Hiermee wordt van deze onderdelen een dwarsdoorsnede gegeven van alle programma's.

Op grond van de artikelen 9 en 24 van het BBV moet de begroting de volgende paragrafen bevatten:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Naast deze verplichte paragrafen hebben we een paragraaf subsidies opgenomen.

1. Lokale heffingen

Inleiding

Lokale heffingen zijn inkomsten voor de gemeente, betaald door de burgers. Het zijn inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels, voornamelijk belastingen en leges die de overheid heft op grond van wettelijke bepaling van haar inwoners en gasten.

De Gemeentewet onderscheidt twee soorten lokale heffingen:

- Gemeentelijke belastingen. Het kenmerk van belasting is dat tegenover de aan de overheid verschuldigde betaling geen direct aanwijsbare individuele tegenprestatie staat. De opbrengst van de belastingen belandt in beginsel in de algemene middelen van de gemeente en zijn dus vrij besteedbaar. De hoogte van de tarieven van belastingen is in beginsel niet wettelijk beperkt.
- Gemeentelijke rechten of retributies. Het kenmerk van retributies is dat tegenover de aan de overheid verschuldigde betaling een direct aanwijsbare tegenprestatie staat. Die tegenprestatie kan bestaan uit een product of een dienst. De tarieven voor de retributies mogen maximaal kostendekkend worden vastgesteld (artikel 229b Gemeentewet).

De gemeentelijke rechten of retributies worden onderverdeeld in retributies en leges. Bij retributies gaat het om de uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening. De burger moet ook betalen als hij de dienst niet wenst (bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing). Bij leges gaat het om de levering van individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard (paspoorten, vergunningen enz.). Betaling vindt alleen plaats bij afname van deze producten.

In deze paragraaf zal worden ingegaan op het gemeentelijk beleid voor de bepaling van de tarieven voor belastingen, retributies en leges. De in deze begroting genoemde tarieven zijn voorlopige tarieven. De definitieve vaststelling vindt namelijk plaats bij de vaststelling van de diverse belasting- en legesverordeningen in december 2021.

Belastingen

De gemeente Renkum onderscheidt de volgende belastingen:

- Onroerende zaakbelasting
- Toeristenbelasting
- Hondenbelasting

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de uitgangspunten voor de tariefstelling van deze belastingen. Vervolgens komen achtereenvolgens de genoemde belastingen aan de orde.

Uitgangspunten tariefstelling

De uitgangspunten voor de jaarlijkse tariefstelling voor de belastingen is als volgt vastgesteld:

- Een trendmatige verhoging op basis van het inflatiepercentage voor de materiële consumptie (1/2) en lonen en salarissen (1/2) volgens de septembercirculaire;
- Bijstelling van de trendmatige verhoging achteraf op basis van actuele gegevens over het inflatiepercentage voor de achterliggende jaren (maximaal 2 jaar) volgens de laatste circulaire Gemeentefonds.

De inflatiepercentages volgens de MEV 2022 septemberraming 2021 worden dus toegepast als uitgangspunt voor de tariefvaststelling voor 2022. In deze circulaire zijn inflatiepercentages opgenomen uit de Macro Economische Verkenning, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het inflatiepercentage voor de materiële consumptie en het inflatiepercentage voor lonen en salarissen. Op basis van deze uitgangspunten is de noodzakelijke trendmatige verhoging van de tarieven voor 2022 als volgt becijferd:

Inflatie Septembercirculaire Gemeentefonds	2020	2021	2022
<i>Getallen in %</i>			
Materiële consumptie	1,70	2,10	1,90
Lonen en salarissen	1,60	0,50	3,10
Totaal (gem.)	1,65	1,30	2,50
Toegepast Begroting 2021	3,05	1,05	0,00
Tarief	-1,40	0,25	2,50
Cumulatief	-1,40	-1,15	1,35

Op basis van het voorgaande bedraagt de trendmatige verhoging van de tarieven voor 2022 in totaal 1,35%.

Belastingen

Onroerende zaakbelasting (OZB)

Tarieven 2022

OZB-heffing is een percentage van de waarde

- De onroerendezaakbelasting (OZB) is met ingang van 1 januari 2009 berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.
- In de meerjarenbegroting 2021 is de OZB vanaf 2021 met € 1.250.000 extra verhoogd waarvan € 250.000 incidenteel. De totale opbrengst bedraagt hierdoor € 8.933.000 voor 2021 en € 8.683.000 voor 2022.
- In 2021 is er sprake van areaalontwikkeling bij woningen van € 9,5 miljoen (32 objecten). Hierdoor stijgt de OZB extra met € 13.000 vanaf 2021.
- De OZB-inkomsten worden, conform bestaand beleid, verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,35%. Deze inflatie bedraagt € 117.000 en heeft invloed op de stelpost loon- en prijsstijgingen.

Bij de berekening van de tarieven 2022 is uitgegaan van een verwachte waardestijging van de woningen met 7,2% en een waardedaling van niet-woningen met -2,2%.

Het bovengenoemde betekent dat de tarieven wijzigen om de opbrengst van € 8.813.000 in 2022 te kunnen realiseren. In december 2021 worden de definitieve tarieven vastgesteld.

De OZB-tarieven 2022 op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tarief OZB	2022 Tarief in % van de waarde onroerend goed	2021 Tarief in % van de waarde onroerend goed
Woning		
Eigenaar	0,1234	0,1348
Niet-woning		
Eigenaar	0,3660	0,3805
Gebruiker	0,2917	0,3027
Totaal	0,6577	0,6832

Opbrengsten OZB

In de volgende tabel zijn de geraamde/gerealiseerde opbrengsten voor de OZB opgenomen.

Opbrengsten OZB Bedragen x € 1.000	2022	2021	2020	2019
Woning				
Eigenaar	6.059	6.150	4.958	4.836
Niet-woning				
Eigenaar	1.702	1.728	1.396	1.390
Gebruiker	1.052	1.068	849	833
Totaal	2.754	2.796	2.245	2.223
Totaal	8.813	8.946	7.203	7.059

Hondenbelasting

Tarieven

De tarieven worden voor 2022 op basis van de inflatie verhoogd en worden weergegeven in de volgende tabel (afgerond op 10 cent).

Hondenbelasting <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021	2020	2019
Eerste hond	69,80	68,80	67,20	65,70
Tweede hond	116,40	114,80	112,10	109,60
Derde en volgende hond	163,00	160,90	157,00	153,60
Stijging t.o.v. vorig jaar	1,35%	2,45%	2,25%	1,35%

De geraamde opbrengsten hondenbelasting bedragen o.b.v. bovengenoemde tarieven € 193.000.

Toeristenbelasting

Tarieven

De tarieven worden voor 2022 op basis van de inflatie verhoogd en worden weergegeven in de volgende tabel (afgerond op 5 cent).

Toeristenbelasting <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021	2020	2019
Tarief per overnachting voor:				
Hotels	2,20	2,15	2,10	2,05
Campings en B&B	1,20	1,20	1,15	1,15
Stijging t.o.v. vorig jaar				
hotels	2,3%	2,4%	2,4%	7,9 %
campings en B&B	0,0%	4,3%	0,0%	9,5 %

Opbrengsten

De geraamde opbrengsten voor de toeristenbelasting 2022 bedragen € 483.800.

Afvalstoffenheffing

Retributies

Met ingang van 2006 kent de gemeente Renkum de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing als retributies.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt dat de kosten voor 100% gedekt moeten worden door de inkomsten.

Daarbij wordt rekening gehouden met de volgende kosten:

- alle lasten en baten zoals geraamd op het product 2N. Afvalverwijdering en -verwerking;
- straatreiniging;
- 100% van de kwijtscheldingen over de Afvalstoffenheffing;
- toegerekende overhead;
- De compensabele btw met betrekking tot product 2N. Afvalverwijdering en -verwerking.

Tarieven

In 2017 is overgegaan naar een nieuwe manier van inzamelen. Bij het nieuwe betalingssysteem wordt uitgegaan van het in rekening brengen van het vastrecht per aansluiting inclusief een gemiddeld aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het kalenderjaar vindt de afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal aanbiedingen over het voorgaande jaar. Tegelijkertijd ontvangt men de aanslag van het vastrecht voor het nieuwe jaar.

De tarieven stijgen (0,8%) om de stijging van de lasten van € 34.000 op te vangen.

De oorzaak van de hogere lasten 2022 zijn:

- Hogere salariskosten (voornamelijk inflatie) van € 5.500.
- Lagere opslag voor de overhead van € 15.000.
- Kleine mutaties van totaal € 4.500
- Tegenover de hogere inkomsten van o.a. papier staan hogere uitgaven. De BTW over de hogere uitgaven worden meegenomen in de afvalstoffenheffing (€ 39.000). Reden hiervan is dat de BTW-compensatiefonds (Bcf) is gekoppeld aan de algemene uitkering. Dus hogere compensatie via Bcf heeft invloed op de algemene uitkering (landelijk).

De totale opbrengst afvalstoffenheffing voor 2022 moet hierdoor € 4.044.000 bedragen.

Naast de verhoging van de opbrengst zijn de aantallen van de huishoudens geactualiseerd. Er vindt een verschuiving plaats van meer persoonshuishoudens naar 1 persoonshuishoudens. Daarnaast is de verhouding van de 140 liter en 240 liter kliko aangepast.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Uit het onderstaande overzicht blijkt dat de voorziening per 31-12-2021 op € 526.000 uitkomt. Dit is hoger dan vorig jaar was verwacht.

Voor dekking van de kapitaallasten voor de GF e zuilen 15 stuks 2021 (investering van € 60.000 die in 10 jaar wordt afgeschreven) wordt deze voorziening gebruikt. Hierdoor zal de voorziening over een aantal jaren weer dalen onder de € 500.000. Dit betekent dat de voorziening niet gebruikt wordt om eventuele tariefstijgingen op te vangen. Reden hiervan is dat de stijging binnen de indexering zit en dat er een buffer van maximaal € 500.000 aangehouden moet worden om bijzondere schommelingen op te vangen.

Hieronder wordt de begroting van het verloop van de egalisatievoorziening weergegeven:

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing <i>Bedragen</i>	Mutaties	Stand per 31 december
Stand 31-12-2020		526.000
Storting 2021	6.000	
Stand 31-12-2021		532.000
Onttrekking 2022	7.000	
Stand 31-12-2022		525.000
Onttrekking 2023	7.000	
Stand 31-12-2023		518.000

Er is geen aanleiding om de voorziening te gebruiken voor aanpassing van de tarieven.

Hieronder worden de aanpassingen van de tarieven voor 2022 weergegeven.

Structurele aanpassing tarieven

De tarieven voor 2022 op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten zijn weergegeven in de volgende tabellen.

Vastrecht <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Tarieven		
1-persoon	227,50	224,70
2-persoons	245,90	242,30
3-persoons of meer	268,50	264,30

Variabel	2022	2021
<i>Bedragen in euro's</i>		
Tarieven		
Laagbouw		
Per aanbieding restafval met een 140 liter restafval klike	4,05	4,05
Per aanbieding restafval met een 240 liter restafval klike	6,75	6,75
Hoogbouw		
Per aanbieding restafval met een zak van 60 liter	1,36	1,36
Per aanbieding restafval met een zak van 30 liter	0,68	0,68

In bepaalde hoogbouw (serviceflats) komt het ook voor dat de huishoudens niet zelfstandig het afval in de ondergrondse containers deponeren. Hierbij wordt alleen een vast bedrag aan afvalstoffenheffing in rekening gebracht. De tarieven voor de serviceflats bedragen dan:

Afvalstoffenheffing serviceflats	2022	2021
<i>Bedragen in euro's</i>		
Tarieven		
1-persoon	264,50	262,30
2-persoons	298,10	295,60
3-persoons of meer	322,20	319,50

Om de nieuwe tarieven te kunnen vergelijken met de huidige tarieven is er een aanname gemaakt van het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Dit is voor klike's gemiddeld 5,6 keer voor een één persoon-, 9,0 keer voor een twee persoons- en 11,7 keer voor een 3 of meer persoonshuishouden. Omgerekend komt dit uit op de volgende bedragen:

Afvalstoffenheffing	2022	2021	2020	2019
<i>Bedragen in euro's</i>				
Tarieven				
1-persoon	253,20	251,16	242,36	224,00
2-persoons	287,11	284,83	274,93	254,70
3-persoons of meer	322,20	319,58	308,38	285,80
Wijziging t.o.v. vorig jaar	0,8%	3,6%	8,0%	4,4%

Opbrengsten

De geraamde opbrengsten voor de afvalstoffenheffing 2022 op basis van bovengenoemde uitgangspunten bedragen € 4.042.000.

Onderstaand overzicht geeft het dekkingspercentage afvalstoffenheffing over 2022 weer.

Kosten c.q. toe te rekenen kosten en opbrengsten	2022
<i>Bedragen in € 1.000</i>	
<i>Afvalverwijdering en verwerking</i>	
Doorberekende salarissen	110
Afschrijvingen	142
Toegerekende rente	48
Directe lasten	3.106
Onttrekking uit de voorziening afval	-7
Overige inkomsten	-452
<i>Subtotaal</i>	<i>2.947</i>
Toe te rekenen overhead	131
BTW	634
Straatreiniging	185
Kwijtscheldingen	145
Totaal	4.042
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Rioolheffing

Uitgangspunten:

- alle lasten en baten zoals geraamd op het product 3D. Riolering en Water;
- 100% van de kwijtscheldingen over de Rioolheffing;
- 50% van de lasten van de straatreiniging;
- 100% van de perceptiekosten van de uitvoering van de bijbehorende belastingtaken;
- Toerekening overhead;
- BTW.

Op basis van Beheerplan Water en Riolering 2022-2026 wordt de opbrengst voor de rioolheffing berekend. In het Beheerplan is een extra stijging van de opbrengst van 2,2% gedurende 20 jaar opgenomen. Daarnaast wordt de opbrengst verhoogd met 3,3% inflatie op basis van inflatiecijfer juli 2022 GWW vloeibaar.

Bij beheerplan water en Riolering was uitgegaan van overheadpercentage van vorig jaar. Dit percentage is geactualiseerd wat betekent dat de extra jaarlijkse stijging van de opbrengst kan worden verlaagd naar 2,1%.

De totale opbrengst bedraagt dan voor 2022 € 4.471.300.

Daarnaast vindt er een actualisatie plaats van aantallen. Naar aanleiding van deze actualisatie zullen de tarieven met 5,1% stijgen om de opbrengst te realiseren.

De tarieven worden daarmee als volgt:

Tarieven rioolheffing	2022	2021	2020
<i>Bedragen in euro's</i>			
Woning			
Eigenaar, per aansluiting per jaar	125,27	119,24	113,08
Gebruiker, 1 persoon	78,91	75,11	71,23
Gebruiker, 2 personen	157,82	150,22	142,46
Gebruiker, 3 of meer personen	236,73	225,33	213,69
Niet-woning			
Eigenaar per aansluiting per jaar	387,15	368,51	353,38
Gebruiker, per 250 m ³ afgevoerd water	211,12	200,95	192,70
Stijging t.o.v. vorig jaar (woningen)	5,1%	5,5%	6,8%
Stijging t.o.v. vorig jaar (niet-woningen)	5,1%	4,3%	0,0%

De geraamde opbrengsten voor de rioolheffingen 2022 op basis van bovengenoemde tarieven bedragen € 4.471.300.

Onderstaand overzicht geeft het dekkingspercentage van de inkomsten over 2022 weer.

Kosten c.q. toe te rekenen kosten en opbrengsten	2022
<i>Bedragen in € 1.000</i>	
Water en Riolerig	
Doorberekende salarissen en inhuur	590
Toegerekende tractie	17
Afschrijvingen	455
Toegerekende rente	268
Directe lasten	880
Investeringen direct ten laste van exploitatie	1.943
Onttrekking uit of storting in de voorziening riolerig	-1.193
Overige inkomsten	-85
Subtotaal water en riolerig	2.875
Toe te rekenen overhead	703
BTW (alleen over de lasten in exploitatie)	302
Kwijtscheldingen	72
Totaal water en riolerig	3.952
Straatreinigig (50%)	
Doorberekende salarissen	78
Toegerekende tractie	29
Directe lasten	258
Subtotaal straatreinigig	365
Toe te rekenen overhead	100
BTW	54
Totaal straatreinigig	519
Totaal	4.471
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Lastendruk per huishouden

Op basis van het voorgaande zijn berekeningen gemaakt van de ontwikkeling van de lastendruk voor onze burgers. In onderstaand overzicht worden voorbeelden van twee varianten weergegeven, namelijk:

A. Van een gezin van 4 personen die eigenaar is van een woning met een WOZ waarde van € 323.400 in 2022 en € 301.700 in 2021 (gemiddelde gemeente Renkum);

B. Van een gezin van 3 personen die een woning huurt.

Belastingdruk voor een huishouden zoals bij A. weergegeven

<i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Onroerend zaakbelasting, eigenaar	399,08	406,69
Afvalstoffenheffing	322,20	319,58
Rioolheffing	362,00	344,57
Totaal	1.083,28	1.070,84
Mutatie t.o.v. vorig jaar	1,16%	

Belastingdruk voor een huishouden zoals bij B. weergegeven

<i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Afvalstoffenheffing	322,20	319,58
Rioolheffing	236,73	225,33
Totaal	558,93	544,91
Mutatie t.o.v. vorig jaar	2,57%	

Leges

Binnen de gemeente Renkum worden leges geïnd voor:

- de producten van burgerzaken (waaronder paspoorten, rijbewijzen, huwelijken);
- vergunningen (waaronder bouwvergunningen, gebruikersvergunningen, kapvergunningen, WABO);
- lijkbezorgingsrechten;
- marktgelden;
- overig.

In eerste instantie worden de leges verhoogd op basis van de algemene uitgangspunten voor de bepaling van de jaarlijkse tariefstelling.

Daarnaast worden de leges bepaald op basis van het uitgangspunt dat zoveel mogelijk gestreefd moet worden naar 100% kostendekking.

Huren en pachten

De huurcontracten worden verhoogd conform het ConsumentenPrijsIndexCijfer (CPI).

Voor 2022 wordt de volgende verhoging gehanteerd (juli 2021/juli 2020)= $110,23/108,69 = 1,0142$
Huren voor woningen worden verhoogd met het maximaal wettelijk %. Dit wordt ook toegepast bij de verhoging voor de sporttarieven.

Weilanden en landbouwgronden worden verhoogd op basis van pachtnormen besluit.

Kwijtscheldingen

- De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en retributies te verlenen.
- Kwijtschelding kan worden verleend voor Afvalstoffenheffing en Rioolheffing huishoudens.
- Er is sprake van zogenaamde automatische kwijtscheldingen en kwijtschelding op basis van aanvraag.
- De automatische kwijtschelding wordt verleend, wanneer de inwoner het voorgaande jaar ook kwijtschelding ontvangen heeft en er voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen van de VNG.
- Elke inwoner die automatische kwijtschelding heeft, wordt in december opnieuw door het Inlichtingenbureau getoetst aan de hand van de criteria voor kwijtschelding.
- De aanvragen voor kwijtscheldingen worden beoordeeld op basis van de inkomens- en vermogensnormen van de VNG. Het Inlichtingenbureau voert hiervoor de automatische toets voor kwijtscheldingen uit.
- De kwijtschelding van Afvalstoffenheffing, Hondenbelasting en Rioolheffing worden verdisconteerd in de desbetreffende tarieven.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen dat de gemeente in de begroting en de jaarstukken moet aangeven:

- welke risico's er spelen;
- welke capaciteit (middelen) er beschikbaar is bij tegenvallers;
- wat het beleid is ten aanzien van de risico's, de capaciteit en de relatie tussen beide.

In deze paragraaf zal worden ingegaan op ons weerstandsvermogen in 2022. Daarbij wordt eerst stilgestaan bij het beleid van onze gemeente. Vervolgens komt de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de risico's waarvan sprake is binnen onze gemeente. Tot slot worden conclusies getrokken over het weerstandsvermogen.

Daarnaast zijn de op basis van het BBV en onze financiële verordening verplichte kengetallen opgenomen in deze paragraaf.

Beleid

De hoofdlijnen van ons beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicomanagement is vastgelegd in de financiële verordening gemeente Renkum, die op 27 januari 2021 door uw Raad is vastgesteld. De verdere uitwerking vindt jaarlijks plaats in de begroting.

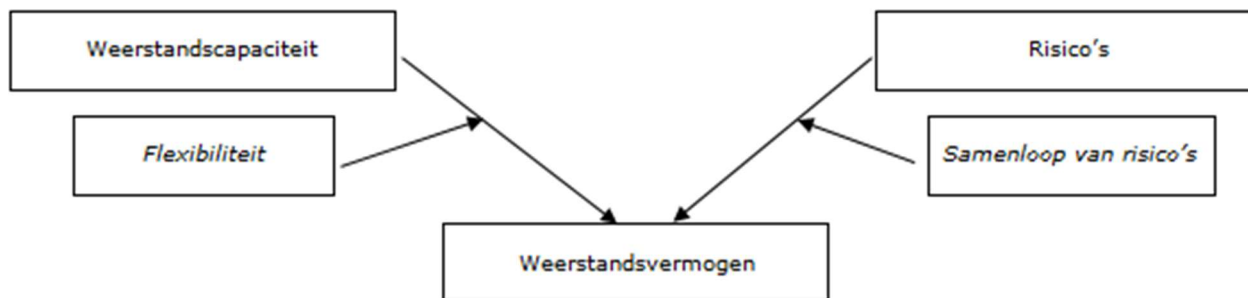
Risicomanagement is als een continu proces vormgegeven binnen de organisatie. Daarvoor is het risicomanagement ingebed binnen het beleidsvormingsproces en de planning- & controlcyclus. Het proces van risicomanagement omvat drie stappen: inventariseren, analyseren en beheersen. In hoofdlijnen zijn er vier mogelijkheden om risico's te beheersen, namelijk: elimineren, reduceren, overdragen of accepteren. Als een risico niet kan worden geëlimineerd, gereduceerd of overgedragen, dan wordt het risico geaccepteerd en zal de eventuele (financiële) schade middels de weerstandscapaciteit moeten worden afgedekt. Dit betekent overigens niet per definitie dat het risico niet beïnvloedbaar is en daarom maar geaccepteerd moet worden. Het betekent dat het risico op dit moment geaccepteerd wordt en niet op één of andere wijze is afgedekt.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een gemeente in staat is tegenvallers op te vangen. Van belang is daarbij om vast te stellen in hoeverre tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit consequenties heeft voor het voorgenomen beleid in de (meerjaren)begroting.

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn twee factoren van belang, namelijk:

- de weerstandscapaciteit en
- de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

In schema kan dit als volgt worden weergegeven:

Het kan noodzakelijk zijn om de weerstandscapaciteit aan te vullen, bijvoorbeeld omdat er nieuwe risico's zijn ontdekt. Het tempo waarin dit gebeurt, is afhankelijk van de flexibiliteit van de (financiële) organisatie. Bepaalde kostenposten kunnen sneller worden omgebogen dan andere.

De samenloop van risico's heeft een dubbele inhoud. Enerzijds kan de samenloop van risico's ertoe leiden dat de weerstandscapaciteit 'op' raakt. Anderzijds kunnen kleine risico's, risico's die individueel niet van belang zijn, indien ze gelijktijdig of kort na elkaar zich voordoen, toch een risico voor de weerstandscapaciteit gaan vormen.

In het vervolg van deze paragraaf zal worden ingegaan op onze weerstandscapaciteit. Vervolgens komen de risico's aan de orde. Tot slot zullen conclusies worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente en zal aanvullend worden ingegaan op enkele financiële kengetallen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt c.q. kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Daarbij worden incidentele en structurele weerstandscapaciteit onderscheiden.

Met het eerste wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van het voorzieningenniveau dat de gemeente haar burgers wil aanbieden.

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het bestaande beleid.

Onze weerstandscapaciteit voor de jaren 2021 tot en met 2025 is als volgt:

Weerstandscapaciteit	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Bedragen x € 1.000						
Structurele capaciteit						
Onbenutte belastingcapaciteit		1.511				1.511
Begrotingsruimte						
Kostenreductie						
Totaal structureel	0	1.511	0	0	0	1.511
Incidentele capaciteit						
Post onvoorzien	51	95	95	95	95	431
Weerstandreserve	5.538					5.538
Stille reserves						0
Begrotingsruimte *)						0
Reservering accres 2022		251				251
Kostenreductie						0
Totaal incidenteel	5.589	346	95	95	95	6.220
Totaal weerstandscapaciteit	5.589	1.857	95	95	95	7.731

*) De positieve saldo met ingang van 2022 worden jaarlijks toegevoegd aan de vrije algemene reserve, zodat deze groeit naar het minimumniveau van € 4.000.000. Om die reden worden deze bedragen niet meegeteld voor het weerstandsvermogen.

Risico's

Voor de inventarisatie van risico's zijn de risico's ingedeeld naar de programma's in de jaarstukken. Niet alle risico's zijn daadwerkelijk risico's voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Risico's waarvoor reeds een voorziening, verzekering of bestemmingsreserve is gevormd, worden niet meegenomen in deze inventarisatie. Dit geldt ook voor risico's waarvoor reeds in de projectbegroting c.q. de kostencalculatie een post onvoorzien is opgenomen.

Van de risico's is beoordeeld:

- of het een incidenteel (I) of structureel (S) risico betreft;
- wat de kans is dat het risico zich voordoet op een schaal van 1 (zeer klein) tot 5 (zeer groot);
- wat het financiële gevolg van het risico is van een schaal van 1 (€ 0 - € 25.000) tot 5 (meer dan €250.000);
- de totale score door de kans te vermenigvuldiging met het financiële gevolg;
- hoe het risico zich geeft ontwikkeld na de vorige rapportage (gestegen +; gelijkgebleven =; gedaald -/-)
- met welk risicobedrag is gerekend voor 2022.

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwikkeling	Bedrag 2022
1	Wmo en jeugd-wet	<p>Volume groei zorgconsumptie kan hoger liggen dan de verwachting / de rijksbijdrage.</p> <p>Taakstelling Jeugd kan niet worden gerealiseerd.</p> <p>Wijziging woonplaatsbeginsel jeugd kan financiële consequenties met zich meebrengen.</p>	I/S	5	5	25	-/-	373.000
1	Door-decentralisatie Beschermde wonen	Financieel risico komt langs een ingroeipad van 10 jaar ten laste van de gemeente	S	5	5	25	=	100.000 Opbouw miv 2022
1	Inkomensvoorziening	<p>Ondanks de Coronapandemie en de verwachte economische effecten is de bestandsomvang over 2020 stabiel gebleven en laat 2021 een bestandsdaling zien. In 2020 is een voordeel op de Rijksbijdrage gerealiseerd. De verwachting is dat ook in 2021 een voordeel wordt gerealiseerd.</p> <p>Hiermee liggen we op koers om de geraamde ombuigingen te realiseren. Gedurende 2020 en 2021 is met de vaststelling van de Rijksbijdrage rekening gehouden met economische effecten van de coronamaatregelen. Nu de effecten mee blijken te vallen is de verwachting dat de Rijksbijdrage lager zal worden vastgesteld als in de afgelopen twee jaar. Met de septembercirculaire zal duidelijk worden wat de omvang van de Rijksbijdrage wordt voor 2022.</p> <p>De lasten van bijstand worden begroot op het</p>	I	2	5	10	=	221.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Om- vang	Scor- re	Ontwik- -keling	Bedrag 2022
		toegekende rijksbudget plus het maximale eigen risico voor de gemeente -/- de afgesproken effecten van de bestuursopdracht.						
1	Bedrijfs- kredieten TOZO	Risico dat een deel van de verstrekte leningen niet invorderbaar is en het Rijk dit risico bij de gemeenten neerlegt.	I	3	5	15	=	129.000
1	Wet inburgering	Landelijk gaan er geluiden op dat de middelen die het Rijk ter beschikking stelt voor de nieuwe Wet Inburgering niet toereikend zullen zijn om de kosten te dekken die de uitvoering met zich mee zal brengen.	S	3	4	12	+	88.000
2	Grond- projecten	Dit betreft twee risico's: 1. Niet terug verdienen boekwaarde niet in exploitatie genomen projecten. 2. Renterisico bij niet volgens planning realiseren van verwachte opbrengsten.	I	2	5	10	+	154.000
2	Wet kwaliteits borging voor het bouwen	Voor nieuwe taken binnen de WKB kunnen geen leges worden geheven. Daarnaast kunnen bepaalde bouwleges niet meer opgelegd worden.	S	5	4	20	=	158.000
2	Spoor- weg- onder- doorgang Wolfheze	Alle kosten noodzakelijk voor de voorbereiding en realisatie van het kunstwerk zijn opgenomen in de investeringsraming. Voor de gemeentelijke onderdelen binnen het project wordt projectmanagement ingehuurd. Overige kosten zijn op dit moment niet voldoende in beeld.	S	4	4	16	+	123.000
2	Verkeer	(Economische) ontwikkelingen als groei van het aantal voertuigen per	S	2	5	10	=	25.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Om- vang	Scor- re	Ontwik- -keling	Bedrag 2022
		huishouden, vergrijzing in de dorpen, modernisering van het wagenpark en het aantrekken van de aannemersmarkt zetten de verkeersveiligheid onder druk. Hierbij lopen we het risico aansprakelijk gesteld te worden. We hebben geen budget voor ad hoc aanpassingen maar alleen budget voor aanpassingen binnen groot onderhoud en reconstructie.						
2	Bodem- taken	Risico dat overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeente niet gepaard gaat met voldoende middelen.	S	3	4	12	=	88.000
2	Afval- verwij- dering en verwer- king	Kosten en opbrengsten zijn afhankelijk van de mate waarin inwoners afval scheiden. Daarnaast kunnen de verwerkingstarieven van sommige afvalstromen gedurende het kalenderjaar wijzigen. Wanneer dit afwijkt van de prognoses, komt dit ten laste / gunste van de voorziening.	S	5	4	20	=	150.000 tlv voorzien- ing afval- stoffen- heffing
2	Open- bare verlich- ting	Additionele inkomsten zorgen voor een kostendekkende businesscase. Deze inkomsten zijn ingeschat op basis van reële aannamen en terughoudende berekeningen. Echter het blijft niet geheel te voorspellen welke effecten toekomstige ontwikkelingen daadwerkelijk hebben op de hoeveelheid additionele inkomsten.	S	2	5	10	=	0 (risico ontstaat vanaf 2024)
2	Land-- schap	Bestrijding invasieve exoten als Japanse Duizendknoop, Reuzenbereklaauw en plaagsoorten als eikenprocessierups.	I	5	3	15	=	68.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Om- vang	Scor- re	Ontwik- -keling	Bedrag 2022
2	Klimaat- verande- ring	Risico op schade door extreem weer	S	3	4	12	=	53.000
3	Gemeen- telijke gebou- wen	Er wordt geen onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen die vallen onder niet- kernareaal. Calamiteitenonderhoud gemeentehuis en gemeentewerf. Renovatie kernareaal wordt onderdeel van het uitvoeringsdeel vastgoedplan	I/S	5	5	25	=	225.000
3	Wacht- geld	Verlengde wachtgeldverplichting ivm ziekte oud wethouder	I	4	5	20	+	504.000
3	Formatie	Risico dat personeelskosten inclusief ziektevervangings- kosten niet kunnen worden opgevangen binnen het beschikbare budget	S	3	5	15	+	250.000
3	Beveili- gings- incident	De gemeentelijke informatievoorziening kan gehacked worden. (VB Hof van Twente, Lochem) Het financiële risico omvat onderzoekskosten, herstelkosten en tijdelijk stilvallen van de bedrijfsvoering. Voor nu hebben we de beveiliging op orde en we monitoren dit continu. Door een toename van de externe dreigingen zien wij echter toch een toename van dit risico.	S	3	5	15	=	100.000
3	AVG	Boete vanwege het niet naleven van wettelijke verplichtingen in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming. Door met name externe ontwikkelingen zien wij een toename van dit risico.	I	2	5	10	=	60.000
3	Con- nectie	Risico dat de gemeente wordt aangesproken voor risico's bij de Connectie	I/S	3	5	15	+	500.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Om- vang	Sco- re	Ontwik- -keling	Bedrag 2022
		Risico dat wijziging in bekostigingssystematiek leidt tot onvoorziene kaderwijzigingen Risico van onverwachte meerkosten bij de realisatie van regionale IT-projecten.						
F	Algeme- ne uitkering	Omvang van de algemene uitkering is gekoppeld aan de uitgaven binnen de rijksbegroting. Risico is dat gemeentelijke uitgaven daar niet mee in de pas lopen. Voor 2020 en 2021 is dit risico niet aan de orde ivm bevrozing van het accres. Risico van een uitname uit het gemeentefonds voor stijgende declaraties binnen het Btw-compensatiefonds. Risico dat extra middelen voor jeugd niet structureel worden toegekend. Risico dat de herijking van het gemeentefonds miv 2023 negatief uitvalt.	I/S	3	5	15	-/-	301.000
F	Toeristen belasting	Risico dat het aantal overnachtingen afwijkt van de prognose.	I	2	5	10	=	100.000
F	Ver- ruiming Btw- sport- vrijstel- ling	Risico dat het btw-effect voor de gemeente hoger ligt dan de compensatie vanuit het rijk.	S	2	5	10	=	30.000
		Overig						384.000
		Totaal						4.034.000

Het totaal van de risicobedragen per programma is als volgt becijferd.

Risico's Bedragen x € 1.000	2021 Inc	2021 Str	2022 Inc	2022 Str	2023 Inc	2023 Str	2024 Inc	2024 Str	2025 Inc	2025 Str
Samenleving	0	0	553	439	752	154	482	45	388	45
Omgeving	23	0	291	509	34	0	34	74	34	0
Organisatie	3	0	1.394	363	98	225	98	0	98	0
Financiën	130	0	444	43	12	500	9	500	7	0
Totaal	156	0	2.682	1.353	895	879	623	619	526	45

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen kan in twee soorten worden verdeeld, te weten:

- Statisch weerstandsvermogen: de mate waarin tegenvallers in het begrotingsjaar zelf opgevangen kunnen worden, zonder dat de gemeente haar beleid moet aanpassen.
- Dynamisch weerstandsvermogen: de mate waarin tegenvallers gedurende meerdere begrotingsjaren kunnen worden opgevangen, zonder dat dit consequenties heeft voor de realisatie van het beleid.

Het in kaart brengen van het statisch en dynamisch weerstandsvermogen geeft de gemeente inzicht in hoeverre ze in staat is om risico's op te vangen in het huidige jaar en komende jaren. Met dit inzicht kan de gemeente tijdig maatregelen treffen om problemen te voorkomen.

Het weerstandsvermogen is niet uit te drukken in een bedrag. Het betreft een kwantificering van de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's. Wij berekenen het statisch en het dynamisch weerstandsvermogen als volgt:

Statisch weerstandsvermogen =	(Incidentele weerstandscapaciteit jaar t t/m t+4)	x100%
	((Inc. risico's jaar t t/m t+4) + (str. risico's jaar t))	

Dynamisch weerstandsvermogen =	(Structurele weerstandscapaciteit jaar t+1 t/m t+4)	x100%
	(Structurele risico's jaar t+1 t/m t+4)	

Op basis van het coalitieakkoord streven wij naar een statisch en dynamisch weerstandsvermogen van 100%.

Het statisch en dynamisch weerstandsvermogen van onze gemeente kan op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten als volgt worden vastgesteld.

Statisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van incidentele weerstandscapaciteit	
Incidentele risico's 2021 t/m 2025	4.881
Structurele risico's 2022	1.353
Totaal	6.233
Aanwezige incidentele weerstandscapaciteit 2021 t/m 2025	6.220
Percentage	100 %

Dynamisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van structurele weerstandscapaciteit	
Structurele risico's 2021 t/m 2025	2.895
Totaal	2.895
Aanwezige structurele weerstandscapaciteit 2021 t/m 2025	1.511
Percentage	52 %

De conclusie luidt dat het statisch weerstandsvermogen voldoet aan de norm (afgerond 100%). Het dynamisch weerstandsvermogen ligt echter ver onder de norm. Dit houdt in dat we onvoldoende middelen hebben om de structurele risico's op te vangen. Het dynamisch weerstandsvermogen is wel gestegen ten opzichte van de jaarstukken 2020. Toen was het dynamisch weerstandsvermogen 44 %. Dit komt enerzijds doordat de risico's zijn gedaald. Dit wordt met name veroorzaakt door de bijgestelde effecten van de herverdeling van het gemeentefonds. Daar staat tegenover dat een deel van het risico op jeugd als structureel is aangemerkt. Aan de andere kant is de onbenutte belastingcapaciteit gestegen op basis van de tarieven die het rijk heeft gecommuniceerd in de meicirculaire. Ondanks deze verbetering, is de situatie nog steeds zorgelijk te noemen. De uitkomsten van de toekomstscenario's moeten handvatten bieden om keuzes te maken over het toekomstperspectief van onze gemeente.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is het verplicht een aantal financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Het betreft de volgende kengetallen:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- kengetal grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

De uitkomst van deze kengetallen voor onze gemeente is weergegeven in de volgende tabel.

Kengetallen	Realisatie	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1a. Netto schuldquote	32,0%	42,9%	54,4%	66,2%	70,1%	70,2%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	27,0%	37,7%	49,1%	60,9%	64,8%	65,1%
2. Solvabiliteitsratio	22,7%	18,6%	16,4%	14,9%	13,7%	14,0%
3. Grondexploitatie	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
4. Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	1,2%	-0,1%	-1,1%	-1,5%
5. Gemeentelijke belastingcap.	129,1%	138,0%	133,5%			

Beoordeling ontwikkeling kengetallen

De netto schuldquote laat door de jaren heen een stijging zien. Dit laat zich verklaren door grote investeringen in onderwijshuisvesting, brandweerposten, sporthallen en gymzalen, wegen en riolering waarvoor externe financiering wordt aangetrokken. Vergeleken met andere Gelderse gemeenten is onze schuldenlast relatief laag ten opzichte van de eigen middelen (begroting 2021 gemiddeld 67 %). De bijbehorende rente- en aflossingslast vormt dan ook een relatief beperkt onderdeel van de gemeentelijke uitgaven.

De solvabiliteitsratio, oftewel het eigen vermogen in verhouding tot het balanstotaal laat een daling zien. Ook dit heeft te maken met de eerder genoemde investeringen. Hier scoren wij slechter dan het gemiddelde van de Gelderse gemeenten (begroting 2021 gemiddeld 30 %).

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De afgelopen periode is de grondwaarde van een aantal projecten afgeboekt op basis van nieuwe contracten. Daarnaast zijn projecten afgesloten. De resterende grondwaarde is daarmee beperkt.

De structurele exploitatieruimte is erg beperkt. Zeker gezien de risico's die er op ons af komen. De woonlasten t.o.v. het landelijke gemiddelde worden alleen op begrotingsbasis berekend. Onze woonlasten liggen hoger dan het landelijke en het Gelderse gemiddelde. Voor een deel wordt dit verklaard door de relatief hoge WOZ waarden binnen onze gemeente.

De provincie Gelderland gaat voor de beoordeling van de gemeentelijke begroting uit van een categorisering van de kengetallen. Naast de financiële kengetallen wordt ook de omvang van het weerstandsvermogen meegenomen in het oordeel. De categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest, zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De score van Renkum voor 2022 is vetgedrukt weergegeven.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0 %	< 0 %
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde voorgaand jaar	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %
Weerstandsvermogen	> 100 %	80 - 100 %	< 80 %

Bovenstaande score houdt in dat Renkum matig scoort. Voor de bepaling van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijft het reëel en structureel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting het bepalende criterium.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

- Kapitaalgoederen zijn investeringen waarvan het nut zich over een reeks van jaren uitstrekt.
- In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt het beleidskader over het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen gegeven.
- Uitgaven voor onderhoud kapitaalgoederen komen op diverse beleidsvelden voor. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Onderhoud is ook nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de exploitatielasten gemoeid. Een goed overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.
- Het beleid van de gemeente Renkum voor het onderhoud van kapitaalgoederen is opgenomen in onderstaande tabel.

Nota	Vaststelling
Beleidsnota Wegbeheer Renkum 2012-2017	Raad d.d. 21 december 2011. Nieuwe beleidsnota is onderhanden.
Beheerplan Water en Riolering	Raad 29-9-2021
Groenstructuurplan "Structuur in het groen, slim verbinden" 2017-2027. Kaders van het groenbeheerplan zijn hierin opgenomen.	Vastgesteld eind 2016
Bosbeleidsplan 2018 - 2028	Vastgesteld 2017
Bomenverordening gemeente Renkum 2017	Vastgesteld eind 2016
Beleidsnota openbare verlichting 2006-2015	Het opstellen van deze nieuwe nota kan ingepland worden voor 2022.

Voor de eerste drie plannen gaat het om groot onderhoud dat loopt via een onderhoudsvoorziening/-reserve. Voor de realisatie van de overige genoemde plannen zijn jaarlijks middelen opgenomen binnen de begroting.

Onderhoud wegen

Inleiding

De gemeente heeft als wegbeheerder de verplichting wegen verantwoord te beheren en te onderhouden. Zij is volgens het Burgerlijk Wetboek wettelijk aansprakelijk voor schade, die te wijten is aan of veroorzaakt wordt door gebreken aan de verharding.

Kengetallen

Totale oppervlakte van verhardingen in het beheer van de gemeente	circa 1.760.000 m ²
Binnen de bebouwde kom (circa. 76%)	circa 1.340.000 m ²
Buiten de bebouwde kom (circa 17%)	circa 300.000 m ²
Onverharde en halfverharde wegen (circa 7%)	circa 120.000 m ²

Beleidsnota Wegbeheer Renkum (BWR)

Er wordt een nieuw beleidsplan Wegen opgesteld. De vaststelling van dit beleidsstuk is beoogd voor 2022.

Integrale projectaanpak

Integrale projecten worden conform het projectmatig werken opgezet en komen zoveel mogelijk tot stand door 'werk met werk maken'. Om integrale kansen op de diverse domeinen inzichtelijk te maken wordt gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplanning voor wegen.

Onderhoudsniveau

In de Actualisatienota 2015-2017 is vastgelegd dat onderhoud wordt uitgevoerd op een gecombineerd kwaliteitsniveau B/C conform de CROW (landelijk erkend instituut voor normen en richtlijnen). De belangrijkste ontsluitingswegen en fietspaden worden op niveau B en de overige worden op niveau C onderhouden.

Met het vaststellen van de nieuwe beleidsnota in 2022 wordt het onderhoudsniveau opnieuw door u vastgesteld.

Reserve wegenonderhoud

De reserve heeft tot doel de budgetten ten behoeve van de onderhoudsplanning beschikbaar te houden.

Achterstallig onderhoud/ risico's/ maatregelen

- De wegininspectie van 2020 geeft aan welke wegen aangepakt moeten worden en geeft een beeld van de achterstanden. De nieuwe inspectiegegevens van 2022 gaan gebruikt worden om het beeld van het achterstallig onderhoud te actualiseren.
- De raad maakt financiële ruimte vrij om de achterstanden in te lopen, in 2020 is gestart met het opstellen van een rehabilitatieplan om de achterstanden planmatig in te halen. Niet alle wegen kunnen gelijktijdig aangepakt worden vanwege de bereikbaarheid van de kernen. Voor de doorgaande wegen vindt afstemming plaats in de regio vanwege het gebruik van elkaars omleidingsroutes.

Inflatie

Om het bedrag van de budgetbegroting op het gewenste prijspeil van het betreffende boekjaar te krijgen, wordt een inflatiecorrectie toegepast. De inflatiepercentages worden ontleend aan de CROW indexen (Risicoregeling GWW 1995).

Wat gaan we doen in 2022?

- Aan de hand van de uitkomst van de wegininspecties 2020 - 2022 en het beschikbare budget onderhoud uitvoeren.
- Rehabilitatie en reconstructies
- Areaalbeperking vanuit projecten
- Afsluiten onverharde wegen
- Vaststellen nieuw beleidsplan wegen
- Opstellen meerjarig uitvoeringsprogramma.

Openbare verlichting

Inleiding

De gemeente heeft als wegbeheerder de verplichting openbare verlichting verantwoord te beheren en te onderhouden. De gemeente is volgens het Burgerlijk Wetboek wettelijk aansprakelijk voor schade die te wijten is aan of veroorzaakt wordt door gebreken aan de openbare verlichting. Deze aansprakelijkheid heeft alleen betrekking op de verkeersveiligheid en laat de sociale veiligheid buiten beschouwing.

Kengetallen

Lichtmasten	circa 6.000 stuks
Armaturen	circa 6.100 stuks
LED armaturen	circa 6.100 stuks

Onderhoudsniveau

Het onderhoud is gericht op het duurzaam in stand houden van het bestaande areaal. Tevens is het beheer gericht op het tegengaan van kapitaalvernietiging.

Beleidsnota

Het beleid over de openbare verlichting is sterk verouderd. In 2015 is er voor gekozen om eerst een aanbesteding uit te voeren. Nu de aanbesteding is afgerond en er nieuwe richtlijnen zijn, kan er een nieuwe beleidsnota opgesteld worden. Het opstellen van deze nota is in 2022 ingepland.

Wat gaan we doen in 2022?

Smart City Renkum verder vorm geven, hiermee additionele inkomsten proberen te generen.

Riolering

Beleidsnota: Beheerplan Water en Riolering 2022 ev

In de Wet Milieubeheer is geregeld dat de gemeenteraad een GRP telkens voor een daarbij vast te stellen periode vaststelt. In de Omgevingswet vervalt dit artikel. Om toch een beleidsmatig (tactisch en operationeel beleid) en financieel document te hebben over de gemeentelijke watertaken is een Beheerplan Water en Riolering gemaakt. De zorg voor water en riolering is een voortdurend proces dat door ontwikkelingen in de tijd moet worden aangepast.

Volgens de wetgeving is er voor de gemeente sprake van drie zorgplichten:

- de zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;
- de zorgplicht voor het afvloeiende hemelwater;
- de zorgplicht ter voorkoming van structureel nadelige gevolgen van het grondwater.

Uitvoering van de maatregelen om de ambities uit het Beheerplan vorm te geven zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is. Verder wordt ervoor gezorgd dat hemelwater, voor zover particulieren dat niet zelf kunnen, goed wordt ingezameld en verwerkt en dat inwoners weten waar ze met grondwatervragen terecht kunnen. De kosten van deze maatregelen worden betaald uit de rioolheffing (Gemeentewet).

Kengetallen

De riolering binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Vrijvervalriolering	circa 193 km
Druk- en persleidingen	circa 29 km
Pompunits voor drukriolering	77 stuks
Rioolgemalen	13 (waarvan 3 hoofdgemalen)
Individuele voorzieningen buitengebied (waaronder IBA's)	30
bergbezinkvoorzieningen (betonnen bergingen en leidingen)	5
Open bergingen	4

Infiltratievelden	4
In de riolering is meetapparatuur opgenomen conform het meetplan (42 locaties)	46
Peilbuizen voor het grondwatermeetnet	19
Locaties met voorzieningen voor opvang, berging, geleiding en infiltratie van hemelwater	circa 550 locaties
Waar wegen waterlopen passeren, zijn duikers of bruggen aangelegd. Bruggen en duikers in gemeentelijke wegen	circa 42 stuks

De gegevens van de riolering zijn opgeslagen in een rioleringsbeheersysteem. De toestand van de riolering wordt bewaakt door middel van inspecties met een videocamera.

Onderhoudsniveau

Er is gekozen voor het ambitieniveau 'integraal' voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater, omdat deze ambitie uitgaat van de wettelijke kaders, de fysieke omstandigheden in Renkum en de wensen van bijvoorbeeld het college. Bovendien sluiten deze ambities aan bij de lijn die in het verleden door de gemeente is gevolgd.

Beheer

- Het beheer van het rioolstelsel wordt door de gemeente gedaan. Werkzaamheden worden veelal uitbesteed.
- Het beheer van de waterlopen zoals de beken en sprengen is in handen van Waterschap Vallei & Veluwe. In overleg met de gemeente is een beheer- en onderhoudsplan opgesteld.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de duikers in wegen en bruggen over deze waterlopen, als dit gemeentelijke wegen betreft. Groot onderhoud en vervanging van duikers en bruggen wordt uitgevoerd naar aanleiding van wegonderhoud. Er is financieel rekening gehouden met het (indien nodig) vervangen van duikers in het kostendekkingsplan voor de rioolheffing.

Achterstallig onderhoud/ risico's/ maatregelen

Door de vele wortel-ingroei in het riool is er een hoog risico voor wat betreft verstoppingen. Hiervoor is budget gereserveerd.

Voorziening GRP

Deze voorziening wordt ingezet om het Beheerplan Water en Riolering te kunnen uitvoeren en de daarmee gepaard gaande kosten te egaliseren. Het gaat hierbij om de jaarlijkse terugkerende lasten van beheer, klein onderhoud, energie, schoonhouden, administratie, verzekering etc., groot onderhoud, vervangingen en kapitaallasten van geactiveerde investeringen.

Deze voorziening wordt onder andere gebruikt om bijvoorbeeld uitgesteld schoonmaakonderhoud alsnog uit te kunnen voeren in een volgend begrotingsjaar, het 'direct afboeken' van spaarbedragen ten gunste van een vervangingsinvestering en nog niet uitgevoerd groot onderhoud.

Voor meer informatie inzake de Rioolheffing verwijzen we u naar de paragraaf Lokale heffingen.

Samenwerking

Met de waterpartners vindt overleg plaats over:

- De samenwerking en optimalisatie van de afvalwaterketen.
- Het gezamenlijk beheren van de meetnetten en verbeteren van de analyse van de meetgegevens.
- Het ontwikkelen van een visie op de afvalwaterketen in samenwerking met de partners van het Platform Water.
- Klimaatverandering: de klimaatadaptatie-thema's (wateroverlast, hitte, droogte, veiligheid) worden gevolgd. Op dit moment richt de actie zich op de wijze waarop er moet worden omgegaan met het voorkomen en oplossen van wateroverlast. Het thema 'hitte' is niet bij de vakgroep Water & Riolering ondergebracht en is niet opgenomen in het kostendekkingsplan voor de rioolheffing.
- De financiering van watertaken.

De, op gemeentelijk niveau, nader uit te werken maatregelen zijn in financiële zin meegenomen in het kostendekkingsplan voor de rioolheffing.

Wat gaan we doen in 2022?

- Dagelijks beheer kapitaalgoederen conform uitvoeringsprogramma van het Beheerplan.
- Vervanging en groot onderhoud gemengde/ vuilwaterriolering conform uitvoeringsprogramma van het Beheerplan Water en Riolering, zoveel mogelijk gecombineerd met opgaven vanuit 'wegen' en 'groen'.
- Het digitaal verwerken en beoordelen van data achterstanden.

Groen

Inleiding

- De gemeente draagt als eigenaar zorg voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen.
- Het beleid en de bijbehorende maatregelen zijn vastgelegd in het Groenstructuurplan.
- Het regulier onderhoud en beheer wordt uitgevoerd volgens bestekken. Hierin staan de uit te voeren werkzaamheden met het bijbehorende areaal en het te behalen onderhoudsniveau vermeld. De bestekken worden jaarlijks afgestemd op het beschikbare budget en worden uitgevoerd door (onder)aannemers en het eigen Onderhouds- en Serviceteam.

Kengetallen

Beheercategorie	Oppervlakte m2.	Aantal stuks
Bomen: Straat en laanbomen		26.000
Bomen: visueel onderhoud		1.618
Bosjes	120.765	
Bosplantsoen	167.960	
Hagen	26.508	
Heesters	122.133	
Vaste planten	816	
Gazon	418.116	
Ruw gras	139.338	
Bloemrijk grasland	172.133	
Graskeien	1.435	
Speelondergronden	8.413	

Wat gaan we doen in 2022?

De kwaliteit van de regulier uitgevoerde werkzaamheden leggen wij vast door interne en externe schouwen. Dit meetinstrument wordt gebruikt voor het monitoren van de kwaliteit van de uitvoering van de werkzaamheden en het behaalde resultaat. Daarnaast wordt het instrument ook gebruikt om aan u te verantwoorden wat de stand van zaken is met betrekking tot het kapitaalgoed Groen.

Financiële middelen

Binnen de meerjaren(exploitatie)begroting is budget beschikbaar voor groenonderhoud (2F. Landschap, natuur en landgoederen, 2O. Groenonderhoud en 2Q. Bos- en natuurbeheer).

Gebouwen

Gemeentelijke gebouwen (excl. Schoolgebouwen)

Bij het onderhoud van gemeentelijke gebouwen wordt onderscheid gemaakt tussen onderhoud aan algemene gebouwen en aan schoolgebouwen. In deze paragraaf gaat het om het onderhoud van de algemene gebouwen.

- Onderhoudsplan: sober en doelmatig (gemiddeld "redelijk" conditieniveau 3)
- Achterstallig onderhoud
- Renovaties
- Reserve en voorziening groot onderhoud gebouwen
- Overige bouwwerken
- Verhuur en verkoop van gronden en gebouwen.

Dit onderdeel gaat om het beheer en onderhoud van de algemene vastgoedobjecten, die niet zijn toegekend aan een ander begrotingsonderdeel.

Vastgoedplan

De maatregelen die aan de gemeentelijke gebouwen moeten plaatsvinden gebeurt op basis van het vastgoedplan-uitvoeringsdeel dat door ons is vastgesteld in augustus 2021 en ter informatie aan uw raad is gestuurd. In september 2021 heeft u ingestemd met het duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) en is de voorziening weer in het leven geroepen. In het DMJOP zijn de onderhoudswerkzaamheden voor een periode van vijftien jaar opgenomen. Jaarlijks wordt de DMJOP bijgewerkt aan de hand van de werkelijke toestand van de gebouwen. Het DMJOP wordt 3-jaarlijks geactualiseerd. Het vastgoedplan geldt voor alle gemeentelijke gebouwen, dus ook die vallen onder de overige begrotingsposten. Financieel en qua maatschappelijk nut vallen die gebouwen echter onder de betreffende begrotingspost.

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau van de werkzaamheden dat is uitgevoerd is sober en doelmatig (gemiddeld "redelijk" conditieniveau). Dit komt in grote lijnen overeen met de conditiescore 3 conform NEN 2767, zoals dat is opgenomen in het vastgestelde beleidsdeel van het vastgoedplan 2020.

Inflatie

Om het bedrag in de reserve (voorziening) groot onderhoud op het gewenste prijspeil te houden, is zowel over de inhoud van de reserve (voorziening) als op de storting in de reserve (voorziening) een inflatiecorrectie toegepast. De inflatiecijfers worden ontleend aan de prijsindexcijfers bouwkosten nieuwbouwwoningen van het CBS.

Achterstallig onderhoud/ risico's/ maatregelen

De gebouwen in het niet-kernareaal bevatten over het algemeen uitgesteld onderhoud. Deze gebouwen worden door de gemeente van de hand gedaan en niet onderhouden.

Uitwerking geven aan uitvoeringsplan vastgoed

In het uitvoeringsplan is een faseringsplan opgenomen. Voor 2022 staan de volgende activiteiten opgenomen ten behoeven van het kernareaal, voor zover deze nog niet benoemd staan in deze paragraaf:

- Verbeteren vastgoedregistratie
- Haalbaarheid privatiseren verschillende gebouwen
- Uitvoeren noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en gemeentewerf

Onderhoud

Voor de instandhouding van de gebouwen in het kernareaal wordt planmatig onderhoud uitgevoerd op basis van het DMJOP. Totaal is gemiddeld per jaar ongeveer € 240.000 nodig om het planmatig onderhoud uit te kunnen voeren.

Renovaties en nieuwbouw

In 2022 vindt de renovatie van de sporthal Doorwerth en de gymzaal Van Spaenweg plaats. De nieuwe brandweerpost in Wolfheze wordt in 2022 opgeleverd.

Gemeentehuis en gemeentewerf

Het noodzakelijk onderhoud voor de korte termijn, tot aan definitieve besluitvorming toekomstige huisvesting gemeente, wordt uitgevoerd. In het tweede kwartaal 2022 wordt een voorstel voor definitieve besluitvorming toekomstige huisvesting gemeentehuis en gemeentewerf aangeboden. In dat voorstel wordt tevens inzichtelijk gemaakt wat er aan noodzakelijk onderhoud uitgevoerd moet worden tot het moment van ingebruikname van de toekomstige huisvesting.

Het voorstel is om naast de beschikbare reserves (zie verder in deze paragraaf) de volgende middelen hiervoor in te zetten:

- Begroot lasten renovatie gemeentehuis 2017 €244.000 vanaf 2024 (structureel)
- Begrote huidige exploitatielasten gemeentehuis en gemeentewerf.

Overige bouwwerken

Alle kunstwerken en (martiale) monumenten zijn geïnventariseerd en in GBI verwerkt.

Voorziening en reserve gemeentelijke gebouwen

Naast de voorziening, die door uw raad in september 2021 weer in het leven is geroepen, dat gebruikt wordt voor de uitvoering van het DMJOP, staan de volgende middelen nog ter beschikking waarbij wordt voorgesteld om deze in te zetten voor de toekomstige huisvesting van de gemeente (gemeentehuis en gemeentewerf):

- Reserve onderhoud gebouwen € 445.500 (incidenteel)
- Jaarlijkse storting reserve onderhoud gebouwen € 36.000 (structureel)
- Reserve voorziening gebouwen € 1.961.000 (incidenteel en exclusief calamiteitenonderhoud)
- Restant jaarlijkse storting reserve voorziening gebouwen € 72.500 (structureel)

Gronden

Beheer van gronden gemeente Renkum gebeurt op verschillende wijzen: verhuur, pacht, erfpacht en opstal. Wanneer duidelijk is dat de gemeente de grond zelf niet nodig heeft, nu of op termijn, wordt deze verkocht.

In 2022 gaan we verder met de huidige vorm van beheer en wordt bij vrijkomende gronden beoordeeld of ze afgestoten kunnen worden.

Sportaccommodaties

Onderhoud

Het onderhoud van de gebouwen op de sportaccommodaties die niet verzelfstandigd c.q. geprivatiseerd zijn, vallen onder het kernareaal waarbij het onderhoud ook middels het DMJOP wordt uitgevoerd.

Wat gaan we in 2022 doen?

Binnensport

Zoals al aangegeven worden de sporthal Doorwerth en de gymzaal Van Speanweg gerenoveerd. De gymzaal aan de Mozartlaan wordt gesloopt zodra de locatie nodig is voor nieuwbouw van het Leerdeel. De overige binnensportvoorzieningen worden conform het DMJOP onderhouden.

Sportparken

De opstallen op de kernsportparken Wilhelmina en De Bilderberg zijn veelal in eigendom van de verenigingen c.q. beheerstichtingen. De opstallen die nog wel in eigendom zijn van de gemeente worden door ons onderhouden op het kwaliteitsniveau redelijk. Samen met de betrokken partijen wordt onderzocht of overdracht van het beheer en onderhoud van de kernsportparken haalbaar en wenselijk is. De opstallen maken hier onderdeel van uit.

4. Financiering

Inleiding

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is vastgesteld hoe decentrale overheden om moeten gaan met hun financierings- of treasuryfunctie. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's".

De gemeente Renkum heeft de kaders voor het financieringsbeleid vastgelegd in de "Financiële verordening gemeente Renkum". In de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening komen de specifieke voornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van financiering aan de orde.

In deze financieringsparagraaf gaan we in op de uitvoering van het treasurybeleid in 2022. Daarbij zijn allereerst de algemene ontwikkelingen die de financieringsfunctie beïnvloeden weergegeven. Vervolgens wordt kort ingegaan op het treasurybeheer in 2022. Tot slot komt het rentebeleid aan de orde.

Ontwikkelingen

Eén van de belangrijkste externe ontwikkelingen waarmee rekening gehouden moet worden is de renteontwikkeling. We kijken daarbij naar de korte rente (looptijd < 1 jaar) en de lange rente (looptijd > 1 jaar).

De 3-maandsrente bedroeg begin 2021 -0,5 %. In 2021 is dit percentage vrijwel stabiel gebleven en lag in september 2021 nog steeds rond de -0,5 %. De 10-jaarsrente noteerde begin 2021 -0,5 %. Per 1 september ligt deze rente op 0,2 %.

De verwachting van de grote banken is dat de korte termijn rente het komende jaar vrijwel gelijk zal blijven op -0,5 %. Voor de lange termijn rente is de verwachting dat deze zal stijgen naar 0,4 %.

In de meerjarenbegroting rekenen we voor de rente over het financieringstekort met 0,5 % voor 2021, waarna dit jaarlijks met 0,5 % oploopt tot 2,0 % met ingang van 2024. Voor de toerekening van rentekosten aan investeringen is, op basis van de verwachte rentekosten, gerekend met 2,00%.

Treasurybeheer

Treasurybeleid gemeente Renkum

De doelstelling van ons treasurybeleid is op hoofdlijnen het blijvend toegang houden tot financiële markten tegen acceptabele condities, zonder ongewenste risico's en tegen minimale kosten. Daarnaast willen we renteresultaten optimaliseren, een goede financiële infrastructuur opzetten en onderhouden en adequate informatiestromen realiseren.

Het realiseren van deze doelstellingen heeft continu de aandacht. Hiervoor is het nodig maatregelen te treffen op het gebied van risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.

Risicobeheer

Renterisicobeheer

Het renterisico van een gemeente is te verdelen in renterisico over vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) en renterisico over vaste schuld (looptijd > 1 jaar).

Het renterisico over vlottende schuld wordt bepaald in relatie tot de kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de maximaal toegestane omvang van de vlottende schuld weer. De hoogte van de kasgeldlimiet is een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de omvang van de begroting per 1 januari. In tabel A vindt voor 2022 de toetsing aan de kasgeldlimiet voor de gemeente Renkum plaats. Wij gaan er vanuit dat wij in 2022 een nieuwe langlopende lening moeten afsluiten van € 4,8 miljoen. Wij verwachten daarmee dat wij in 2022 kunnen voldoen aan de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Omvang begroting 1-1-2022 (=grondslag)	88.091			
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5 %			
- in bedrag	7.488			
(2) Omvang vlottende schuld	7.175	7.051	6.928	6.804
- opgenomen gelden < 1 jaar	7.175	7.051	6.928	6.804
- schuld in rekening-courant				
- gestorte gelden door derden < 1 jaar				
- overige geldleningen (niet vaste schuld)				
(3) Vlottende middelen				
- contante gelden in kas				
- tegoeden in rekening-courant				
- overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	7.175	7.051	6.928	6.804
Toegestane kasgeldlimiet (1)	7.488	7.488	7.488	7.488
Ruimte (1) - (4)	313	436	560	684

Tabel A Kasgeldlimiet

Het renterisico over vaste schuld wordt gezien in relatie tot de renterisiconorm. Deze norm geeft de maximaal toegestane omvang van dat deel van de vaste schuld waarover renterisico wordt gelopen weer. De norm houdt in dat we maximaal over 20 % van het begrotingstotaal renterisico mogen lopen.

De raming van de ruimte/overschrijding voor de jaren 2022 tot en met 2025 is weergegeven in tabel B.

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
(1) Renteherzieningen				
(2) Aflossingen	2.289	2.478	2.490	2.634
(3) Renterisico (1+2)	2.289	2.478	2.490	2.634
(4) Renterisiconorm	17.618	17.618	17.618	17.618
(5a) Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	15.329	15.140	15.128	14.984
(5b) Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)				
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal 2022	88.091			
(4b) Vastgesteld percentage	20%			
(4) Renterisiconorm (4a x 4b)	17.618			

Tabel B Renterisiconorm

Kredietrisicobeheer

In tabel C vindt u een overzicht van de door de gemeente Renkum verstrekte gelden, gegroepeerd per risicogroep. De groepen zijn (globaal) gerangschikt naar oplopend risico.

Risicogroep Bedragen x € 1.000	Met/zonder (hyp.) zekerheid	Restant schuld per 1-1-2021
Gemeenten/provincies	zonder	
Overheidsbanken	zonder	
Financiële instellingen (A en hoger)	zonder	3.335
Overige toegestane instellingen	met en zonder	2.198
Totaal		5.533

Tabel C Kredietrisico op verstrekte gelden

Gemeentefinanciering

Financiering

De leningenportefeuille per 31 december 2021 is weergegeven in tabel D. De mutaties in 2022 en de invloed hiervan op de gemiddelde rente is terug te vinden in tabel E.

Leningnummer	Oorspr. bedrag	Aanvang	Einde looptijd	Rente	Aflossing 2021	Restant 31-12-2021
40106846	3.000	2011	2021	2,85 %	300	0
40107281	3.000	2012	2022	2,63 %	300	300
40.109.666	5.000	2015	2025	0,56 %	500	2.000
Lening optisport	728	2015	2029	4,96 %	52	416
Lening prv Noord Brabant	8.000	2018	2038	1,35 %	400	6.800
40113864	10.000	2020	2040	0,53 %	500	9.500
Totaal					2.052	19.016
Projectlening Mfc Doelum	5.830	2014	2034	2,87 %	246	4.666
Projectlening Mfc Doelum	9.370	2014	2054	3,22 %	134	8.740
Projectlening scholen Renkum	5.200	2018	2058	1,577%	130	4.810
Projectlening scholen Renkum	300	2018	2038	1,29 %	15	255
Totaal projectfinanciering					525	18.470
18Totaal					2.577	37.487

Tabel D Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

Bedragen x € 1.000	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2022	19.016	0,95 %
Nieuwe leningen	4.779	1,50 %
Reguliere aflossingen	1.752	1,45 %
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassingen (oud percentage)		
Renteaanpassingen (nieuw percentage)		
Stand per 31 december 2022	22.043	1,05 %

Tabel E Mutaties in leningenportefeuille (excl. projectleningen)

Uitzetting

De door de gemeente uitgezette (lange termijn) gelden zijn als volgt onder te verdelen:

Bedragen x € 1.000	Stand per 1-1-2021	Gemiddeld Rendement
Deelnemingen	928	16,5 %
Leningen	4.605	1,1 %
Totaal	5.533	

Tabel F Uitgezette gelden

Relatiebeheer

Huisbankier van de gemeente Renkum is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het grootste deel van onze reguliere bankzaken loopt via deze bank. Door de invoering van het Schatkistbankieren per 1-1-2014 moeten wij overtollige middelen overboeken naar de schatkist. Op het gebied van gemeentefinanciering wordt gebruik gemaakt van diverse financiële instellingen. Voordat middelen worden aangetrokken of uitgezet, worden offertes aangevraagd bij minimaal twee instellingen. Vervolgens wordt gekozen voor die instantie die de meest gunstige condities voor de gemeente aanbiedt.

Kasbeheer

Evenals voor lange termijn financiering wordt ook voor korte termijn financiering de tarieven van een tweetal instellingen met elkaar vergeleken.

Rentebeleid

Op basis van artikel 13 van het (gewijzigde) BBV geeft de paragraaf financiering ook inzicht in het rentebeleid. In het volgende renteschema is inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening aan investeringen, grondexploitatie en taakvelden.

Rentetoerekening begroting 2022 (bedragen * 1.000)

a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	802
b. De externe rentebaten	-/- €	15

Saldo rentelasten en rentebaten	€	787
c. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- €	0
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	-/- €	496

	-/- €	496

Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	291
d1. Rente over eigen vermogen /voorzieningen	€	540

Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente	€	831
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-€	1.130

f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	-/-€	299

Rentelasten lange en korte financiering

Op basis van de meerjarenbalans verwachten wij in 2022 een langlopende lening te moeten aantrekken van € 4,8 miljoen. Het restant van het financieringstekort kunnen wij financieren met kortlopende leningen.

De genoemde rentelasten over lange financiering betreft de rente over de huidige leningenportefeuille inclusief de projectfinanciering voor MFC3B4, de scholen in Renkum en de nieuw af te sluiten lening.

Aan taakvelden toe te rekenen externe rente

Op grond van het BBV zijn er richtlijnen voor de rentetoerekening aan bepaalde taakvelden. Voor ons heeft dit tot gevolg dat wij voor de grondexploitatie in 2022 geen rente doorberekenen aan de projecten. Daarnaast wordt de projectfinanciering rechtstreeks ten laste van het desbetreffende taakveld gebracht.

Rente berekend over reserves en voorzieningen

Het beleid voor de rente die we "besparen" door het inzetten van reserves en voorzieningen is vastgelegd in de financiële verordening. Uitgangspunten hierbij zijn onder andere:

- De financieringswijze mag geen invloed hebben op de kostprijs van het product. Dit betekent dat zowel rente wordt berekend over de inzet van vreemd vermogen (aangetrokken geldleningen) als over de inzet van eigen financieringsmiddelen (bespaarde rente).
- Er wordt geen bespaarde rente bijgeschreven op reserves en voorzieningen. Bespaarde rente wordt ingezet als structureel dekkingsmiddel binnen de exploitatie. Uitzondering hierop is de bespaarde rente van de weerstandsreserve. Als de weerstandsreserve niet geheel of gedeeltelijk is ingezet, wordt de bespaarde rente in de najaarsnota van het begrotingsjaar ingezet als incidenteel dekkingsmiddel. Hierdoor is de weerstandsreserve rentevrij en kan deze zonder budgettaire consequenties worden ingezet.

Rentetoerekening aan taakvelden

Voor de toerekening van de rente aan de taakvelden hanteren wij een rekenrente van 2,00 %. Op basis van de boekwaarden van de investeringen leidt dit tot een doorberekening waardoor € 299.000 meer rente aan producten wordt doorberekend dan de daadwerkelijke rentelasten. Dit voordelige verschil wordt vooral veroorzaakt door het feit dat het financieringstekort in eerste instantie met kort geld wordt afgedekt. Voor kort geld wordt een lager rentepercentage gerekend dan voor lang geld. Het rentevoordeel dat hierdoor ontstaat, komt ten gunste aan de algemene dekkingsmiddelen. De wijze waarop deze rente wordt verdeeld is gebruikelijk bij gemeenten.

5. Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf worden het beleid en de risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering beschreven. Om de doelstellingen die we hebben genoemd in de programma's te kunnen realiseren is een goede bedrijfsvoering noodzakelijk. Criteria met betrekking tot een goede bedrijfsvoering zijn daarbij:

- rechtmatigheid: handelen volgens de geldende wet- en regelgeving;
- betrouwbaarheid: de (wettelijke) regels voorspelbaar uitvoeren en handhaven;
- transparantie: inzicht bieden in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen;
- doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren;
- responsiviteit: inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

De beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering hangen nauw samen met de in het programma Organisatie genoemde voornemens.

Financiële en controle verordeningen

In het kader van de Gemeentewet is het verplicht dat alle gemeenten beschikken over een drietal verordeningen genoemd naar de respectievelijke artikelen in de Gemeentewet, te weten:

- art. 212: de financiële verordening (jan. 2021);
- art. 213: de controleverordening (jan. 2021);
- art. 213a: de verordening over doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (jan. 2021).

Met deze verordeningen formuleert uw raad belangrijke kaders om de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het geformuleerde beleid te waarborgen. In januari 2021 zijn de, herziene, verordeningen door uw raad vastgesteld.

Verordening over doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (*audits*)

Het doel van de auditonderzoeken en aanvullende auditactiviteiten is om een bijdrage te leveren aan de duurzame verbetering van de gemeentelijke processen en afstemming tussen beleid en uitvoering. De auditcyclus van de gemeente Renkum is ingericht op basis van de kwaliteitscirkel van Deming (Plan-Do-Check-Act). Hiermee ontstaat een cyclisch proces van **leren en verbeteren**.

Hieronder informeren we u over de *lopende auditactiviteiten*. Het auditplan 2022 zal naar verwachting in december door ons worden vastgesteld en, in overeenstemming met de verordening art. 213a, ter kennisname naar uw raad worden gezonden. Vervolgens vindt u een overzicht van de *verbeterplannen in uitvoering* en tot slot de lijst van de afgesloten *verbeterplannen die in aanmerking komen voor een lijncontrole in 2022*. In de jaarrekening wordt u geïnformeerd over de resultaten.

Lopende auditactiviteiten, onderzoeksplan 2021

Audit-activiteiten	Beknopte beschrijving	Type onderzoek	Status
"Beheersing ziekteverzuim"	In 2019 heeft de organisatie een nieuw plan van aanpak ziekteverzuim opgesteld. Tijd om na te gaan hoe de aanpak in de praktijk werkt en met welk resultaat.	Audit naar de effectiviteit van de nieuwe aanpak ziekteverzuim. In de audit wordt onderzocht welke rol en taken betrokkenen hebben, in hoeverre de uitvoering met de afgesproken aanpak strookt en tot welke resultaten die heeft geleid.	De resultaten van het auditonderzoek zijn gepresenteerd aan het MT net voor het zomerreces. Het MT heeft alle aanbevelingen overgenomen en opdracht verstrekt om een actieplan op te stellen. In oktober wordt het actieplan, samen met het auditrapport, aan het college aangeboden ter vaststelling. Daarna worden beide documenten aan de raad verzonden ter informatie.
Lijncontrole Vastgoedbeheer	Onderhoud en verhuur van gemeentelijk vastgoedobjecten	De lijncontrole heeft betrekking op de twee processen uit de voorgaande audit. Het doel hiervan is om na te gaan in hoeverre de geplande verbetermaatregelen daadwerkelijk zijn ingevoerd en of er aanleiding is de desbetreffende processen opnieuw onder de loep te nemen.	De lijncontrole wordt uitgevoerd na het zomerreces en naar verwachting einde 2021 afgerond.
Monitoring verbeterplannen	Proceslandschap Verbonden partijen	De monitoring van de verbeterplannen heeft betrekking op alle verbeterplannen die nog niet afgesloten zijn en geldt als sturingsinstrument voor het MT.	Twee keer per jaar uit te voeren, bij begroting en jaarrekening. Jaarlijks wordt een rapportage ter informatie aan de raad aangeboden.
Coördinatie nieuwe verbeterplannen	Beheersing ziekteverzuim	De auditor bewaakt de eenheid en consistentie van de verbeterplannen die door de	Na accordering van het auditrapport door het MT hebben producteigenaren 8

Audit-activiteiten	Beknopte beschrijving	Type onderzoek	Status
		proceseigenaren zijn opgesteld.	weken de tijd om een verbeterplan op te stellen.

Verbeterplannen in uitvoering

N.a.v. de uitgevoerde audits hebben de proceseigenaren verbeterplannen opgesteld. De volgende zijn in uitvoering.

Verbeterplan	Jaartal audit	Status
Proceslandschap	2017	In 2021 is het project procesoptimalisatie afgerond. Hierin zijn 11 processen geoptimaliseerd, waarvan er 1 nog doorloopt in 2022. De implementatie van de verbetermaatregelen loopt deels ook door na 2021. Deze processen vertegenwoordigen 78 processen die zijn opgenomen in de Renkumse Zaaktypecatalogus. Die bevat in totaal 274 processen. Dat zijn alle gestructureerde werkprocessen van de gemeente. Voor de (bijna) 200 processen die niet 'door de Leanstraat' gegaan zijn, geldt dat de doorgevoerde verbeteringen dit project, toegepast kunnen worden. Er is een overzicht opgeleverd welke precieze verbeteringen kunnen worden ingezet per zaaktype en wat de verwachte verbetering is.
Regievoering op verbonden partijen	2020	Verbeterplan is begin 2021 vastgesteld door college. In 2021 is gestart met het uitvoeren van de meeste verbetermaatregelen. Eén maatregel is ondertussen uitgevoerd en afgerond.

Lijncontroles op afgesloten verbeterplannen

De lijncontroles vormen een onderdeel van de auditcyclus en hebben betrekking op "afgesloten" verbeterplannen. De auditor gaat na in hoeverre de geplande verbetermaatregelen daadwerkelijk zijn ingevoerd en ingebed.

Verbeterplan afgesloten in 2019	Verwachte datum lijncontrole
Archief- en Dossiervorming	1 jaar nadat het nieuwe zaakstelsel is geïmplementeerd. Aanbesteding zaakstelsel in 2023.
Inkoop en aanbestedingen	In verband met afronding NCOD traject mogelijk aan het einde van 2022.
Verbeterplan afgesloten in 2020	
P-systematiek	Deze lijncontrole zal niet meer worden uitgevoerd. De bedoeling is om een begrotingsmodule in het HRM-systeem te gaan gebruiken waarmee er sprake zal zijn van een nieuwe systematiek en heeft een controle op basis van de oude systematiek geen toegevoegde waarde meer. Momenteel worden er geen knelpunten ervaren t.a.v. de huidige systematiek.

Regievoering op ODRA	1 jaar na invoering van het project Omgevingswet, vermoedelijk ca 2024.
Verbeterplan in de maak	
Grip op verzuim	Onderdeel "verzuimacties door leidinggevenden" 1 jaar na vaststelling verbeterplan
RO processen	Worden nu door de organisatie verbeterd. Zo nodig één jaar na invoering van de verbeteringen

De verwachting is dat einde 2022 een lijncontrole wordt uitgevoerd op inkoop en aanbestedingen.

Organisatie en formatie

De organisatie is volop in ontwikkeling om de basis op orde te brengen en om goed in te kunnen spelen op de (toekomstige) ontwikkelingen. Dat maakt dat naast het reguliere werk er capaciteit nodig is om deze ontwikkelingen vorm te geven. Dit blijkt steeds weer een uitdaging met de schaalomvang van onze gemeente en de steeds grotere krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast maakt het structureel hogere percentage ziekteverzuim de druk op de beschikbare capaciteit nog hoger.

In 2021 is ter objectivering een benchmark uitgevoerd op onze organisatiekosten. Deze benchmark geeft inzicht in de organisatiekosten per taak bij referentiegemeenten. Afwijkingen kunnen bewuste lokale keuzes zijn en daarmee passend voor Renkum. Afwijkingen kunnen ook aanleiding zijn om kritisch te kijken of wij zaken niet anders kunnen organiseren. Op basis van de eerste analyse is een aantal actiepunten voor verdere verdieping geformuleerd. De opvolging van deze actiepunten lopen door in 2022. De inzichten worden betrokken bij zowel het traject van de toekomstscenario's als de heröriëntatie op de BVO De Connectie.

Op basis van de uitkomsten van de benchmark, de toekomstscenario's en de heröriëntatie van de BVO De Connectie zal in 2022 een vertaling gemaakt worden naar de strategische personeelsplanning.

In het formatiebudget is voor 2022 nog beperkte flexibele ruimte aanwezig. Deze ruimte is minimaal nodig om flexibel in te kunnen spelen op ontwikkelingen. Dit is inclusief een budget voor ziektevervangning. Het beschikbare budget voor ziektevervangning is onvoldoende om het structureel te hoge ziekteverzuim op te vangen. De aanpak om het ziekteverzuim terug te dringen lijkt nu vruchten af te werpen, echter zal het nog zeker 2 jaar duren om richting het landelijk gemiddelde te bewegen. Gezien de hoge werkdrukbeleving en de ontwikkelopgave die er nog ligt in de organisatie wordt de komende 2 jaar een extra budget van € 100.000 voor ziektevervangning begroot. Dit om voldoende ruimte te hebben om ziekteverzuim verder terug te dringen en te voorkomen dat andere medewerkers te veel belast worden met het risico op uitval.

Formatie ontwikkeling

<i>x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Decentraal formatiebudget	13.340	14.371	14.162	14.212	14.212
Centraal formatiebudget	723	471	373	373	373
Totaal formatiebudget	14.063	14.842	14.535	14.585	14.585
Geld vragende voorstellen		100	100		
<i>x € 1</i>					
Gemiddelde loonsom	73.824	75.665			
Aantal fte decentraal	180,70	189,93			

De geld vragende voorstellen in de begroting 2022 zijn nog niet verwerkt in de formatie. Voor 2022 is een stelpost van 1% meegenomen voor loonontwikkeling.

ICT en informatiebeheer

Het informatiebeleid is gericht op onze informatievoorziening en informatiebeveiliging, inclusief privacybescherming. We vertalen ons informatiebeleid naar duidelijke opdrachten en zorgen dat we aansluiten bij de behoeften van de gebruikers. Om de beoogde resultaten te behalen vindt regionale afstemming plaats op de beleidsterreinen en de uitvoering van (ICT) projecten, in nauwe samenwerking met De Connectie.

Het vraagt veel van onze gemeentelijke organisatie en haar informatievoorziening om continu bij te blijven op maatschappelijke ontwikkelingen en zorg te dragen voor betrouwbare informatie aan de organisatie en haar burgers. Het voeren van regie op de portefeuille informatievoorziening vraagt om een vervolg op de ingezette koers voor regionale samenwerking op het informatiebeleid, informatiemanagement, informatie- en technologie beheer, projectmanagement, privacy en security. Deze samenwerking en schaalvergroting is noodzakelijk om op ontwikkelingen in te kunnen spelen, te voldoen aan de hoge wettelijke eisen, continuïteit te borgen, voldoende gekwalificeerd personeel te kunnen binden en de kosten beheersbaar te houden.

Het vertalen van ons informatiebeleid naar duidelijke opdrachten voor de uitvoering gaat zorgen voor het aansluiten bij de (toekomstige) behoeften van de gebruikers en kostenbeheersing. Voorwaarde is een betere samenwerking tussen de Connectie, het beheer van de informatievoorziening, het inrichten van de projectorganisatie en het inrichten van de i-strategie (ofwel i-agenda) lokaal en in aansluiting met de regionale ambitie. Dit doet een beroep op het aanpassingsvermogen van de lokale organisatie en vraagt om het maken van keuzes, prioriteren van veranderingen in een goed werkende governance-structuur.

De als gevolg van Corona plotselinge verandering op de digitale werkomgeving heeft een groot effect gehad op de informatievoorzieningsportefeuille en de werkwijze van mensen. De digitale werkomgeving is nog niet gereed zal in 2022 worden afgerond. Grootschalige projecten, die al op de projectkalender stonden, zijn desalniettemin in 2021 (op onderdelen versneld) uitgevoerd om de beoogde dienstverlening en informatievoorziening van de gemeente op peil te brengen en te houden.

Een aantal projecten heeft als gevolg daarvan vertraging opgelopen en wordt in 2022 verder uitgevoerd.

De gemeente moet klaar gemaakt worden voor meer data-gedreven werken en ontwikkelingen als CommonGround. Een regionale i-visie en i-strategie is in ontwikkeling en zal een leidraad vormen voor de richting waarin de informatievoorziening zich gaat ontwikkelen. De regievoering, continuïteit en kwaliteit van de IV-portefeuille brengen we naar een hoger plan om de huidige gemeentelijk dienstverlening aangesloten te houden op de wettelijke verplichtingen en ontwikkelingen in de digitale dienstverlening, en daarmee klaar te zijn voor de toekomst. Zo zijn er in G3 verband afspraken gemaakt over de toekomstige ontwikkelingen van een gezamenlijk zaaksysteem.

De I-agenda bestaat uit de volgende onderdelen:

- De regionale I-visie;
- Programma 2Connect;
- De digitale werkplek;
- Harmonisatie- en standaardisatieagenda;
- De lokale IV-projectenportfolio (w.o. noodzakelijke wet- en regelgeving);
- Informatiebeveiliging en businesscontinuïteit (zie 3C).

De regionale I-visie is ook een belangrijke randvoorwaarde om het opdrachtgeverschap richting De Connectie goed vorm te geven en toekomstige ontwikkelingen gezamenlijk op te kunnen pakken. Hierdoor wordt slagkracht gecreëerd en kunnen schaalvoordelen worden behaald. In 2021 is een eerste aanzet voor regionale I-visie opgeleverd. De 3G onderschrijven deze visie maar of en in welke mate deze ook realiseerbaar is, is mede afhankelijk van de beschikbare middelen. Binnen de gemeente Renkum staat de financiële ruimte onder druk en ook de uitgevoerde benchmark laat zien dat de informatiseringskosten al aanzienlijke bijdragen vragen van de gemeente Renkum. In de regionale samenwerking zal eerst een doorrekening van de I-visie en de harmonisatie- en standaardisatieagenda met verschillende scenario's worden gedaan. Daarna zal pas ambitieniveau worden bepaald. Naar verwachting zal dit in de perspectiefnota 2022 aan uw raad voorgelegd kunnen worden.

De harmonisatie- en standaardisatieagenda is een belangrijke randvoorwaarde om de toenemende structurele lasten van informatievoorziening en digitalisering betaalbaar te houden. Dit zal echter nog wel investeringen vragen waar in het beschikbare ontwikkelingsbudget geen ruimte voor is. Het harmoniseren en standaardiseren van processen kan pas starten nadat alle 3 de gemeenten over zijn op het gemeenschappelijk platform (eind 2022). Voorbereidingen vinden al eerder plaats.

Informatiebeveiliging en businesscontinuïteit.

Digitalisering heeft een grote impact op de levens van onze inwoners. We leven in een informatie- en netwerksamenleving die steeds complexer wordt. Traditioneel beschikt de gemeente over privacy- en concurrentiegevoelige datasets over en voor inwoners en ondernemers. Door de toenemende digitalisering van werkprocessen en dienstverlening wordt informatiebeveiliging en bescherming van persoonsgegevens steeds belangrijker.

Onze ambitie is om hierbij minimaal te voldoen aan wettelijke normen zoals die zijn vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.

De hiermee samenhangende thema's:

- Processen rondom informatiebeveiliging en privacy verbeteren en onderdeel maken van de reguliere P&C cyclus
- Ontwikkelen Business Continuïteit Plan in samenwerking met De Connectie
- Risicomanagement vormgeven
- Crisismanagement vormgeven

geven wij nader inhoud door:

- Uitvoeren van audits en zelfevaluatie om het actuele beveiligingsniveau vast te stellen
- Verantwoording afleggen over het (veilig) gebruik van basisregistraties en applicaties aan de hand van de ENSIA1 systematiek.
- Versterken van de digitale weerbaarheid door het uitvoeren van verbeterplannen die zijn voortgekomen uit audits, evaluaties
- Risicomanagement toepassen bij het prioriteren en plannen van projecten en beveiligingsmaatregelen.
- Harmoniseren en professionaliseren van digitale veiligheidsprocessen in samenwerking met gemeente Arnhem, gemeente Rheden en De Connectie.
- Naleving van de AVG toetsen en monitoring van de verbeterplannen.
- Afhandeling van AVG verzoeken (Rechten van Betrokkenen)
- De principes van 'privacy by design' en 'security by design' hanteren bij wijzigingen in werkwijzen en/of systemen. Door, op grond van gegevensbeschermingseffectbeoordelingen (DPIA) en risicoanalyses m.b.t. beveiliging, passende maatregelen te bepalen en te implementeren.
- Voorbereiden op mogelijke digitale beveiligingsincidenten en -crisis.
- Continue aandacht schenken aan het verhogen van de bewustwording op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

Overigen

In artikel 20 van de Financiële verordening is gesteld dat in de paragraaf bedrijfsvoering naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het BBV de volgende onderdelen worden opgenomen:

- de omvang van het personeelsbestand en de loonkosten (zie hoofdstuk 6.5.3 Organisatie en formatie);
- de voortgang van de onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid op grond van desbetreffende verordening (zie hoofdstuk 6.5.2 Financiële en controle verordening);
- de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheidsverklaring College

Naar aanleiding van de voorstellen van de commissie Depla in het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten', legt het college met ingang van het verslagjaar 2022 in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid. Deze verantwoording vindt plaats op basis van model dat is opgesteld door de commissie BBV. Daarnaast zal in de bedrijfsvoeringsparagraaf toelichting worden gegeven op de rechtmatigheidsverklaring.

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel af over de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt. Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt daarmee te vervallen.

Deze wijziging benadrukt de verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid. Het is vervolgens aan de Raad om de rechtmatigheidsverantwoording van het college te bediscussiëren en

1 ENSIA: Eenduidige Normatiek Single Information Audit

te beoordelen. De achterliggende gedachte bij deze wetswijziging is dat het (zelf) geven van een rechtmatigheidsverantwoording een kwaliteitsimpuls geeft voor de interne processen en beheersing. Het college moet immers kunnen steunen op een goed functionerend systeem van interne beheersing en controle, om te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft. Daarnaast is de verwachting dat eerder het gesprek wordt gevoerd over wat het college gaat doen om eventuele bestaande onrechtmatigheden op te heffen of nieuwe onrechtmatigheden te voorkomen.

Het college zal in 2021 en 2022 stappen ondernemen, zodat de eerste rechtmatigheidsverklaring van het college kan worden opgenomen in de jaarrekening 2022.

6. Verbonden partijen

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1. Algemene informatie

Doel	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgericht met het doel om slagkracht te organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen en om te komen tot een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming. De samenwerking in de Groene Metropoolregio is opgabegericht. De regionale opgaven - de Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Ontspannen Regio en Groene Groeiregio - zijn gericht op het bereikbaar houden van de regio; het duurzaam, energieneutraal en circulair maken van de regio; en het zorgen voor het behoud van de leefomgeving en de ontspannen leefkwaliteit in de regio.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, om precies te zijn een openbaar lichaam.
Datum oprichting	1 januari 2021
Vestigingsplaats	Elst
Deelnemende partijen	18 gemeenten: Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Belang Renkum	<ul style="list-style-type: none">• Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio bestaat uit 18 leden; iedere gemeente vaardigt een collegelid af. De afgevaardigden hebben een stemverhouding naar rato van het inwonertal van de gemeente. Renkum heeft twee stemmen in het algemeen bestuur. Voor de begroting van het regiobureau (de inwonerbijdrage) is de stemverhouding: de meerderheid van stemmen onder de voorwaarde dat die de meerderheid van de inwoners vertegenwoordigen.• Uitgangspunt van de samenwerking in de Groene Metropoolregio is dat deze opgabegericht is: de regiogemeenten stellen concrete regionale opgaven in een jaarlijks programma vast. Iedere gemeente kan daarbij intekenen op één of meerdere regionale opgaven. We kunnen als Renkum zelf besluiten of we met een opgave willen meedoen, en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stellen.
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester Agnes Schaap vertegenwoordigt Renkum in het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio. Tevens is zij bestuurlijk opdrachtgever van de regionale opgave de Ontspannen Regio. Wethouder Joa Maouche is lid van het bestuurlijk opgaveteam van de regionale opgave de Circulaire Regio en gemeentesecretaris Maurits van de Geijn is ambtelijk opdrachtgever voor deze opgave.

Wat doet de verbonden partij voor Renkum

We moeten als gemeente in staat zijn om ons aan te passen aan een steeds veranderende omgeving en kunnen aansluiten op de wensen en initiatieven uit onze samenleving. Om wendbaar te zijn moeten we samenwerken waar dat helpt. We kunnen als individuele gemeente grotere uitdagingen/ opgaven niet alleen aan en daarom moeten we samenwerken met de andere overheden in de Groene Metropoolregio.

Door samen te werken in de regionale opgaven kunnen we ook meer bereiken dan alleen. De oplossingen voor sommige problemen/ uitdagingen waar we tegen aanlopen binnen onze gemeentegrenzen zijn niet te vinden/ realiseren binnen die grenzen. Daarnaast moeten we vooral gebruik maken van de kennis binnen de regio om niet steeds het wiel zelf uit te hoeven vinden. Door samen te werken in het verband van de Groene Metropoolregio kunnen we tevens middelen aantrekken van Provincie, Rijk en Europa die we anders niet hadden kunnen krijgen.

Door deel te nemen aan de regionale opgaven van de Groene Groeimetropoolregio zetten we in op het behoud van de voor onze gemeente en regio typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Na een proces dat was gestart in het voorjaar van 2019 om de regionale samenwerking in de regio Arnhem en Nijmegen te versterken, hebben de gemeenteraden van de achttien regiogemeenten eind 2020 ingestemd met het oprichten van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ter vervanging van het GO Regio Arnhem-Nijmegen.

De verstrekte samenwerking in de Groene Metropoolregio kenmerkt zich door:

- Een nieuwe regionale agenda die aansluit bij de agenda van andere overheden en maatschappelijke partners.
- Met een scherpere profilering en lobby, met een heldere visie en ambitie gericht op kwalitatieve groei en stedelijke ontwikkeling in balans met een groene en ontspannen leefkwaliteit.
- Met een nieuwe transparantie: de individuele raden kunnen zelf beslissen aan welke opgaven ze deelnemen en het budget en mandaat dat daarbij wordt verleend.
- Met een nieuwe slagvaardigheid: een programmatische aanpak, waarin per opgave ruimte en mandaat wordt gegeven om (met maatschappelijke partners) een welomschreven opdracht tot uitvoering te brengen.
- Met een bestuur en een klein regiobureau dat de samenwerking binnen de opgaven regisseert en faciliteert.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

De bijdrage voor de bestuurlijke en organisatorische basis van de Groene Metropoolregio (het regiobureau) bedraagt €2,50 per inwoner. Dit betekent voor Renkum een basisbijdrage van in totaal €78.530. De Provincie Gelderland compenseert ten dele de eerste twee jaar (2021 en 2022) van de versterkte regio de hogere bijdrage van de gemeenten voor de bestuurlijk en organisatorische basis van de regionale samenwerking. Dat betekent dat we in 2022 (net als in 2021) een lagere bijdrage van €1,73 per inwoner betalen, in totaal €54.343.

Voor de inwonerbijdrage aan de regionale opgaven werd in 2021 geen additionele financiële vraag neergelegd bij de regiogemeenten, anders dan al bestaande afspraken hierover. Tegelijkertijd met besluitvorming over onze begroting voor 2022 ligt een voorstel voor over de deelname van Renkum aan de regionale opgaven in 2023. Voorgesteld wordt om deel te nemen aan alle vijf de regionale opgaven. De inwonerbijdrage bedraagt voor Renkum in totaal €132.872. De Provincie Gelderland heeft aangegeven de bijdrage van de regiogemeenten aan de regionale opgaven te verdubbelen. Dat betekent dat met meer budget beschikbaar is om de doelstellingen van de vijf regionale opgaven te behalen, zonder dat het ons meer kost.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	Niet bekend	0	0	54.343 (basis) + 132.873 (opgaven)	0
2023	Niet bekend	0	0	78.530 (basis) + 132.873 (opgaven)	0
2024	Niet bekend	0	0	78.530 (basis) + 132.873 (opgaven)	0
2025	Niet bekend	0	0	78.530 (basis) + 132.873 (opgaven)	0

In het bovenstaande overzicht is wat betreft de bijdrage van Renkum zowel de inwonerbijdrage voor de organisatorische en bestuurlijke basis als voor deelname aan de regionale opgave (op basis van Regionale agenda 2022) opgenomen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is in 2021 van start gegaan. Het is daarom nog te vroeg om te beoordelen of de versterkte samenwerking in de regio zijn vruchten afwerpt. Daarnaast zal pas vanaf 2022 echt van start worden gegaan met alle activiteiten in het kader van de regionale opgaven.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

1. Algemene informatie

Doel	Behartiging van de belangen en uitvoering van de hieraan verbonden taken op het gebied van hulpverlening bij ongevallen en rampen, openbare veiligheid en volksgezondheid.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (Wgr)
Datum oprichting	3 maart 2011 (gewijzigd bij raadsbesluit nr 9)
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Belang Renkum	Renkum heeft in het AB één stem, net als de andere deelnemers. Besluiten betreffende de begrotingen en de jaarrekeningen worden genomen op basis van gewogen stemrecht.
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester en wethouder Leonie Rolink hebben zitting in Algemeen bestuur (= regionaal college hulpverlening). De bestuurscommissies veiligheid en gezondheid (BOVT en BOPG) kennen grotendeels dezelfde samenstelling als het AB. De burgemeester en de portefeuillehouder zijn in hun kwaliteit van leden van het algemeen bestuur ook lid van deze bestuurscommissies.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is de wettelijk aangewezen organisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid (GGD) en rampen VGGM zorgt voor de gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden wat betreft het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen, het organiseren en coördineren van ambulance-hulpverlening, het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen, het bevorderen van de totstandkoming van collectieve preventie (volksgezondheid) en de continuïteit daarvan, de afstemming tussen preventieve en curatieve gezondheidszorg, de uitvoering van collectieve preventie betreffende infectieziekten en ter zake van de gezondheidsrisico's voor jeugdigen.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Op het gebied van Gezondheid (GGD) worden vanuit beleid geen ontwikkelingen of ombuigingen verwacht met een significante financiële relevantie.

De Covid-19 crisis trekt in 2020 en 2021 een zware wissel op de organisatie door de extra inzet die wordt gevraagd met betrekking tot controle op besmetting. Er is op dit moment geen inzicht in de gevolgen die dit heeft voor de basis taken van de GGD. Het rijksvaccinatieprogramma heeft wel doorgang kunnen vinden.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Vanuit de GGD worden voor 2022 op voorhand geen significante financiële ontwikkelingen verwacht. De Covid-19 crisis kan echter wel een nadere financiële impact hebben.

Er heeft in 2021 een FUWA onderzoek plaatsgevonden voor artsen en verpleegkundigen. Dat leidt vanaf 2022 tot aanpassingen in de gemeentelijke bijdrage.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2021	4.360	21.311	0	2.733	0
2022	3.815	20.195	0	2.733	0
2023	3.463	19.909	0	2.733	0
2024	3.238	19.909	0	2.733	0

bron: vastgestelde begroting 2021 VGGM (bedragen * € 1.000).

exclusief de subsidie die aan de stichting Veilig Thuis wordt toegekend.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Een groot deel van de bijdrage aan VGGM wordt bepaald door de inwonersbijdrage. Afsproken is dat de VGGM de inwonersbijdrage incidenteel mag verhogen als het weerstandsvermogen van de VGGM onvoldoende hoog is.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De opsomming van beleidsmatige ontwikkelingen is onderverdeeld in twee onderdelen, te weten: wettelijke ontwikkelingen en branche ontwikkelingen. VGGM wil de verschillende kansen en risico's voor gemeenten in beeld brengen om hen zo in staat te stellen hun verantwoordelijkheden te kunnen nemen. De beleidsmedewerkers van de betrokken gemeenten trekken in adviserende zin gezamenlijk op. De beleidsadviseur veiligheid en de directeur brandweer van de VGGM voeren periodiek overleg. Advies t.a.v. de begroting van de VGGM wordt voorbereid door z.g.n. 'kopgroep', de financiële experts van de grote gemeenten.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking in de veiligheidsregio is bij wet opgelegd (derhalve is uittreden geen overweging). De beleidsdoelen moeten op efficiënte (kosteneffectieve) wijze worden gehaald. De ambtelijke advisering is daarop ingesteld.

Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

1. Algemene informatie

Doel	- Het inzamelen en transporteren van huishoudelijke afvalstoffen en het exploiteren van een afvalaanbiedstation - Onderhouden en schoonhouden (deels) van de openbare ruimte
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap met werkmaatschappijen in de vorm van besloten vennootschappen (holdingstructuur)
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 31 januari 2001
Vestigingsplaats	Ede
Deelnemende partijen	Gemeente Wageningen, Renkum, Ede, Renswoude en Veenendaal
Belang Renkum	Renkum heeft samen met Wageningen, Ede en Veenendaal drie stemmen in de AvA. Renswoude heeft één stem.
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Opdrachtgevende gemeenten, bedrijven en particulieren ontzorgen op het gebied van afval en reinigen en te opereren als de logische, regionale samenwerkingspartner	
De ACV houdt zich met uitvoeringszaken bezig. Afstemming tussen afvalbeleid en –uitvoering is geborgd in het periodieke overleg tussen ACV en gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Renkum heeft in het Afvalbeleidsplan 2021 de ambitie uitgesproken om in 2023 toe te werken naar maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor het jaar 2025 wordt zelfs gemikt op maximaal 80 kg restafval per jaar. Op de langere termijn volgt Renkum de landelijke doelstelling om in 2050 geheel afvalloos te zijn. Deze doelstelling past in wat wordt genoemd de 'circulaire economie', die erop is gericht zoveel mogelijk 'afvalstoffen' als grondstof weer in te zetten.

In het Afvalbeleidsplan 2021 is met een pakket aan maatregelen, verwoord in het Uitvoeringsprogramma 2021-2025, aangegeven op welke manier Renkum toewerkt naar minder afval. Uitgangspunt hierbij is dat de investeringen moeten leiden tot een kostenreductie. Een voorbeeld hiervan is de invoering van een kliko voor pmd in combinatie met een twee- of driewekelijkse inzamelfrequentie. Deze maatregel levert een besparing op waarvan andere deelprojecten uit het uitvoeringsprogramma gefinancierd kunnen worden. Overigens wordt de pmd-kliko pas ingevoerd zodra de aangepaste regelgeving de huidige manier van inzamelen met zakken, financieel onverantwoord maakt. Een ander voorbeeld is dat met het uitbreiden van de scheidingsmogelijkheden bij hoogbouwlocaties minder restafval naar de verbrandingsoven gaat. Hierdoor hoeft minder afval als restafval afgevoerd te worden wat leidt tot een besparing op de verwerkingskosten.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Uitgangspunten voor de operationele begroting worden jaarlijks afgestemd met de opdrachtgever, gevolgd door een financiële vertaling. Daarbij worden tarieven geïndexeerd conform de afspraken, terwijl verwerkingstarieven jaarlijks worden beoordeeld. Naar verwachting zullen in 2022 buiten indexatie en de verwerkingskosten slechts beperkte aanpassingen plaatsvinden in de opdrachten vanuit gemeente Renkum.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	De begroting van de ACV groep is per november 2021 beschikbaar				

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Met de toetreding van Renswoude heeft er een herverdeling van de aandelen plaatsgevonden. Hierdoor is het aantal Renkumse aandelen in ACV verlaagd met 129.017 stuks waardoor het totaal aantal Renkumse aandelen nu 724.484 stuks is (het totaal aantal aandelen ACV bedraagt 5.846.003 stuks). Het belang van Renkum in ACV is na de toetreding van Renswoude verlaagd van 14,6% naar 12,4%.

Afhankelijk van het bedrijfsresultaat en de bestemming die aan de winst wordt gegeven, ontvangt de gemeente jaarlijks dividend. Wanneer de solvabiliteit voldoet aan het gestelde criterium (30 procent) wordt extra dividend uitgekeerd.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De aandeelhoudende gemeenten hebben periodiek overleg met de controller van de ACV. In dit overleg worden de begrotingen, jaarstukken etc. besproken. De portefeuillehouder wordt met de adviezen van de financiële consultants/ controllers gevoed. Daarnaast is er twee keer per jaar overleg met de commissaris.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De ACV is een goed functionerend en renderend bedrijf, getuige de jaarlijks uitkering van een behoorlijk dividend. Deze uitkering staat echter onder druk door een mogelijke invoering van Vennootschapsbelasting voor uitvoerders van overheidstaken.

In 2019 is overeenstemming bereikt tussen de belastingdienst/ministerie van financiën en de brancheorganisatie NVRD over de interpretatie van de Vpb-wetgeving voor overheidsgedomineerde bedrijven in grondstoffenbeheer en beheer openbare ruimte. Voor de ACV-groep houdt dit in dat voor de publieke diensten (binnen dochter ACV Gemeenten BV) alleen Vpb verschuldigd is over een fictieve winst op opbrengstgenererende afvalstromen (zoals metalen, oud papier); voor het overige deel van dit vennootschappelijke resultaat is ACV vrijgesteld van Vpb. Voor het resultaat op de dienstverlening aan bedrijfsklanten (binnen dochter ACV Bedrijven BV) is ACV wél volledig Vpb-

plichtig. De kringloopactiviteiten (voorheen in een BV-dochter van ACV NV) zijn sinds 2019 ondergebracht in een aparte stichting. De verliezen die werden geleden in de kringloopactiviteiten konden t/m 2018 worden gesaldeerd met het positieve resultaat in de BV; dat kan m.i.v. 2019 niet meer. Al met al zal de impact van de Vpb-plicht (per 2016) voor ACV een beperkte invloed hebben op het dividendbedrag. Ter illustratie: In de begroting 2019 is voor de ACV-groep een totale Vpb-plicht van € 35.000 opgenomen.

BNG Bank

1. Algemene informatie

Doel	De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. De BNG is de 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Datum oprichting	1914
Vestigingsplaats	Den Haag
Deelnemende partijen	Gemeenten, provincies, Staat der Nederlanden, waterschappen en andere openbare lichamen
Belang Renkum	0,16 % (89.739 van totaal 55.690.720 aandelen)
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkteerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Gedurende het begrotingsjaar verwachten wij geen veranderingen in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt, zien wij ons aandelenbezit in BNG Bank als een duurzame belegging.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Over 2020 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 221 miljoen (2019: EUR 163 miljoen). BNG Bank stelt conform het kapitalisatie- en dividendbeleid voor om EUR 101 miljoen uit te keren aan aandeelhouders. Dit is 50% van de nettowinst na aftrek van dividend aan de

verschaffers van hybride kapitaal. Het dividend bedraagt EUR 1,81 per aandeel. Voor Renkum komt dat neer op €162.400. In verband met de coronamaatregelen zal de dividenduitkering niet plaatsvinden vóór 30 september 2021 en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB. Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten vindt de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst voor komende jaren. De lage langlopende rente zal een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	niet bekend	niet bekend	niet bekend	0	niet bekend

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2022 invullen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De gemeente heeft 89.739 aandelen, destijds aangekocht voor (omgerekend) € 2,50. BNG keert jaarlijks dividend uit.

Het door BNG Bank uitgegeven schuld papier heeft de hoogst mogelijke credit rating van Moody's (Aaa) en Standard & Poor's (AAA) en een rating AA+ van Fitch. BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Jaarlijks ontvangt de gemeente de jaarrekening, het jaarverslag en eventueel andere ter zake zijnde voorstellen van de BNG ter vaststelling in de algemene vergadering van aandeelhouders.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

BNG keert jaarlijks een behoorlijk dividend uit. Er is geen reden de aandelen te verkopen.

Advies: aandeelhouderschap continueren.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

1. Algemene informatie

Doel	Uitvoering van de VTH taken bouw en milieu en het juridische deel van de APV taken.
Rechtsvorm	Openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Datum oprichting	12 november 2012
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	de Provincie Gelderland en de volgende gemeenten: Zevenaar, Westervoort, Duiven, Rheden, Rozendaal, Doesburg, Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem, Renkum
Belang Renkum	12 van de 102 stemmen
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Joa Maouche is voorzitter van het DB en het AB, ambtelijk vertegenwoordigd in het partneroverleg.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Onder andere het verlenen van bouw- en milieuvergunningen, het uitvoeren van bouw- en milieutoezicht, bezwaar- en beroepszaken en het uitvoeren van projecten zoals bijvoorbeeld het project energiebesparing.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

In 2022 treden waarschijnlijk de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Als gevolg daarvan zal er een overheveling van het bevoegd gezag voor de bodemtaken van provincie naar gemeenten plaatsvinden. De financiële effecten van de implementatie van deze wetten, is nu nog niet helder.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2021	776.000	559.000	0	1.389.200	-
2022	699.000	419.000	0	1.397.690	-
2023	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	-
2024	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	-

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2021 invullen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De partijen zijn gezamenlijk eigenaar en opdrachtgever van de Omgevingsdienst Regio Arnhem.

ODRA onderscheidt vier type risico's:

- risico's met betrekking tot de exploitatie.

Dit betreft tegenvallers uit de normale bedrijfsvoering, door onvoorziene gebeurtenissen, prijsstijgingen die uitstijgen boven de toegepaste indexering in de begroting, dan wel tegenvallende inkomsten. De transitie naar outputfinanciering valt onder deze laatste categorie; minder afname van producten dan begroot en / of een te lage kostprijs. Recent is een analyse naar de kostenontwikkeling van outputfinanciering afgerond. De resultaten worden binnenkort bekend. geschatte omvang van het risico is € 200.000

- risico's met betrekking tot de taakuitvoering:

ODRA kan aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de reguliere taakuitvoering en bedrijfsvoering. Dit betreft vooral een bestuurlijk en imago risico. ODRA is verzekerd voor maximaal 2 keer € 2,5 miljoen per jaar voor beroepsfouten.

- het risico van frictiekosten ;

Dit ontstaat bij majeure aanpassingen in de organisatie (structuur), ingegeven door wetwijzigingen of majeure wijzigingen in de werkpakketten voor partners. De omvang van het financiële risico kan oplopen van € 0,1 tot € 0,5 miljoen. ODRA heeft in deze begroting € 100.000 gereserveerd als dotatie aan personeelsvoorziening.

- Het risico om niet te voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, AVG en internationale verordeningen. Het risico is vooral bestuurlijk en imago, en niet zozeer kwantitatief.

Op basis van bovenstaande is een weerstandsvermogen nodig van € 0,4 tot € 0,8 miljoen. Naar verwachting bedraagt de Algemene Reserve ultimo 2022 circa € 483.000. Samen met de bestemmingsreserves is dit weerstandsvermogen genoeg voor de benoemde risico's. Door de stijgende omzet neemt het percentage vermogen wel af

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De gemeenteraad kan ten aanzien van de ontwerpbegroting van de ODRA een zienswijze naar voren brengen bij het Dagelijks Bestuur van de ODRA. Deze zienswijze wordt, voorzien van een reactie, samen met de begroting aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de ODRA. De wethouder van Renkum is lid van zowel het AB als het DB. Voor een begrotingswijziging geldt dezelfde procedure.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking is voor een aantal taken (basistaken) vanuit het Rijk opgelegd. Andere taken (bijvoorbeeld bouwvergunningverlening) hebben we vrijwillig bij de omgevingsdienst ondergebracht. De ODRA moet op een efficiënte maar ook klantgerichte manier de taken voor ons uitvoeren. Over het algemeen verloopt de samenwerking goed.

Sociaal domein centraal Gelderland (MGR)

1. Algemene informatie

Doel	Samenwerking en samenhang binnen het sociaal domein op uitvoerend niveau bereiken op inkoop Wmo2015, JW en Participatie, op onderwijs leerplicht, op werkparticipatie binnen de regio Centraal Gelderland.
Rechtsvorm	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (Wgr)
Datum oprichting	2017
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar
Belang Renkum	Op basis van inwonersaantal (Renkum 7%)
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder, bij vervanging wethouder Leonie Rolink
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Gemeente Renkum is aangesloten op 2 van de 4 modules van de regeling: inkoop en onderwijs. Inkoop Zorg is verantwoordelijk voor de inkoop van producten binnen het sociaal domein voor Wmo2015, JW en Participatie (arbeidsmatige dagbesteding). Onderwijs is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle leerplichttaken.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Voor 2022 worden geen ontwikkelingen of ombuigingen verwacht die een significante financiële relevantie hebben.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Er zijn geen ontwikkelingen of ombuigingen verwacht die een significante financiële relevantie hebben.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen*	Vreemd vermogen*	Resultaat*	Bijdrage van Renkum*	Bijdrage aan Renkum
2021	2.371	2.729	-13	240	0
2022	1.880	2.620	-5	240	0
2023	1.490	2.510	0	240	0
2024	1.225	1.875	0	240	0

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2021 invullen.

*De gemeente Renkum participeert niet in alle modules. De meerjarenbegroting van de MGR is wel inclusief alle modules (inclusief beheer). Die zijn niet apart te berekenen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De kosten voor de module inkoop worden gevormd door de uitvoering van de inkoop, onderwijs en een relatief deel van de overhead (naar rato verdeeld over de modules). Wijzigingen worden via de bestuurscommissies voorgesteld aan het algemeen bestuur en via de begroting doorgevoerd nadat deze zijn voorgelegd voor een zienswijze aan de raden. De vaststelling is op basis van 3/4 stemmen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De kosten die zijn gemoeid met de MGR betreffen die van de uitvoering van de opdracht. Er zijn geen middelen voor het volume van de inkoop zorg die naar de MGR vloeien. Via het DB, AB en de BC's en op basis van de Wgr heeft het bestuur invloed op uitvoering en begroting.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking is functioneel. De risico's zijn door de wijze waarop de kostenverdeling is georganiseerd op basis van toerekening de kosten aan de modules van deelname laag. De samenwerking is met name van belang in het kader van terugdringen van bureaucratie op het gebied van inkoop SD voor de aanbieders. Op het gebied van onderwijs is de kwetsbaarheid van een leerplichtfunctie opgeheven door deze toe te voegen aan het Regionaal Bureau Leerplicht.

Advies: continueren.

Gelders Archief

1. Algemene informatie

Doel	Het beheren van (oude) archiefbescheiden en collecties
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 5 maart 2002
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en het Rijksarchief Gelderland
Belang Renkum	Renkum heeft één stem in het algemeen bestuur
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester A. Schaap vertegenwoordigd behalve Renkum ook de gemeenten Rheden en Rozendaal in het algemeen en het dagelijks bestuur, dat om redenen van vermindering van bestuurlijke last die uit dezelfde personen bestaat.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Het Gelders Archief is een betrouwbare partner voor het beheren van de collecties (zowel fysiek als digitaal) van en voor zijn publieke en particuliere relaties. Door optimalisering van de toegankelijkheid van de collecties, draagt het bij aan een transparante overheid en aan kennisverspreiding over het verleden van Gelderland.	
Het Gelders Archief beheert archiefbescheiden ouder dan twintig jaar. Het Gelders Archief fungeert als inspecteur van onze archieven en controleert of wij op de juiste wijze met documenten (fysiek en digitaal) omgaan en of de bewaaromstandigheden (fysieke archief kelder en digitale opslag) goed zijn.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Door de voortgaande digitalisering van processen en daaruit voortkomende digitale documenten komt de noodzaak tot digitale bewaring ook steeds dichterbij. Het Gelders Archief zal samen met de deelnemers en De Connectie onderzoeken hoe vormgegeven kan worden aan de digitale bewaring.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Door de economische situatie is het mogelijk dat bezuinigingen van de rijksoverheid of deelnemende gemeenten van invloed zijn op de financiële situatie.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2021	209.570	17.318.564	0	169.762	0
2022	209.570	16.889.675	0	171.459	0
2023					
2024					

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Vanaf de oprichting had het Gelders Archief jaarlijks een structureel tekort. Sinds 2013 boekt het Gelders Archief een positief resultaat op basis van de structurele lumpsum en inkomsten (uit projecten). Vanaf 2013 wordt er - gelet op dit positieve resultaat - gewerkt aan de opbouw van het weerstandsvermogen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Om tegenvallers op te kunnen vangen heeft het Gelders Archief in de vorm van een algemene reserve (ca. 5% van de deelnemersbijdragen) weerstandsvermogen. In de statuten is vastgelegd dat deze reserve in enig jaar niet hoger mag zijn dan 10%.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

Het Gelders Archief is belast met een deel van de beheerstaken. Eén van de belangrijkste taken is het beheren van de blijvend te bewaren archiefbescheiden in de door het Gelders Archief aangewezen archiefbewaarpplaats(en). Daarnaast heeft het Gelders Archief een toezichthoudende en adviserende rol ten aanzien van de overige (vernietigbare) archiefbescheiden. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de archivaris (de directeur van het Gelders Archief). De archivaris houdt als het ware toezicht op het dagelijks (archief)beheer door De Connectie. De archivaris voert daartoe jaarlijks controles uit op belangrijke archiefonderdelen en rapporteert hierover.

Advies: samenwerking continueren

Euregio Rijn-Waal

1. Algemene informatie

Doel	<p>De Euregio Rijn-Waal heeft als doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.</p> <p>Doordat we onderdeel zijn van de Euregio besluiten we mee over en participeren we actief in grensoverschrijdende projecten die in de Euregio worden uitgevoerd. We dragen daarmee bij aan de versterking van de regionale economie en (economische) infrastructuur. Ook onderstrepen we het belang van de Europese eenwording en vergroten we het bewustzijn daarover.</p>
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling op basis van een internationale overeenkomst met een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam.
Datum oprichting	Renkum is toegetreden bij raadsbesluit van 27 januari 2010.
Vestigingsplaats	Kleve
Deelnemende partijen	Deelnemers zijn Nederlandse en Duitse gemeenten, de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland, regionale overheden en overige publiekrechtelijke lichamen in het grensgebied rondom de Rijn, de Waal en de Maas.
Belang Renkum	Renkum heeft 3 stemmen in de Euregioraad.
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester Agnes Schaap lid van het dagelijks bestuur van de Euregioraad en voorzitter van de Commissie voor financiën en projecten. Raadsleden Oscar Hollink en John Bartels en burgemeester Agnes Schaap vertegenwoordigen Renkum in de Euregioraad.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
<p>In de Regio Rijn-Waal is grensoverschrijdende samenwerking vanzelfsprekend. Er zijn nieuwe, duurzame sociaaleconomische grensallianties gelegd (ook cross-over) waarin overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en het maatschappelijk middenveld informatie uitwisselen en nauw samenwerken. Deze organisaties weten elkaar in alle sectoren grensoverschrijdend te vinden. Zij profiteren van elkaars kennis en netwerken en beantwoorden samen de vraagstukken van de toekomst.</p> <p>Na een uitgebreid consultatieproces van leden en stakeholders is in november 2020 de nieuwe <i>Strategische Agenda 2025+</i> vastgesteld door de Euregioraad.</p>	

De onderwerpen die de komende jaren in Euregionaal verband opgepakt worden op basis van deze strategische agenda zijn samengevat in de volgende vier volgende grensuitdagingen:

1. Economie en klimaat
2. Arbeidsmarkt en onderwijs
3. Leefbaarheid
4. Euregionale identiteit

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

N.v.t.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

N.v.t.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	1.468.000	77.784		8.050	0
2023				8.050	0
2024				8.050	0
2025				8.050	0

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De Euregioraad besluit over de begroting van de Euregio Rijn-Waal. We ontvangen jaarlijks de jaarverslagen van de Euregio.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking in Euregionaal verband werpt zijn vruchten af voor de Renkum, o.a. door deelname aan projecten zoals E-bus 2020 en het project op het gebied van biodiversiteit.

BVO De Connectie (Intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie)

1. Algemene informatie

Doel	Een belangrijke aanleiding voor de Gemeente Renkum om de bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie op te richten is dat door het samenwerken met de gemeenten Arnhem en Rheden we onze bestuurskracht kunnen vergroten. We gaan er vanuit dat door het bundelen van de uitvoeringstaken in De Connectie we (voorlopig) een zelfstandige gemeente kunnen blijven. De Connectie vermindert namelijk onze kwetsbaarheid op bedrijfsvoeringsgebied en levert minimaal dezelfde kwaliteit tegen minimaal 4 procent lagere kosten. Ook vergroot De Connectie de kansen voor medewerkers van de drie gemeenten, omdat zij bij de bedrijfsvoeringsorganisatie meer doorgroeimogelijkheden hebben.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, om precies te zijn een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO).
Datum oprichting	1 maart 2016
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden.
Belang Renkum	<ul style="list-style-type: none">• De portefeuillehouders bedrijfsvoering van de drie gemeenten vormen het bestuur van De Connectie. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen, met uitzondering van een aantal specifiek in de gemeenschappelijke regeling genoemde situaties.• Het financiële aandeel van Renkum bedraagt (op basis van de meerjarenprogrammabegroting 2022-2025) 10,90%.
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Leonie Rolink vertegenwoordigt Renkum in het bestuur van De Connectie.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
De Connectie voert voor ons de uitvoeringstaken behorende bij ICT, inkoop & aanbesteding, facilitaire zaken & frontoffice, documentaire informatievoorziening, personeels- & salarisadministratie, financiële administratie, verzekeringen, belastingen, basisregistraties en secretariaat.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

De belangrijkste voorwaarde voor het financiële succes van De Connectie is het harmoniseren van processen, het standaardiseren van de werkwijze en verregaande digitalisering.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

In de komende maanden wordt gekoerst op een heroriëntatie van de drie pijlers governance, groeiambitie en financieel perspectief. Met als doel de bedrijfsvoering van en voor de gemeenten effectief en efficiënt te benutten. Na vier jaar De Connectie acht het bestuur van De Connectie het

tijd om 'pas op de plaats te maken' en de samenwerking te evalueren. Waarbij de kernwoorden van de evaluatie zijn: heroriëntatie op samenwerking, (aanpassen) van de governance structuur en het opnieuw tegen het licht houden van de uitgangspunten: de 5K's.

Daarnaast wordt een wijziging van de financieringsmethode voorbereid. Die is vanaf de start gebaseerd op inputfinanciering, maar wordt naar verwachting gewijzigd in outputfinanciering. Op die manier betaalt iedere gemeente naar de hoeveelheid die wordt afgenomen. Op dit moment wordt dit uitgewerkt en worden de (financiële) consequenties hiervan in beeld gebracht.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	-357.000	10.147.000	21.000	4.466.000	0
2023	-208.000	6.488.000	21.000	4.438.000	0
2024	-59.000	3.460.000	21.000	4.400.000	0
2025	0	1.890.000	21.000	4.391.000	0

De meerjarencijfers zijn afkomstig uit de Meerjarenbegroting 2022-2025.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Binnen de Connectie vindt periodiek een inventarisatie plaats van de risico's die zich kunnen voordoen. De Connectie heeft geen beschikking over eigen weerstandscapaciteit. Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen, worden de gemeenten hiervoor aangesproken. De laatste risico-inventarisatie binnen De Connectie is uitgevoerd voor de Meerjarenbegroting 2022-2025. De geïnventariseerde risico's tellen op tot een risicoscore van €5.962.500.

Daarnaast werkt De Connectie aan een systeem voor outputsturing en -verrekening. Deze nieuwe bekostigingssystematiek kan een herverdeling van de bijdragen van de drie gemeenten tot gevolg hebben.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Het afgelopen jaar heeft De Connectie belangrijke stappen gezet ten aanzien van de invulling van het risicomanagement. Zo heeft er een uitgebreide risico-inventarisatie plaatsgevonden. Waar nodig zijn aanvullende beheersmaatregelen genomen. De komende jaren gaat De Connectie verder met het door ontwikkelen van het risicomanagement door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en het cyclisch en systematisch borgen van het risicomanagement.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

We adviseren om de samenwerking te continueren.

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)

1. Algemene informatie

Doel	Regionale samenwerking doelgroepenvervoer, aanvullend op OV
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie (Wgr)
Datum oprichting	2015
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	18 gemeenten regio Arnhem en Nijmegen
Belang Renkum	Bij reguliere besluiten vertegenwoordigt iedere gemeente 1 stem. Het belang van Renkum is dan 5%. Er geldt een escape procedure voor bijzondere situaties. In dat geval wordt gestemd op basis van (ongewogen) inwoner aantallen. De zeggenschap van Renkum is dan 4%.
Vertegenwoordiging Renkum	wethouder Leonie Rolink, bij vervanging wethouder Marinka Mulder
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
AVAN verzorgt het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer. In zijn vergadering van 30 januari 2018 heeft het college besloten het leerlingenvervoer nog niet onder te brengen bij AVAN.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Voor 2022 worden geen ontwikkelingen of ombuigingen met significante financiële relevantie verwacht.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Voor 2022 worden geen ontwikkelingen of ombuigingen met significante financiële relevantie verwacht.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2021	0	0	0	921.295	0
2022	0	0	0	991.690	0
2023	0	0	0	1.065.096	0
2024	0	0	0	nb	0

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2021 invullen.

De hierboven getoonde bedragen zijn inclusief we kosten voor het vervoer zelf die door onze inwoners met indicatie worden gemaakt. De kosten die door de BVO worden gemaakt bedragen hiervan ca 15% t.o.v. het budget bedrag 2020. Het resultaat over 2020 en het te verwachten resultaat over 2021 laten een incidenteel voordeel zien dat veroorzaakt wordt door het teruglopen van het gebruik van vervoer onder invloed van de Covid-19 crisis.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De regelingen die gebruik maken van het AVAN-systeem zijn open-einde-regelingen (Wmo, Jeugdwetvervoer). Dit betekent, dat de kosten kunnen oplopen, naarmate er meer vervoersvragen komen. De deelnemende gemeenten zijn voor hun inwoners verantwoordelijk voor de dekking van die kosten. Voor de Wmo is het risico van overschrijding op sociaal-recreatief vervoer ingeperkt, omdat we sinds begin 2019 met een kilometerplafond werken. In 2021 is naar de haalbaarheid van aanvullende maatregelen gezocht die substantieel effect hebben. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

zie hiervoor

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking verloopt naar tevredenheid. advies is continueren van de samenwerking.

7. Grondbeleid

Inhoud grondbeleid

Op 27 juni 2007 heeft de raad de nota Grondbeleid vastgesteld. Met de nota Grondbeleid wordt beoogd een kader te bieden waarbinnen politiek-bestuurlijke besluiten genomen kunnen worden. Besluiten die staan in het teken van het toekennen van functies (bestemmingen) aan grond. Grondbeleid is dus een instrument om het gewenste ruimtelijk beleid te bevorderen en te realiseren.

Grondbeleid is een instrument dat naast andere kan worden ingezet om bepaalde bestemmingen te realiseren. Het blijft niet beperkt tot het via het bestemmingsplan mogelijk maken van bepaalde functies. Het kan ook leiden tot het ontwikkelen van stedenbouwkundige plannen, het verwerven van gronden en het uitgeven van kavels voor o.a. woningbouw. In de ruimtelijke ordening gaat het erom te komen tot een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van de beschikbare ruimte over degenen die ruimte vragen ("claims" van bewoners, winkels, sociaal-culturele ruimten, bedrijven, openbaar groen etc.). Grond is schaars, dus in het toekennen van claims worden na afweging van belangen keuzes gemaakt. Het resultaat van die afweging wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

Voor de (her)ontwikkeling van bouwlocaties worden kosten gemaakt. Het gaat o.a. om kosten voor de verwerving van de grond - als de gemeente aankoopt - en het beheren en het uitgeven van gronden alsmede kosten voor de aanleg van wegen & pleinen, riolering, verlichting en openbaar groen en speelruimte. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de opbrengsten die normaal gesproken uit bouwprojecten voortvloeien. Indien de gemeente het eigendom van de grond heeft, is dat mogelijk via de opbrengsten bij de gronduitgifte. Indien andere partijen echter het eigendom in handen hebben, moet de gemeente zoeken naar andere manieren om haar kosten op de zakelijk belanghebbenden bij het bouwproject te verhalen.

Grondbeleid is er mede op gericht de verdeling van de kosten en baten bij de ontwikkeling van bouwlocaties tussen de betrokken partijen te regelen. Daarover moeten tussen partijen duidelijke afspraken worden gemaakt. De Grondexploitatiewet biedt hiervoor een kader.

In het kader van de begrotingscyclus legt het college jaarlijks verantwoording af over de projecten. In deze paragraaf Grondbeleid gaan we op hoofdlijnen in op onze voornemens met betrekking tot de grondexploitatie in 2022.

Financiële positie en resultaatverwachting

Voor de volgende grondexploitatie project is een exploitatieberekening opgesteld over de hele planperiode, en vraagt het college uw raad instemming met de herziene exploitatieberekening:

- 3B4 Woningbouw

Financiën projecten

De boekwaarde van de projecten per 31-12-2020 bedroeg volgens de jaarrekening 2020 € 66.000. De verwachting is dat de boekwaarde in 2021 zal afnemen tot 0.

Boekwaarde projecten <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2020 (jaarrekening)	31-12-2021 (prognose)
Grondexploitatieprojecten	2.136	2.070
Voorziening	2.070	2.070
Totaal voorraden	66	0

Voor het project 3B4 is een voorziening gevormd. De reden hiervoor is dat er een verlies op dit project wordt verwacht.

Prognose 31-12-2021 in bovengenoemde tabel sluit aan bij de eerste drie kolommen in onderstaande tabel. Vervolgens wordt de verwachte kosten en opbrengsten na 31-12-2021 weergegeven. Uiteindelijk wordt per project weergegeven wat het resultaat is inclusief de reeds getroffen voorzieningen.

Prognose voor de komende jaren

Projecten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Prognose boek- waarde 31-12- 2021	Getroffen voorzien-ingen	Prognose boek- waarde na voorzie/ning	Verwachte kosten	Verwachte opbreng- sten	Resultaat na getroffen voorzieningen
Grondexploitatieprojecten						
3B4 bouwgrondexploitatie	2.070	2.070	0	0	0	0
Totaal projecten	2.070	2.070	0	0	0	0

* Bij een negatief boekwaarde zijn de inkomsten hoger dan de uitgaven.

Daarnaast zijn er projecten die niet onder de definitie grondexploitatie vallen. Deze worden verantwoord op de balans bij de vaste activa.

Voor het project Talsmalaan is nog geen exploitatieberekening over de hele planperiode opgesteld. De kosten van dit project wordt bij de materiële vaste activa opgenomen. Zolang de boekwaarde van het project beneden de verwachte marktwaarde ligt, zal dit geen invloed hebben op het resultaat. Op moment dat het een grondexploitatieproject wordt zal de boekwaarde worden ingebracht bij het grondexploitatieproject. De verwachte boekwaarde per 31-12-2021 zal naar verwachting € 600.000 bedragen.

Voor een aantal projecten zijn voorbereidingskosten gemaakt. De voorbereidingskosten worden opgenomen bij de immateriële vaste activa. Dit mag maximaal 5 jaar. Als het project een grondexploitatieproject wordt zal de boekwaarde worden ingebracht bij het project. Is het termijn van 5 jaar overschreden of wordt het geen grondexploitatieproject zal de boekwaarde worden afgeboekt ten laste van de exploitatie.

Hieronder zijn de volgende projecten opgenomen waarbij het benodigde voorbereidingskrediet is vermeld:

Project	Vastgesteld krediet	Aanvullend krediet	Totaal
Doorwerth Centrum	168.000	546.000	714.000
Klooster Renkum	75.000	25.000	100.000
Maatweg Renkum	25.000	25.000	50.000
Don Boscoweg Renkum	50.000	200.000	250.000
Br.Streefl.weg scholenstrip	131.250	75.000	206.250
A. Schweitzerschool Renkum	87.250	0	87.250
Totaal	536.500	871.000	1.407.500

Deze voorbereidingskosten worden afgedekt door de opbrengsten die binnen deze projecten kunnen worden gerealiseerd.

Exploitatieoverzicht Projecten

Projecten grondexploitatie	Grond aankoop	Bouwrijp maken/sanering	Planbegeleiding	Financiering	Overige kosten	Totale kosten	Verkoop grond	Overige inkomsten	Totale inkomsten	Boekwaarde	Voorziening	Boekwaarde na voorziening
<i>Bedragen x € 1.000</i>												
Projecten met exploitatieberekening <i>3B4bouwgrondexploitatie</i>												
Stand per 31-12-20	1.815	49	1.185	1.438	1.649	6.136	3.768	232	4.000	2.136	2.070	66
2021			30				96		96			
2022												
Totaal	1.815	49	1.215	1.438	1.649	6.166	3.864	232	4.096	2.070	2.070	0
Totaal												0

8. Subsidies

Subsidiebeleid

De gemeente formuleert op grond van zijn democratische legitimatie beleid in medebewind of autonoom beleid. Dit beleid wordt doorvertaald in doelstellingen die binnen een gegeven periode in tijd moeten worden gerealiseerd. Om deze doelstellingen te realiseren is de lokale overheid vaak aangewezen op partners die uitvoering geven aan activiteiten die tot het bereiken van de doelstellingen moeten leiden. Om deze activiteiten te kunnen ontplooiën moeten de partners worden betaald. Deze betaling kan op twee manieren worden uitgevoerd: via de privaatrechtelijke weg door middel van opdracht, offerte, contract en factuur of via de publiekrechtelijke door middel van subsidie door middel van opdracht; subsidieaanvraag, subsidiebeschikking met voorwaarden enzovoort. De middelen die verstrekt worden in de vorm van subsidie zijn, net zoals bij de privaatrechtelijke weg, gebonden aan prijsafspraken, doelstellingen en resultaten. Het verstrekken van subsidie heeft als voordeel dat subsidie buiten de werking van BTW valt (voor zover ook daadwerkelijk van subsidie en niet van levering sprake is), daarnaast is het publiekrecht van toepassing. Omdat de gemeente een publiekrechtelijke rechtspersoon is verdient het de voorkeur om via publiekrechtelijke weg uitvoering van de publieke taak uit te besteden aan derden.

Voor de verantwoording over het geheel van deze subsidies is gekozen om dit te doen via de begrotingscyclus. In de begroting voteert de raad middelen aan beleidsvelden met een algemeen doel (kaderstelling). De doelen worden door het college gespecificeerd in prestatieafspraken waaraan de door de raad gevoteerde middelen worden verbonden. In de jaarrekening vindt de rapportage van het beleid en de daarvoor gedane uitgaven plaats. Over de uitvoering van de activiteiten vindt in de loop van het jaar overleg plaats met de uitvoerders.

Subsidiesystematiek: berekening, afrekening en verrekening

Subsidie wordt aangevraagd voordat de activiteiten die moeten leiden tot het bereiken van een doelstelling plaatsvinden. Over de activiteiten worden vooraf wederzijds afspraken gemaakt. De berekening van een subsidiebedrag vindt plaats op basis van noodzakelijke en reële kosten. Deze kosten hebben betrekking op kwantiteit en aan activiteiten gekoppelde kwaliteit. Afspraken omtrent het effect van de uitvoering kunnen redelijkerwijs niet altijd gemaakt worden.

Nadat de activiteiten zijn uitgevoerd vindt de afrekening en verrekening plaats. Dit gebeurt aan de hand van een aanvraag om subsidievaststelling waarbij een jaarverslag en een jaarrekening zijn gevoegd. Er wordt gecontroleerd of de subsidieontvanger de activiteiten in overeenstemming met de afspraken heeft uitgevoerd. Dit mondt uit in een afrekening. Verrekening vindt plaats op basis van de voorschotten die zijn uitgekeerd.

Indien een subsidieontvanger zich niet of onvoldoende aan de afspraken heeft gehouden, kan dat gevolgen voor de afrekening hebben. Hij kan dan minder ontvangen dan oorspronkelijk was afgesproken, in overeenstemming met de werkelijk gerealiseerde prestaties.

Beoordeling van de werkelijk gerealiseerde prestaties vindt plaats op basis van monitoring dan wel evaluatie en/of voortgangsrapportage(s). De subsidiesystematiek in subsidiejargon bestaat uit de subsidieaanvraag gevolgd door een subsidieverlening (beschikking) of weigering (beschikking). Een verlening geeft aanspraak op middelen, maar nog geen recht. Na afloop van de uitvoering volgt een aanvraag om vaststelling waarop het college een besluit neemt. Dit besluit wordt medegedeeld in de vorm van een vaststellingbeschikking. Dan pas is er sprake van recht op de middelen.

Subsidie 2022

Subsidies vormen een onderdeel van de in deze begroting genoemde bedragen en worden in deze subsidieparagraaf gedeeltelijk toegelicht. Gedeeltelijk vanwege het weglaten van bijvoorbeeld:

- Begrotingsposten die waarschijnlijk als subsidie worden verstrekt maar niet onder die titel in de begroting 2022 zijn opgenomen (bijvoorbeeld stelposten nieuw beleid);
- Subsidies die de gemeente in het kader van medebewindstaken aan derden doorbetaald. Deze worden veelal separaat met het Rijk afgewikkeld.

In eerdere begrotingsjaren is een keuze gemaakt een aantal beleidsterreinen op te nemen. Uit gesprekken met uw rekenkamercommissie is gebleken dat wij de vraag om meer activiteiten te benoemen te letterlijk hebben genomen. Dit is vanaf de begroting 2016 aangepast.

Het is vooraf niet mogelijk het exacte bedrag van de middelen te bepalen die tijdens het uitvoeringsjaar (in dit geval 2022) de gemeente 'verlaten' in de vorm van subsidie. De begroting zal namelijk gedurende 2021 aangepast worden in de reguliere budgetcyclus door (zonder volledig te zijn):

- Het niet realiseren van taakstellingen. In de begroting 2022 zijn taakstellingen opgenomen. Deze kunnen mogelijk gevonden worden in het "subsidiegebied" en dat muteert het plafond.
- Het niet autoriseren van "nieuw beleid". Nieuw beleid kan namelijk gedeeltelijk onder de subsidietitel vallen.
- Resultaatbestemming 2021; indien uw raad uit een eventueel batig saldo 2021 uitgaven voor 2022 mandateert die onder de subsidietitel vallen verhoogt dit het subsidieplafond.
- Inflatiecorrectie 2022. In deze Begroting zijn de plafonds opgenomen zonder daar mogelijke inflatiecorrectie op te nemen. Deze zullen tijdens de budgetcyclus 2022 verantwoord worden.
- Verdere structurele/incidentele budgetaanpassingen die als subsidie worden aangemerkt. Indien uw raad instemt met mutaties tijdens de budgetcyclus die subsidie-gerelateerd zijn verhogen of verlagen* die mutaties dat plafond.

*verlagen kan juridisch wel maar 'opent' wel eventuele beroep- en bezwaarprocedures.

Subsidies begroting 2022	Cumulatief van subsidies
Subsidie programma 1	Plafond € 1.250.085
Subsidie programma 2	Plafond € 147.437
Totaal van de programma's 1 en 2	€ 1.397.522

De plafonds zijn met de vaststelling van de Begroting 2022 definitief.

Tijdens de budgetcyclus 2021 (najaarsnota met structurele doorwerking) en budgetcyclus 2022 kunnen er uiteraard wel aanpassingen volgen (zie ook boven). Deze zijn formeel rechtskrachtig na publicatie.

Deel II Financiële begroting

Financiële doelen

Overwegingen

In de Perspectiefbrief 2021-2025 zijn de volgende overwegingen bij de strategie richting de Begroting 2022 benoemd:

- a. Eind dit jaar worden *potentiële toekomstscenario's* voor de gemeente Renkum opgeleverd die door de nieuwe raad vermoedelijk ergens 2^e helft 2022 worden besproken. Het ligt voor de hand dat hier in een nieuw bestuursakkoord procesafspraken over worden gemaakt. Pas na bespreking in de raad is (politiek) richting bepaald wat voor gemeente we willen zijn en waar we naar toe werken.
- b. Om zelf regie te houden op zowel dat proces als tussenliggende besluitvorming willen we ondertoezichtstelling door de provincie voorkomen. Dit houdt in dat we koersen op een *sluitende Begroting 2022* (zonder incidentele dekkingen) en de ambitie voor een meerjarig sluitende begroting loslaten.
- c. We kunnen met sec de effecten van de voorjaarsnota bovenstaande bereiken maar dan is er nagenoeg geen enkele ruimte voor de in deze perspectiefbrief opgenomen noodzakelijke ontwikkelingen, noch voor het aanvullen van onze Vrije algemene reserve meerjarig.
- d. Tegelijkertijd hebben we veel onzekerheden die deels na de Meicirculaire en deels nog later dit jaar (na duidelijkheid nieuw kabinet) pas zekerder worden. Bijvoorbeeld t.a.v. Jeugd maar ook t.a.v. de ingangsdatum van de Omgevingswet.
- e. Dit betekent dat we in juni nog niet het gesprek kunnen voeren over hoe we binnen onze begroting willen en kunnen prioriteren. Wel kunnen we met elkaar de uitgangspunten afspreken.

Uitgangspunten Begroting 2022

Voor de Begroting 2022 zijn de volgende uitgangspunten bepaald:

1. We maken een *sluitende begroting voor 2022* (tenzij de effecten van de Meicirculaire en duidelijkheid over de onzekerheden die zijn genoemd in deze perspectiefbrief dat echt onmogelijk maken).
2. We gaan uit van het *budget dat het Rijk meeeeft voor de nieuwe taken*. We accepteren de beperkingen die dat met zich meebrengt.
3. Tekorten in 2022 lossen we op door werkzaamheden waar mogelijk te *prioriteren en te faseren/vertragen en door scherpe keuzes te maken in onze bedrijfsvoering*.
4. We hebben niet de intentie om voorstellen voor te leggen die (structureel) ingrijpen op het bestaande voorzieningenniveau of onze belastingen verder verhogen.

Wettelijke en andere onontkoombare ontwikkelingen

In de Perspectiefbrief 2021-2025 bent u geïnformeerd over wettelijke en andere onontkoombare ontwikkelingen waar we geen keuze hebben en de consequenties daarvan voor onze begroting. Deze hebben we opgenomen in deze begroting.

Overige ontwikkelingen

In theorie zouden we alles "on hold" willen zetten in afwachting van de uitkomsten van de onderzoeken naar toekomstscenario's en bestuurskracht. Maar een lokale overheid heeft zich steeds te verhouden tot de samenleving en ontwikkelingen blijven doorgaan. Hierbij is ook sprake van bestuurlijke verplichtingen, bijvoorbeeld ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden of afspraken met andere overheden.

Naast de hiervoor genoemde wettelijke ontwikkelingen, zijn daarom de volgende ontwikkelingen in de deze begroting opgenomen:

- Spoorwegonderdoorgang Wolfheze

- Doorontwikkeling bedrijfsvoering: digitale werkplek, Informatievoorziening en -beveiliging, harmonisatie- en standaardisatie
- Samenwerkingsverbanden: regionale samenwerking – regionale opgaven Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (reeds door uw raad besloten)

Onzekerheden

Zoals eerder is aangegeven in de Perspectiefbrief 2021-2025 speelt er een aantal ontwikkelingen die financiële gevolgen voor de gemeente tot gevolg heeft, maar waarbij het lastig is deze exact te becijferen. In deze begroting zijn de mogelijke gevolgen zover mogelijk in beeld gebracht, echter in veel gevallen zijn de gevolgen nog steeds niet inzichtelijk. En dan hangt ons nog een groot aantal onzekerheden boven het hoofd die ieder voor zich een verzwarende van de financiële druk kunnen opleveren. Denk daarbij aan onder andere: doordecentralisatie beschermd wonen, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de Omgevingswet, bodemtaken, de herverdeling van het gemeentefonds en de noodzakelijke investering in, of herhuisvesting van het gemeentehuis.

In de paragraaf weerstandsvermogen hebben we deze risico's zoveel mogelijk in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat de onbenutte belastingcapaciteit onvoldoende is om deze risico's op te vangen.

Ook onze balanspositie biedt weinig ruimte om tekorten op te vangen.

We werken aan een duurzaam toekomstperspectief van de gemeente Renkum

Gezien de opgaven binnen het lokaal bestuur, de aanhoudende kwetsbare financiële situatie en de grote onzekerheid waarmee elk toekomstperspectief op dit moment gepaard gaat, investeren we in onze bestuurscultuur en onderzoeken we samen met de Provincie welke mogelijkheden en onmogelijkheden er zijn om de gemeente Renkum toekomstbestendig te organiseren. Dit onderzoek resulteert in scenario's die voor het einde van deze raadsperiode van input kunnen dienen voor een volgende raadsperiode.

In de financiële onderdelen van deze begroting gaan we in op de financiële positie van onze gemeente. Ook geven we aan hoe onze meerjarenbegroting eruit ziet. Naast de baten en lasten binnen de programma's, zijn er ook geldstromen die niet specifiek bij een programma thuishoren. Deze worden toegelicht in het onderdeel algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Financiële positie

Uitkomst begroting

Inleiding

Om de Begroting 2022 in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, is het nodig inzicht te hebben in de financiële positie van onze gemeente.

Om dit te kunnen beoordelen wordt eerst stilgestaan bij de uitkomsten van de (meerjaren) begroting. Verderop komt onze balanspositie aan de orde.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota		-168	30	-21	-301
Bijstelling met resultaat	325	1.248	559	-29	-54
Invulling taakstellingen		-53			
Subtotaal	325	961	523	-116	-421
Bijstelling meerjarig neutraal (totaal van de jaren)	73	-59	-15		
Coronacrisis	0	0			
Meerjarenbegroting na najaarsnota	398	903	508	-116	-421
Geld vragende voorstellen		-629	-1.079	-994	-1.115
Dekkingsplan		110	124	139	155
Meerjarenbegroting	398	385	-446	-970	-1.381
Herverdeling algemene uitkering			-500	-1.000	-1.000
Structurele risico's weerstandsvermogen*)			-1.731	-1.850	-1.895
Meerjarenbegroting	398	385	-2.677	-3.820	-4.276
Dekking toekomstscenario's			PM	PM	PM
Onbenutte belastingcapaciteit*)			1.511	1.511	1.511
Meerjarenbegroting	398	385	-1.166	-2.309	-2.765

*) Structurele risico's kunnen in 2022 eenmalig worden opgevangen binnen de weerstandsreserve. Inzet van de onbenutte belastingcapaciteit kan bij de eerstvolgende vaststelling van de OZB tarieven.

Uitkomst begroting

- Uit het gepresenteerde overzicht van baten en lasten volgen de uitkomsten van de meerjarenbegroting per jaar.
- Deze uitkomsten zijn gebaseerd op de Voorjaarsnota 2021 (vastgesteld raad 30 juni) en de Najaarsnota 2021 die gelijktijdig met deze begroting wordt behandeld.
- Dit overzicht toont in 2022 een sluitende begroting en vanaf 2023 negatieve saldi.
- Wanneer we rekening houden met de verwachte effecten uit de herverdeling van het gemeentefonds en de structurele risico's die we in beeld hebben, lopen we het risico dat we afkoersen op een tekort van € 4,3 miljoen in 2025.

- De onbenutte belastingcapaciteit (=OZB verhoging tot aan de artikel 12 norm) is niet voldoende om dit probleem op te lossen.
- Daarnaast biedt de vrije algemene reserve weinig ruimte om incidentele begrotingstekorten op te vangen.
- Dit betekent dat we op basis van de toekomstscenario's ingrijpende keuzes zullen moeten maken om te komen tot een financieel stabiele situatie.

Geld vragende voorstellen

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Informatiebeveiliging		-34	-27	-37	-27
Omgevingswet		-231	-169	-59	-59
Groene metropoolregio Arnhem Nijmegen		-123	-123	-123	-123
Actualisatie IHP 2021 buiten school Doorwerth			-60		-116
Schulddienstverlening		-84	-84	-84	-84
Spoorwegonderdoorgang Wolfheze			-150	-150	-150
Energietransitie			-249	-309	-309
Wet digitale toegankelijkheid		-17	-30	-30	-30
Wet open overheid		-110	-124	-139	-155
Wet op elektronische publicaties		-30	-5	-5	-5
Doorontwikkeling bedrijfsvoering			-58	-58	-58
Resultaat		-629	-1.079	-994	-1.115

Voor een toelichting op de nieuwe voorstellen verwijzen we u naar de diverse programmaonderdelen in de beleidsbegroting.

Dekkingsplan

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Wet open overheid: Meicirculaire		110	124	139	155
Resultaat		110	124	139	155

In de Meicirculaire 2021 is budget beschikbaar gesteld voor de Wet open overheid. Dit budget wordt ingezet voor de uitvoering van deze wet.

Meerjarenbegroting

Werkwijze

- In deze begroting worden, conform de regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de raming van de baten en lasten van het komende jaar en de raming van de baten en lasten in meerjarenperspectief gepresenteerd.
- Daarbij komen in het volgende overzicht afzonderlijk aan de orde:
 - de raming van baten en lasten en het saldo daarvan per programma;
 - indien van toepassing de raming van de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma;
 - de raming van de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien;
 - het geraamde resultaat voor en na bestemming.
- Meer gedetailleerde informatie over de baten en lasten zijn per programma opgenomen in het programmaplan.
- Daarnaast treft u verderop een totaaloverzicht aan van de in deze begroting opgenomen bedragen voor bijstellingen en ombuigingen.

Baten en lasten per programma

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>						
01 Samenleving						
Lasten	53.559	52.042	49.387	46.934	47.406	46.946
Baten	17.260	12.613	10.180	10.064	10.352	11.923
Saldo van baten en lasten	-36.299	-39.428	-39.208	-36.870	-37.054	-35.024
02 Omgeving						
Lasten	18.972	18.956	19.016	19.879	19.898	19.565
Baten	11.751	10.417	11.949	12.496	12.567	12.169
Saldo van baten en lasten	-7.221	-8.538	-7.066	-7.383	-7.330	-7.396
03 Organisatie						
Lasten	16.692	15.859	15.239	14.759	14.871	14.992
Baten	1.769	472	362	329	558	597
Saldo van baten en lasten	-14.923	-15.388	-14.877	-14.429	-14.314	-14.395
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb						
Lasten	2.872	3.418	4.009	5.238	6.664	8.083
Baten	60.704	64.117	64.403	63.645	64.344	65.437
Saldo van baten en lasten	57.832	60.699	60.394	58.406	57.679	57.354
Totaal						
Lasten	92.094	90.274	87.651	86.810	88.840	89.586
Baten	91.483	87.619	86.894	86.534	87.821	90.125
Saldo van baten en lasten	-611	-2.655	-757	-276	-1.019	539
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma						
01 Samenleving	36	736	453	-233	89	-1.887
02 Omgeving	457	1.322	242	177	101	77
03 Organisatie	119	451	770	-42	-69	-37
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	926	544	-323	-73	-73	-73
Totaal mutaties reserves	1.537	3.053	1.141	-171	49	-1.921
Resultaat	926	398	385	-446	-970	-1.381

Grondslagen voor bepaling baten en lasten, incl. afwijkingen t.o.v. vorig jaar

Inleiding

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de hiervoor gepresenteerde baten en lasten. Daarbij zal allereerst worden ingegaan op de grondslagen voor de bepaling van baten en lasten. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op grote afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Begrotingsuitgangspunten en –afspraken

- Structurele uitgaven worden gedekt met structurele inkomsten;
- Taken op basis van gemeentelijk beleid zijn in de basis niet structureel en (periodiek) afweegbaar;
- Voor taken op basis van gemeentelijk beleid met een structureel karakter (meerjarige verplichtingen) dient binnen de structurele financiële ruimte voldoende dekking te zijn;
- Gezien de beperkte structurele financiële ruimte geldt voor taken op basis van gemeentelijk beleid met een structureel karakter (meerjarige verplichtingen) het principe nieuw voor oud;
- Voor de raming van baten lasten wordt in meerjarenperspectief de dynamische of reële methode gehanteerd. T.a.v. loon- en prijscompensatie geldt:
 - de uitgaven worden jaarlijks bijgesteld met de loon- en prijsindex (Prijzontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv septembercirculaire)
 - daar waar bij het opstellen van de begroting bekend is dat sprake is van afwijkende prijsontwikkelingen ten opzichte van de index, wordt rekening gehouden met de werkelijke ontwikkelingen (cao ontwikkelingen, afspraken met verbonden partijen, afspraken op basis van overige contracten);
 - de inkomsten (OZB, leges en heffingen) worden jaarlijks met het inflatiepercentage verhoogd (Prijzontwikkeling overheidsconsumptie CPB obv septembercirculaire);
- De berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de septembercirculaire;
- De opbrengst rioolrechten, afvalstoffenheffing en bouwleges worden kostendekkend begroot, afwijking hiervan is een expliciete bestuurlijke keuze.
- De ontwikkelingen in het gemeentefonds worden in eerste instantie ingezet voor de loon- en prijscompensatie en de noodzakelijke ontwikkeling van beleidszaken. Wanneer vervolgens een vrij te besteden bedrag overblijft, wordt de helft gebruikt voor het beperken van de extra tariefsverhoging van de OZB. De resterende helft vloeit terug naar de algemene reserve.

Grondslagen voor de bepaling van baten en lasten

Voor het samenstellen van de (meerjaren)begroting zijn de begrotingsuitgangspunten als volgt toegepast:

- Het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, met inachtneming van hetgeen tot nu toe door de gemeenteraad is besloten, is in de meerjarenbegroting gehandhaafd.
- Voor prijsontwikkelingen is in de ramingen van de belastingen rekening gehouden met 1,35% inflatie. Dit betreft een herberekening van de inflatie over 2020 en 2021 van -/- 1,15% en een inflatie van 2,50% over 2022.
- Voor de berekening van de stelpost voor de jaarlijkse indexering van loon- en prijsstijgingen is uitgegaan van de prijsontwikkeling op basis van de septembercirculaire 2021.
- De nu bekende vervangingsinvesteringen, die noodzakelijk zijn om bedrijfsmiddelen op een adequaat kwaliteitsniveau te kunnen handhaven, zijn meegenomen in de berekeningen. De vrijval van afschrijvingslasten voor de jaren 2022-2025 is voorzichtigheidshalve binnen de begroting gereserveerd.

- Voor de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de circulaire van september 2021 gehanteerd.
- De loonkosten zijn gebaseerd op de vastgestelde formatie 2022.
- In de meerjarenbegroting is een jaarlijkse stelpost voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 95.000.
- Alle ramingen zijn, indien van toepassing, geschoond van compensabele BTW in het kader van het BTW-compensatiefonds.
- Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de in de begroting opgenomen stortingen in en onttrekkingen aan reserves afzonderlijk zichtbaar gemaakt in het resultaat.
- De structurele doorwerking van de Najaarsnota 2021 is in de begroting verwerkt.

Afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren

De grondslagen die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de Begroting 2022 zijn grotendeels gelijk aan de grondslagen van voorgaande jaren. Wel zijn afwijkingen te melden met betrekking tot de renteberekening.

Renteberekening

In de meerjarenbegroting is de rente voor kort geld vastgesteld op 0,5 % voor 2021, waarna dit jaarlijks met 0,5 % oploopt tot 2,0 % met ingang van 2024.

Voor de aan te trekken nieuwe langlopende lening in 2022 is gerekend met rentepercentage van 1,50%.

De rekenrente voor de toerekening van rentekosten aan investeringen is 2,00 %.

Incidentele baten en lasten

Inleiding

- Het merendeel van de baten en lasten in deze begroting is structureel geraamd.
- Hierdoor wijkt de meerjarenbegroting 2023-2025 nauwelijks af van de Begroting 2022.
- Om goed te kunnen beoordelen wat de meerjarige uitkomsten van de begroting zijn, moeten de incidentele baten en lasten in de begroting zichtbaar worden gemaakt.
- Hiervoor is een overzicht gebruikt dat de provincie Gelderland hanteert bij de beoordeling van de begroting.
- Het saldo van de meerjarenbegroting wordt gecorrigeerd met de incidentele baten en lasten en het structureel nieuw beleid dat na 2022 in gang wordt gezet.
- De uitkomst daarvan geeft de budgettaire positie weer.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025
Lasten	86.889	86.540	87.834	90.146
Baten	87.646	86.815	88.853	89.607
Saldo baten en lasten	-757	-276	-1.019	539
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.141	-171	49	-1921
Begrotingssaldo na bestemming	385	-446	-970	-1.381
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	638	342	0	0
Structureel begrotingssaldo (budgettaire positie)	1.023	-104	-970	-1.381

Conclusie

Uit dit overzicht blijkt dat de meerjarenbegroting voor 2022 structureel sluitend is. Voor 2023 en verder is dat niet het geval.

Specificatie incidentele baten en lasten

Een specificatie van de incidentele baten en lasten in de meerjarenbegroting is te vinden in de volgende tabel.

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025	
	Incidentele baten totaal	1.460	222	61	2.005	
	Incidentele baten	30	0	0	0	
1C	Specifieke uitkering sportakkoord	20				NJN20
4B	Baten precariobelasting	10				B21
	Incidentele baten reserves	1.430	222	61	2.005	
1	Onttrekking reserve Sociaal Domein	200				
1B	Onttrekking reserve onderwijshuisvesting	141	-102	38	5	
1B	Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting		177		1.970	
1C	Onttrekking reserve algemene uitkering	21	21			
1G	Onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers	66				
2E	Onttrekking reserve MUP	14	12	10	8	
2K	Onttrekking reserve Airbornactiviteiten	1				
2O	Onttrekking reserve openbare verlichting	189	157	83	61	
3C	Onttrekking reserve ICT	65	-7	-32		

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025	
3C	Onttrekking reserve ICT m.b.t. Connectie	234				
3D	Onttrekking reserve onderhoud gebouwen	469	-37	-38	-39	
	Onttrekking reserve projecten	30				
	Incidentele lasten totaal	2.098	564	61	2.005	
	Incidentele lasten	651	342	0	0	
1B	Actualisatie IHP 2021 buiten school Doorwerth		60			B22
1C	Uitgaaf sportakkoord	20				NJN20
1D	Rattenbestrijding	20				VJN20
1E	FLO brandweer	38				NJN21
2A	Actualisatie kosten Omgevingswet	25				VJN20
2A	Omgevingswet	172	110			B22
2E	Projectmanagement en vooronderzoek spoortunnel	50	50			B20
3C	Ziektebudget	100	100			NJN21
3C	Formatie	156				B21
3C	De Connectie ICT	45	22			NJN20
3C	Wet op elektronische publicaties	25				B22
	Incidentele lasten reserves	1.447	222	61	2.005	
	Storting vrije algemene reserve	251				
1	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve Sociaal domein	200				
1B	Onttrekking reserve onderwijshuisvesting	141	-102	38	5	
1B	Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting		177		1.970	
1C	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve algemene uitkering (combinatiefuncties sport)	21	21			
1G	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers	66				
2E	Uitgaven m.b.t. reserve MUP (verkeer)	14	12	10	8	
2K	Uitgaven m.b.t. reserve Airbornactiviteiten	1				
2P	Uitgaven m.b.t. reserve vervanging OVL	189	157	83	61	
3C	Uitgaven m.b.t. reserve ICT	65	-7	-32		
3D	Storting reserve onderhoud gebouwen	469	-37	-38	-39	
	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve projecten (omgevingswet)	30				
	Saldo incidentele baten en lasten	638	342	0	0	

Toelichting

Voor een toelichting op bovenstaande incidentele baten en lasten verwijzen we u naar de toelichtingen in de planning- en controldocumenten: VJN22=Voorjaarsnota 2022 NJN21= Najaarsnota 2021; B21 = Begroting 2021 etc.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Conform artikel 28, lid d BBV wordt een overzicht gegeven van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Omschrijving <i>bedragen x € 1.000</i>	2022		2023		2024		2025	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
1B. Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting					26		52	
1C. Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Wilhelmina	25		25		25		25	
2L. Reserve kapitaallasten concertzaal	8		8		8		8	
4C. Reserve voorziening gebouwen		73		73		73		73
Airco-installatie Veentjesbrug	2		2		2		2	
Totaal	35	73	35	73	61	73	87	73

- 1B. Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting: om de kapitaallasten van de school Doorwerth gedeeltelijk te dekken wordt er na realisatie van de school een jaarlijks bedrag uit de reserve gehaald over de volledige looptijd van afschrijving van de school. Voeding van de reserve is uit de opbrengsten voormalige percelen onderwijshuisvesting, waarvan de eerste in 2023 wordt verwacht.
- 1C. Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Wilhelmina: de onttrekking (bate) van € 25.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van het kunstgrasveld (eenmalige storting was € 250.000). Vanaf 2019 wordt deze in 10 jaar, jaarlijks € 25.000, uit deze reserve onttrokken om de kapitaallast van het kunstgrasveld gedeeltelijk te dekken.
- 2L. Reserve kapitaallasten concertzaal: de onttrekking (bate) van € 8.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Concertzaal.
- 4C. Reserve voorziening gebouwen: In het Duurzaam MeerJarig OnderhoudsPlan (DMJOP) en de voorziening onderhoud gebouwen is geen rekening gehouden met de toekomstige gemeentelijke huisvesting (gemeentehuis en-werf). De jaarlijks beschikbare middelen worden, in afwachting van verdere besluitvorming, jaarlijks in deze reserve gestort.
- Airco-installatie Veentjesbrug: de onttrekking (bate) van € 2.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Airco-installatie op Veentjesbrug.

Meerjarenbalans

Inleiding

In dit deel van de begroting geven wij inzicht in het meerjarig verloop van onze balanspositie. Met het opnemen van een geprognosticeerde balans, ook in de meerjarenraming, krijgt u meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte. Daarnaast ontstaat inzicht in het meerjarig verloop van het Emu-saldo.

In het volgende overzicht is de meerjarenbalans weergegeven voor de jaren 2020 tot en met 2025. In de daarop volgende onderdelen vindt u een toelichting op het verwachte verloop van de investeringen, de reserves en voorzieningen en het Emu-saldo. Meer informatie over de financiering vindt u in de financieringsparagraaf.

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	12.104	11.796	11.488	11.180	10.872	10.564
Materiële vaste activa	45.346	50.953	58.787	67.056	69.064	70.529
Financiële vaste activa	5.534	5.534	5.534	5.534	5.534	5.534
Totaal vaste activa	62.984	68.283	75.809	83.770	85.470	86.627
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	66	66	66	66	66	66
Uitzettingen	20.048	20.048	20.048	20.048	20.048	20.048
Liquide middelen	507	0	0	0	0	0
Overlopende activa	1.348	1.348	1.348	1.348	1.348	1.348
Totaal vlottende activa	21.969	21.462	21.462	21.462	21.462	21.462
Totaal activa	84.953	89.745	97.271	105.232	106.932	108.089
Passiva						
<u>Vaste passiva</u>						
Reserves	18.392	16.265	15.522	16.077	15.582	16.532
Resultaat boekjaar	926	398	385	-446	-970	-1.381
Voorzieningen	14.469	14.068	12.686	10.877	9.363	8.245
Vaste schuld	40.064	37.487	39.977	50.094	54.153	55.824
Totaal vaste passiva	73.851	68.218	68.569	76.601	78.128	79.220
<u>Vlottende passiva</u>						
Vlottende schuld	7.478	17.903	25.078	25.007	25.180	25.245
Overlopende passiva	3.624	3.624	3.624	3.624	3.624	3.624
Totaal vlottende passiva	11.102	21.527	28.702	28.631	28.804	28.869
Totaal passiva	84.953	89.745	97.271	105.232	106.932	108.089

Verplichtingen

Naast de balanspositie van onze gemeente, kunnen er nog andere verplichtingen bestaan die onze financiële positie beïnvloeden. Daarbij wordt met name gedacht aan verplichtingen als gevolg van verleende garanties en waarborgstellingen. Het gemeentelijk beleid voor het afgeven van gemeentelijke garanties is "nee, tenzij". Wanneer de gemeente een garantie verleent, wordt het besluit hiertoe genomen door uw raad. Per 1 januari 2021 staat de gemeente nog garant voor leningen met een totaal bedrag van van € 183.000. De financiële verplichtingen van garanties voor de particuliere woningbouw zijn overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen. Dit betreft een bedrag van € 33.082.000. Wij hebben hiervoor een achtervang functie.

Meerjaren Investeringsplan

Inleiding

- De investeringen die zijn gepland, zijn onder te verdelen in vervangingsinvesteringen en investeringen als gevolg van nieuw beleid.
- Daarnaast maakt het BBV onderscheid tussen investeringen met economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.
- Investerings hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/ of wanneer ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Om deze reden moeten deze investeringen worden geactiveerd. Een uitzondering hierop geldt voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.
- Bepaalde investeringen in de openbare ruimte hebben geen economisch, maar alleen maatschappelijk nut. Voorbeelden hiervan zijn wegen, bruggen en openbaar groen. Hierbij is wel duidelijk sprake van een maatschappelijk nut, maar ze genereren geen middelen en er is geen markt voor.
- Onder het oude BBV hadden wij een keuze voor het al dan niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Met de wijziging van het BBV is deze keuzevrijheid komen te vervallen en moeten alle investeringen worden geactiveerd.
- De in deze begroting opgenomen investeringen zijn terug te vinden in het volgende Meerjareninvesteringsplan (MIP):

Meerjareninvesteringsplan (MIP):

Investeringen	Inves- tering	Afschr. Termijn	Jaar	Kapitaallasten			
				2022	2023	2024	2025
<i>Bedragen x € 1.000</i>							
Vervangingsinvesteringen							
1B. Onderwijs		Zie					
IHP Doorwerth		onder					
2P. Wegen, straten en pleinen							
Rehabilitatie wegen	3.000	60	2022	85	110	108	108
Rehabilitatie wegen	3.000	60	2023		85	110	108
Rehabilitatie wegen	3.000	60	2024			85	110
Rehabilitatie wegen	3.000	60	2025				85
Totaal wegen	12.000			85	195	303	411
2M. Water en riolering*)							
Diverse investeringen	1.296	70/45/40 30/15/10	2022	38	50	50	50
Diverse investeringen	1.536	70/45/40 30/15/10	2023		46	60	59
Diverse investeringen	1.489	70/45/40 30/15/10	2024			50	69
Diverse investeringen	1.288	70/45/40 30/15/10	2025				38

Investerings				Kapitaallasten			
<i>Bedragen x € 1.000</i>	Inves- tering	Afschr. Termijn	Jaar	2022	2023	2024	2025
Totaal Water en riolering	5.609			38	96	160	216
3C. ICT							
ICT	380	4	2022	61	101	99	91
Totaal ICT	380			61	101	99	91
Tractie							
Tractie	98	7/10	2022	8	14	14	14
Tractie	350	8/10/15	2023		23	38	37
Tractie	0	0	2024		0	0	0
Tractie	131	8/10	2025				11
Totaal tractie	487			8	37	52	62
3C gemeentehuis							
Renovatie	5.181	20/40	2023		205	304	304
3C Gemeentewerf							
Gemeentewerf (afzuiging werkplaats)	3	35	2023		0	0	0
Gemeentewerf (compressor)	3	20	2025				0
Totaal gemeentewerf	23				0	0	0

*) de vervangingsinvesteringen m.b.t. Water en riolering worden voor 40% geactiveerd (hierover wordt afschrijving en rente berekend). Voor 60% worden de lasten direct ten laste van de voorziening GRP gebracht. Hierboven wordt de investering getoond waarop wordt afgeschreven.

Onderwijsgebouwen

Leerdeel Doorwerth

In 2021 is een aanvullend krediet voor het Leerdeel gevoteerd. Totaal dient er aan financiering aangetrokken worden van € 6.192.625. De verwachting is dat in begin 2025 het nieuwe Leerdeel in gebruik genomen wordt.

Nieuw IHP

In het nieuwe IHP is voorzien om drie schoolgebouwen (deel Paasbergschool, Beatrix Renkum en Beatrix Wolfheze) in 2024 te renoveren. Het totaalbedrag is conform het vastgesteld IHP voor deze drie schoolgebouwen vastgesteld op € 2.959.000, met als eerste jaar 2025 een kapitaallast van afgerond € 116.000.

Vervangingsinvesteringen Water en riolering

Conform artikel 5.2 van de Financiële verordening geeft de raad bij de begrotingsbehandeling, op voorstel van het college, aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.

We stellen voor om voor de GRP (vervangings)investeringen geen afzonderlijk raadsvoorstel aan u voor te leggen. De reden hiervoor is dat deze (vervangings)investeringen reeds in het door uw raad vastgestelde GRP zijn opgenomen. Middels de voor-/ najaarsnota en jaarstukken houden we u op de hoogte van de voortgang van de projecten.

Reserves en voorzieningen

Inleiding

Het BBV vraagt ons een toelichting te geven op de reserves en voorzieningen die de gemeente bezit. Daarbij moet bij de reserves onderscheid worden gemaakt tussen:

- algemene reserves;
- bestemmingsreserves.

Voorzieningen worden gevormd voor:

- (risico's in verband met) verwachte verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, maar wel is in te schatten af te dekken;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar die hun oorsprong vinden in het huidige of een voorgaand begrotingsjaar af te dekken, zodat de lasten gelijkmatig over een aantal begrotingsjaren worden verdeeld;
- van niet Europese en Nederlandse overheidslichamen verkregen middelen (voorschot-bedragen) die specifiek besteed moeten worden.

Het verwachte verloop van de reserves en voorzieningen in 2022 is weergegeven in de volgende tabellen.

Reserves

Omschrijving <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Storting	Onttrekking	31-12-2022
Algemene Reserves				
Vrije algemene reserve	3.743	250		3.993
Weerstandsreserve	5.538			5.538
Bestemmingsreserves				
Reserve sociaal domein	1.024		-200	824
Landschapbasisplan	8			8
Cultuur- en Airborne activiteiten	1		-1	0
Algemene uitkering	98		-21	77
ICT	339	0	-300	39
Reserve MUP	308	12	-26	294
Reserve onderhoud gebouwen	951	36	-506	481
Reserve voorziening gebouwen	1.961	73	0	2.034
Reserve onderhoud mfc Doelum	131	0	0	131
Reserve bedrijven terreinen	74			74
Reserve wegenonderhoud	460			460
Reserve onderwijshuisvesting	423		-141	282
Reserve herstellksten sleuven lasgaten	33			33
Vervanging openbare verlichting	667		-189	478
Reserve kapitaalasten vastgoed	299		-34	265
Reserve kapitaallasten onderwijshuisvesting	0			0

Omschrijving <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Storting	Onttrekking	31-12-2022
Reserve integratie	181		-66	115
Reserve projecten	30		-30	0
Totaal reserves	16.269	371	-1.514	15.126

Voorzieningen

Omschrijving <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Storting	Onttrekking	31-12-2022
Niet actief pers.en ex wethouder	3.519	14	-270	3.263
Onderhoud sportparken*	0	0	0	0
Onderhoud gebouwen	0	240	-162	78
Voorz.Afvalstoffenheffing	572		-12	560
Voorz.Rioolheffing	9.947		-1.192	8.755
Investering Stedelijk vernieuwing	31	0	0	31
Totaal voorzieningen	14.069	254	-1.636	12.687

*De voorziening onderhoud sportparken wordt niet meer gesteund door een adequaat onderhoudsplan

Berekening EMU-saldo

- De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof) stelt dat de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven om te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen.
- Als gevolg hiervan geven gemeenten in hun begroting inzicht in de ontwikkeling van het EMU-saldo.
- Het verwachte verloop van het EMU-saldo is hieronder opgenomen.
- De komende jaren verwachten wij een overschrijding van het EMU-saldo. Dit wordt veroorzaakt door een aantal grote investeringen in met name onderwijshuisvesting, brandweerposten, sporthallen en gymzalen, wegen en riolering.

Bedragen x € 1.000

EMU Saldo	Begroting				
	2021	2022	2023	2024	2025
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	-2.655	-757	-276	-1.019	539
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	5.299	7.526	7.961	1.700	1.157
3. (+) Mutatie voorzieningen	-401	-1.382	-1.809	-1.514	-1.118
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	0	0	0	0	0
5. (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-8.355	-9.665	-10.046	-4.233	-1.736

Geraamde baten en lasten per taakveld

- Op grond van artikel 66 en 71 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) zijn, ten gunste van betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid, circa 50 nieuwe taakvelden ingevoerd die de circa 105 oude IV3-functies (indeling die wordt gebruikt voor rapportage aan het CBS) vervangen.
- Een taakveld is een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld.
- In de begroting en jaarrekening wordt een totaaloverzicht met geraamde (begroting) dan wel gerealiseerde (jaarrekening) baten en lasten per taakveld opgenomen (art. 7 BBV).
- Tevens geeft dit overzicht het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Geraamde baten en lasten per taakveld

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
0.1 Bestuur	1.270	1.240	1.240	1.240
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.270	1.240	1.240	1.240
0.10 Mutaties reserves	-1.141	171	-49	1.921
Baten	-1.587	-29	-348	-339
Lasten	445	199	300	2.260
0.2 Burgerzaken	-89	-70	-162	-182
Baten	-345	-312	-541	-580
Lasten	256	242	378	398
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	106	105	102	101
Baten	-185	-185	-185	-185
Lasten	291	290	288	286
0.4 Overhead	13.308	12.871	12.797	12.898
Baten	-25	-25	-25	-25
Lasten	13.332	12.895	12.822	12.923
0.5 Treasury	-985	-1.065	-1.009	-961
Baten	-2.293	-2.506	-2.643	-2.691
Lasten	1.308	1.441	1.633	1.730
0.61 OZB woningen	-5.936	-6.040	-6.138	-6.252
Baten	-6.035	-6.140	-6.237	-6.351
Lasten	99	99	99	99
0.62 OZB niet-woningen	-2.768	-2.818	-2.868	-2.918
Baten	-2.768	-2.818	-2.868	-2.918
0.64 Belastingen overig	86	92	89	85
Baten	-313	-306	-309	-313
Lasten	398	398	398	398
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	-52.378	-51.240	-51.620	-52.482
Baten	-52.378	-51.240	-51.620	-52.482
0.8 Overige baten en lasten	1.659	2.739	3.945	5.253

Taakveld BBV <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2022	2023	2024	2025
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.659	2.739	3.945	5.253
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.165	2.085	2.115	2.113
Baten	0	0	0	0
Lasten	2.165	2.085	2.115	2.113
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.200	1.200	1.250	1.250
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.200	1.200	1.250	1.250
2.1 Verkeer en vervoer	4.212	4.432	4.414	4.484
Baten	-39	-66	-136	-153
Lasten	4.250	4.498	4.549	4.636
2.2 Parkeren	3	3	3	3
Baten	-27	-27	-27	-27
Lasten	30	30	30	30
2.5 Openbaar vervoer	33	33	33	33
Baten	-51	-51	-51	-51
Lasten	84	84	84	84
3.1 Economische ontwikkeling	195	195	195	195
Baten	-13	-13	-13	-13
Lasten	208	208	208	208
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1	1	1
Baten	0	0	0	0
Lasten	1	1	1	1
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	-4	-4	-3	-4
Baten	-26	-26	-26	-26
Lasten	22	22	22	22
3.4 Economische promotie	-224	-233	-241	-250
Baten	-484	-492	-500	-509
Lasten	260	260	260	260
4.2 Onderwijshuisvesting	1.952	1.813	2.058	159
Baten	-255	-387	-675	-2.244
Lasten	2.207	2.200	2.733	2.403
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	786	777	763	763
Baten	-128	-128	-128	-128
Lasten	914	905	891	891
5.1 Sportbeleid en activering	327	322	296	296
Baten	-15	5	5	5
Lasten	342	317	291	291
5.2 Sportaccommodaties	1.840	1.834	1.830	1.825
Baten	-143	-143	-143	-143
Lasten	1.983	1.978	1.973	1.969

Taakveld BBV <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2022	2023	2024	2025
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	426	371	370	368
Baten	-7	-60	-60	-60
Lasten	433	431	430	428
5.4 Musea	104	104	104	104
Lasten	104	104	104	104
5.5 Cultureel erfgoed	37	37	37	37
Baten	0	0	0	0
Lasten	37	37	37	37
5.6 Media	839	729	729	729
Lasten	839	729	729	729
5.7 Openbaar groen en recreatie	2.111	2.126	2.141	2.142
Baten	-56	-56	-49	-49
Lasten	2.167	2.182	2.190	2.191
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.405	3.394	3.443	3.439
Baten	-106	-127	-128	-129
Lasten	3.511	3.521	3.571	3.568
6.2 Wijkteams	838	752	752	752
Baten	0	0	0	0
Lasten	838	752	752	752
6.3 Inkomensregelingen	2.563	2.476	2.476	2.476
Baten	-8.826	-8.597	-8.597	-8.597
Lasten	11.389	11.073	11.073	11.073
6.4 Begeleide participatie	2.620	2.447	2.396	2.354
Baten	-440	-420	-420	-420
Lasten	3.060	2.867	2.816	2.774
6.5 Arbeidsparticipatie	1.570	1.282	1.315	1.357
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.570	1.282	1.315	1.357
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.014	1.014	1.014	1.014
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.014	1.014	1.014	1.014
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.079	6.010	6.018	6.018
Baten	-235	-235	-235	-235
Lasten	6.314	6.245	6.253	6.253
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	10.274	9.273	9.185	9.070
Baten	0	0	0	0
Lasten	10.274	9.273	9.185	9.070
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	671	398	399	399
Baten	0	0	0	0
Lasten	671	398	399	399
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	750	750	750	750
Lasten	750	750	750	750
7.1 Volksgezondheid	1.063	1.068	1.078	1.080

Taakveld BBV <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2022	2023	2024	2025
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.063	1.068	1.078	1.080
7.2 Riolering	-1.595	-1.598	-1.598	-1.598
Baten	-6.043	-6.531	-6.549	-6.143
Lasten	4.447	4.934	4.950	4.544
7.3 Afval	-1.095	-1.095	-1.095	-1.095
Baten	-4.502	-4.502	-4.502	-4.501
Lasten	3.407	3.407	3.406	3.406
7.4 Milieubeheer	584	833	893	893
Baten	-24	-24	-24	-24
Lasten	608	857	917	917
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	77	62	59	59
Baten	-312	-312	-312	-312
Lasten	388	374	371	370
8.1 Ruimtelijke ordening	741	664	550	550
Baten	-21	-21	-21	-21
Lasten	762	685	571	571
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	88	88	88	88
Baten	-259	-252	-252	-252
Lasten	347	340	340	340
8.3 Wonen en bouwen	835	816	827	823
Baten	-551	-541	-537	-533
Lasten	1.386	1.358	1.364	1.356
Totaal	385	-446	-970	-1.381

*) baten zijn met een min ervoor weergegeven

Toelichting

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ / 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ / 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

De nieuwe taakvelden maken een onderscheid tussen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg en een leeftijdsonderscheid, 18- en 18+. Deze onderverdelingen zitten op dit moment niet in de begroting/ onze administratie is niet op deze wijze ingericht. Dat betekent dat deze verdeling in nieuwe taakvelden op dit moment niet gemaakt kan worden. Er wordt aan gewerkt deze onderverdeling te verkrijgen.

Taakveld 0.61 OZB woningen / 0.62 OZB- niet woningen

De splitsing tussen OZB woningen en niet-woningen zal gemaakt worden als de bedragen van de leges bekend zijn voor volgend jaar.

De kwijtscheldingen belastingen zijn onder 6.3 Inkomensregeling gerubriceerd.

Verdelingsprincipe taakvelden aan programma's

Hieronder vindt u een overzicht van het verdelingsprincipe van de taakvelden aan de programma's:

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
01 Samenleving	38.769	37.125	36.994	36.949
0.10 Mutaties reserves	-453	233	-89	1.887
Baten	-453	233	-89	-82
Lasten	0	0	0	1.970
0.2 Burgerzaken	11	11	11	11
Baten	-8	-8	-8	-8
Lasten	19	19	19	19
0.4 Overhead	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.165	2.085	2.115	2.113
Baten	0	0	0	0
Lasten	2.165	2.085	2.115	2.113
1.2 Openbare orde en veiligheid	838	838	838	838
Baten	0	0	0	0
Lasten	838	838	838	838
2.2 Parkeren	0	0	0	0
Baten	-23	-23	-23	-23
Lasten	23	23	23	23
4.2 Onderwijshuisvesting	1.952	1.813	2.058	159
Baten	-255	-387	-675	-2.244
Lasten	2.207	2.200	2.733	2.403
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	771	762	748	748
Baten	-128	-128	-128	-128
Lasten	899	890	876	876
5.1 Sportbeleid en activering	327	322	296	296
Baten	-15	5	5	5
Lasten	342	317	291	291
5.2 Sportaccommodaties	1.681	1.676	1.671	1.666
Baten	-143	-143	-143	-143
Lasten	1.824	1.819	1.814	1.810
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	108	108	108	108
Lasten	108	108	108	108
5.6 Media	819	709	709	709
Lasten	819	709	709	709
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	3.401	3.390	3.439	3.436
Baten	-106	-127	-128	-129
Lasten	3.508	3.517	3.567	3.565
6.2 Wijkteams	795	710	710	710
Baten	0	0	0	0

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Lasten	795	710	710	710
6.3 Inkomensregelingen	2.313	2.225	2.225	2.225
Baten	-8.826	-8.597	-8.597	-8.597
Lasten	11.139	10.823	10.823	10.823
6.4 Begeleide participatie	2.620	2.447	2.396	2.354
Baten	-440	-420	-420	-420
Lasten	3.060	2.867	2.816	2.774
6.5 Arbeidsparticipatie	1.570	1.282	1.315	1.357
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.570	1.282	1.315	1.357
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.014	1.014	1.014	1.014
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.014	1.014	1.014	1.014
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.079	6.010	6.018	6.018
Baten	-235	-235	-235	-235
Lasten	6.314	6.245	6.253	6.253
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	10.274	9.273	9.185	9.070
Baten	0	0	0	0
Lasten	10.274	9.273	9.185	9.070
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	671	398	399	399
Baten	0	0	0	0
Lasten	671	398	399	399
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	750	750	750	750
Lasten	750	750	750	750
7.1 Volksgezondheid	1.063	1.068	1.078	1.080
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.063	1.068	1.078	1.080
02 Omgeving	6.824	7.205	7.230	7.319
0.10 Mutaties reserves	-242	-177	-101	-77
Baten	-53	-20	-18	-15
Lasten	-189	-157	-83	-61
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	-42	-42	-42	-42
Baten	-46	-46	-46	-46
Lasten	5	5	5	5
1.2 Openbare orde en veiligheid	9	9	9	9
Lasten	9	9	9	9
2.1 Verkeer en vervoer	4.212	4.432	4.414	4.484
Baten	-39	-66	-136	-153
Lasten	4.250	4.498	4.549	4.636
2.2 Parkeren	3	3	3	3
Baten	-4	-4	-4	-4
Lasten	7	7	7	7
2.5 Openbaar vervoer	33	33	33	33

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Baten	-51	-51	-51	-51
Lasten	84	84	84	84
3.1 Economische ontwikkeling	195	195	195	195
Baten	-13	-13	-13	-13
Lasten	208	208	208	208
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1	1	1
Baten	0	0	0	0
Lasten	1	1	1	1
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	-4	-4	-3	-4
Baten	-26	-26	-26	-26
Lasten	22	22	22	22
3.4 Economische promotie	260	260	260	260
Lasten	260	260	260	260
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	15	15	15	15
Lasten	15	15	15	15
5.2 Sportaccommodaties	159	159	159	159
Baten	0	0	0	0
Lasten	159	159	159	159
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	318	263	262	260
Baten	-7	-60	-60	-60
Lasten	325	323	322	320
5.4 Musea	104	104	104	104
Lasten	104	104	104	104
5.5 Cultureel erfgoed	37	37	37	37
Baten	0	0	0	0
Lasten	37	37	37	37
5.6 Media	20	20	20	20
Lasten	20	20	20	20
5.7 Openbaar groen en recreatie	2.111	2.126	2.141	2.142
Baten	-56	-56	-49	-49
Lasten	2.167	2.182	2.190	2.191
7.2 Riolering	-1.595	-1.598	-1.598	-1.598
Baten	-6.043	-6.531	-6.549	-6.143
Lasten	4.447	4.934	4.950	4.544
7.3 Afval	-1.095	-1.095	-1.095	-1.095
Baten	-4.502	-4.502	-4.502	-4.501
Lasten	3.407	3.407	3.406	3.406
7.4 Milieubeheer	584	833	893	893
Baten	-24	-24	-24	-24
Lasten	608	857	917	917
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	77	62	59	59
Baten	-312	-312	-312	-312
Lasten	388	374	371	370

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
8.1 Ruimtelijke ordening	741	664	550	550
Baten	-21	-21	-21	-21
Lasten	762	685	571	571
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	88	88	88	88
Baten	-259	-252	-252	-252
Lasten	347	340	340	340
8.3 Wonen en bouwen	835	816	827	823
Baten	-551	-541	-537	-533
Lasten	1.386	1.358	1.364	1.356
03 Organisatie	14.107	14.471	14.383	14.433
0.1 Bestuur	1.270	1.240	1.240	1.240
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.270	1.240	1.240	1.240
0.10 Mutaties reserves	-770	42	69	37
Baten	-841	-2	-2	-2
Lasten	71	44	70	39
0.2 Burgerzaken	-100	-81	-173	-193
Baten	-337	-305	-533	-572
Lasten	237	223	360	380
0.4 Overhead	13.308	12.871	12.797	12.898
Baten	-25	-25	-25	-25
Lasten	13.332	12.895	12.822	12.923
1.2 Openbare orde en veiligheid	354	354	404	404
Baten	0	0	0	0
Lasten	354	354	404	404
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	4	4	4	4
Baten	0	0	0	0
Lasten	4	4	4	4
6.2 Wijkteams	42	42	42	42
Lasten	42	42	42	42
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	-60.085	-58.356	-57.636	-57.319
0.10 Mutaties reserves	323	73	73	73
Baten	-240	-240	-240	-240
Lasten	563	313	313	313
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	147	146	144	142
Baten	-139	-139	-139	-139
Lasten	286	285	283	281
0.5 Treasury	-985	-1.065	-1.009	-961
Baten	-2.293	-2.506	-2.643	-2.691
Lasten	1.308	1.441	1.633	1.730
0.61 OZB woningen	-5.936	-6.040	-6.138	-6.252
Baten	-6.035	-6.140	-6.237	-6.351

Taakveld BBV (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Lasten	99	99	99	99
0.62 OZB niet-woningen	-2.768	-2.818	-2.868	-2.918
Baten	-2.768	-2.818	-2.868	-2.918
0.64 Belastingen overig	86	92	89	85
Baten	-313	-306	-309	-313
Lasten	398	398	398	398
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	-52.378	-51.240	-51.620	-52.482
Baten	-52.378	-51.240	-51.620	-52.482
0.8 Overige baten en lasten	1.659	2.739	3.945	5.253
Baten	0	0	0	0
Lasten	1.659	2.739	3.945	5.253
0.9 Venootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Lasten	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	-484	-492	-500	-509
Baten	-484	-492	-500	-509
6.3 Inkomensregelingen	250	250	250	250
Lasten	250	250	250	250
10 Resultaat	-157	26	-20	-300
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	-157	26	-20	-300
Baten	-157	26	-20	-300
Lasten	0	0	0	0
Totaal	385	-446	-970	-1.381

*) baten zijn met een min ervoor weergegeven

Totaaloverzicht bijstellingen en ombuigingen

Openstaande taakstellingen

In onderstaande tabel vindt u de nog openstaande taakstellingen (zie tevens de Najaarsnota 2021). Over de voortgang raadplegen wij u in de reguliere planning- en controlcyclus.

Prod	<i>bedragen x € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025
1B.5	Taalbevordering Taakstelling bibliotheek	20	130	130	130
1C	Gerichte beweeginterventies en inrichten samenwerkingsverband (platform)	23	23	23	23
1J	Uitvoering bestuursopdracht Werk & Inkomen	137	137	137	137
2D	Milieuleges invoeren	24	24	24	24
2K	Het verkopen of commercieel maken van de Concertzaal in Oosterbeek	0	54	54	54
2O	Gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken	20	30	30	30
2O	Onderhoudsniveau groen versoberen	10	15	15	15
	Totaal	257	436	436	436

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

- De genoemde lasten en baten per programma resulteren in een uitgavenpost die gedekt wordt door de algemene dekkingsmiddelen.
- Deze algemene dekkingsmiddelen zijn, in tegenstelling tot de bij de programma's genoemde baten, vrij in te zetten binnen de begroting.
- Daarnaast is in de begroting een niet programmagebonden bedrag apart gezet voor onvoorziene uitgaven.
- In de volgende tabel is weergegeven welke lasten de uitvoering van de programma's per saldo met zich meebrengen en welke algemene dekkingsmiddelen hier tegenover staan:

Saldo lasten en baten (<i>bedragen x € 1.000</i>)	2022
Programma's	
1. Samenleving	-38.767
2. Omgeving	-6.825
3. Organisatie	-14.107
Subtotaal (last)	-59.699
Vennootschapsbelasting	0
Onvoorzien	-95
Subtotaal	-95
Totaal	-59.794
Dekkingsmiddelen	
Algemene uitkering	52.378
Belastingen	9.559
Dividend	150
Rente resultaat	299
Overige algemene dekkingsmiddelen	-/- 2.207
Totaal	60.179
Saldo Begroting	385

Voor de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd: De inkomsten uit de Algemene uitkering zijn op basis van de mei- en septembercirculaire 2021 zoals weergegeven in de volgende tabel.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Inkomsten Algemene uitkering	52.378	51.836

De belastingen die de gemeente int zijn:

- OZB voor eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet-woningen;
- toeristenbelasting;
- hondenbelasting;
- reclamebelasting;
- precariobelasting.

De begrote inkomsten per belastingsoort zijn weergegeven in de volgende tabel.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
OZB eigenaren	7.756	8.028
OZB gebruikers	1.057	1.068
Totaal OZB	8.813	9096
Hondenbelasting	193	191
Toeristenbelasting	484	477
Reclamebelasting	59	59
Precariobelasting	10	10
Totaal	9.559	9.833

Naast de inkomsten zijn er ook uitgaven met betrekking tot heffing en invordering van € 348.000, kwijtscheldingen van € 250.000 en uitvoering wet WOZ van € 99.000.

Voor meer informatie over de tariefstelling voor deze belastingen en de uitgangspunten die daarbij worden gehanteerd wordt verwezen naar paragraaf 1 Lokale heffingen.

Behalve de hiervoor genoemde algemene dekkingsmiddelen zijn er nog een aantal algemene dekkingsmiddelen opgenomen in de begroting. In deze paragraaf worden genoemd:

- de dividenden die we als gemeente ontvangen;
- het saldo van de rentebaten en -lasten (financieringsfunctie);
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Dividenden

De inkomsten die we als gemeente ontvangen uit dividenden zijn gering. De belangrijkste dividenden zijn afkomstig van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Afvalcombinatie De Vallei.

Saldo van de rentebaten- en lasten

Het gebruik van eigen en externe financieringsmiddelen heeft rentelasten en -baten tot gevolg. Deze kosten worden met een vast rentepercentage doorberekend aan de investeringen in de programma's. Uit praktische overwegingen wordt deze zogenaamde 'rekenrente' niet jaarlijks aangepast. Wij rekenen op dit moment met een rekenrente van 2,00%. Door de lage rentekosten op kort geld op dit moment, zijn de werkelijke rentekosten lager. Dit voordeel komt tot uitdrukking bij de algemene dekkingsmiddelen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

De overige dekkingsmiddelen bestaan uit onder andere de bespaarde rente over eigen financieringsmiddelen, stelposten voor loon- en prijsontwikkeling en vervangingsinvesteringen.

In deze begroting stellen we voor de werkwijze met de stelpost voor loon- en prijsstijgingen te wijzigen. In deze begroting is uitgegaan van het jaarlijks doorrekenen van de inflatie op alle opbrengsten. Daarnaast is de verwachte kostenontwikkeling op alle budgetten doorgerekend. Het gevolg van deze realistische benadering van de begroting is dat de huidige stelpost loon- en prijscompensatie op basis van deze uitgangspunten wordt bepaald.

Mutaties reserves

Binnen de begroting worden onttrekkingen en toevoegingen aan reserves opgenomen. De mutaties voor 2021 zijn opgenomen in de tabellen per programma. Een verloopoverzicht per reserve is opgenomen in het onderdeel Financiën > meerjarenbegroting > balanspositie > reserves en voorzieningen.

Overhead, Vennootschapsbelasting, Onvoorzien + Buffer

Voor een toelichting op deze onderdelen wordt verwezen naar de betreffende onderdelen.

Beleidsindicatoren en kengetallen:

	2017	2018	2019	2020	2021
Woonlasten éénpersoonshuishouden (BBV)	€ 642	€ 683	€ 709	€ 757	€ 873 (€ 733 NL)
Woonlasten meerpersoonshuishouden (BBV)	€ 832	€ 867	€ 888	€ 956	€ 1.090 (€ 810 NL)
WOZ-waarde woningen (BBV)	€ 248.000	€ 259.000	€ 278.000	€ 299.000	n.b.
Demografische druk (BBV)	89,1%	90,6%	91,5%	91,6%	91,1% (70,1% NL)

Overhead

Inleiding

- Naar aanleiding van het 'Besluit houdende de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV; 5 maart 2016)' wordt in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead.
- Op deze wijze krijgt uw raad meer inzicht in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten.
- In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.
- De definitie van 'overhead' luidt als volgt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
- De opbouw van de overhead in gemeente Renkum is als volgt:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Saldo van lasten en baten
MT en staf + Leidinggevenden primair proces	1.650
Financiën, toezicht en controle	715
Inkoop	105
P&O / HRM	1.847
Juridische zaken	419
Communicatie	526
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	498
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.651
Facilitaire zaken en Huisvesting	1.232
DIV	195
Managementondersteuning primair proces	100
Bedrijfsvoering De Connectie	3.829
Overigen*)	540
Totaal	13.308

*) lasten uitloopschalen en 'overige personele kosten', zoals opleidingen, teamuitjes, differentiatie in beloning, catering, lidmaatschappen etc.

Toelichting:

- Leidinggevenden primair proces: het betreft alle hiërarchische leidinggevenden in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en coördinatoren.
- Financiën, toezicht en controle: gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als controllers, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomangement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- P&O/ HRM: het betreft salarisadministratie, P&O/ HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control. Het is exclusief opleidingen door P&O gegeven en gericht op de directe uitvoeringspraktijk.
- Inkoop: inclusief aanbesteding en contractmanagement.
- Juridische zaken: het betreft juridische medewerkers die op de bedrijfsvoering afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: afhandeling van bezwaar- en beroepschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening).

- Communicatie m.u.v. klantcommunicatie. Het gaat om zowel interne als externe communicatie. Niet: projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning: het betreft bestuursadviseurs en bestuurs-ondersteuner, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van B&W. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen, taakveld 0.1).
- Informatievoorziening en automatisering (ICT): het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem- en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).
- Facilitaire zaken en Huisvesting: inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
- DIV: het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en -aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.
- Managementondersteuning primair proces: het betreft officieel secretariaten, office management en managementassistentie in het primair proces. In onze verdeling zijn er ook diverse "rest-posten" vanuit de lijnafdelingen op deze plek terecht gekomen, die nog nader gecategoriseerd moeten worden.

ICT

De kosten van applicatiebeheerders en software voor een specifieke taak worden, conform het BBV, begroot en verantwoord op het betreffende taakveld. Bijvoorbeeld het belastingsysteem. Op dit moment zijn onze budgetten nog niet zodanig ingericht dat specifiek (per taakveld) is aan te geven wat de kosten zijn van applicatiebeheer en software. Om deze reden is er voor gekozen al deze kosten centraal, op overhead, te verantwoorden.

Bedrijfsvoering De Connectie

Met ingang van 1 juli 2017 wordt een belangrijk deel van onze bedrijfsvoering ondersteund vanuit de Connectie. De Connectie biedt producten en diensten op de volgende terreinen: ICT, inkoop & aanbesteding, facilitaire zaken & frontoffice, documentaire informatievoorziening (DIV), personeels- en salarisadministratie, financiële administratie, verzekeringen, belastingen, basisregistraties en secretariaat. Met uitzondering van de ondersteuning op belastingen, betreft dit producten en diensten die worden gerubriceerd onder de overhead.

Vennootschapsbelasting

Op grond van deze wet worden gemeenten, provincies, waterschappen en andere publiekrechtelijke rechtspersonen die een onderneming drijven per 1 januari 2016 belastingplichtig voor de Vpb.

Voor de Vpb is sprake van een onderneming indien, cumulatief, sprake is van:

- een duurzame samenwerking van kapitaal en arbeid;
- waarmee wordt deelgenomen aan het economische verkeer; en
- waarmee winst wordt beoogd (het winstoogmerk wordt geacht reeds aanwezig te zijn indien structureel overschotten worden behaald of als incidenteel overschotten worden behaald en in concurrentie wordt getreden).

Indien één van deze drie eisen ontbreekt, is geen sprake van een onderneming. De gemeente is alsdan in zoverre niet onderworpen aan de Vpb.

Alle gemeentelijke activiteiten zijn in kaart gebracht en bepaald is welke daarvan Vpb-plichtig worden. In het geval van Vpb-plicht is in kaart gebracht welke opbrengsten, welke kosten en welke vermogensbestanddelen aan die activiteit worden toegerekend (vermogensetikettering). Voorts is onderzocht of (een deel van) de ondernemingswinst is vrijgesteld.

Het risico op VPB-plicht beperkt zich tot een klein aantal gebieden:

- Begraafplaatsen en crematoria (voor zover "winstgevend")
- Financiering (verstrekking van leningen bijv. ihkv duurzaamheid)
- Natuurbescherming (in het geval dat houtverkoop wordt losgeweekt uit het totale bosbeheer)
- Grondbedrijf (voor zover "winstgevend")
- Verkoop van reststromen (afval)
- Verhuur onroerende zaken (boven normaal vermogensbeheer)
- Verkoop onroerende zaken (boven normaal vermogensbeheer)
- Verkoop roerende zaken (voor zover daar een "bescheiden inkomen" uit wordt gerealiseerd)
- Reclame

Deze onderdelen zijn verder uitgewerkt en onderbouwd in het fiscaal dossier ten behoeve van de Belastingdienst. De fiscale consequenties lijken vooralsnog beperkt.

Gemeente Renkum komt enkel door de ondernemerspoort voor de verkoop van reststromen afval (oud papier). Over de ontvangen vergoeding voor oud papier dient de gemeente 1% VPB af te dragen. Tot en met 2018 is de gemeente uitgegaan dat deze afvalstroom buiten de toets bleef daar de gemeente na aftrek van kosten de vergoeding doorbetaald aan de stichtingen en verenigingen die het oud papier in de wijken ophaalt. Over de eerdere jaren is alsnog aangifte VPB gedaan. 2019 en 2020 zijn via de reguliere vpb-aangifte verricht en de opgelegde aanslagen zijn reeds betaald.

De fiscale gevolg van project Moviera vormen nog een openstaand punt van gesprek met de Belastingdienst. Om fiscale zekerheid te verkrijgen is een afstemmingsbrief gestuurd naar de Belastingdienst inzake het ingenomen standpunt dat de gemeente voor dit project niet belast is. Om de forse belastingrente van 8% te stoppen heeft de gemeente zekerheidshalve 235K Vpb afgedragen over de winst van dit project.

De belastingdienst heeft afwijzend gereageerd op de afstemmingsbrief. Zij vinden dat de gemeente handelt als onderneming en voldoet aan het criteria arbeid (afgeven vergunning, B&W & raadsvoortsellen, opstellen bestemmingsplan), terwijl deze werkzaamheden alleen door de overheid uitgevoerd mogen worden (geen deelname economisch verkeer).

Ook neemt de belastingdienst het standpunt in dat de wet VPB geen ROW (Resultaat uit overige werkzaamheden) kent. Gezien de ROW niet bestaat in de Wet Vpb, betekent dit voor de gemeente winst uit onderneming. ROW kan namelijk niet van toepassing zijn op de gemeente. Dit laatste is onjuist. Dat zou betekenen dat stichtingen en verenigingen ook geen gebruik kunnen maken van ROW. VPB is een koppelwetgeving van de IB. Als de Belastingdienst je aanmerkt als ondernemer, geef je financiële bedrijfsgegevens op bij de aangifte inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. Over de casus Moviera bestaat geen wetgeving / jurisprudentie. Maar de huidig ingenomen standpunten van de belastingdienst zijn ons inziens onjuist. De gemeente gaat dan ook in bezwaar en zal eventuele gerechtelijke stappen in overweging nemen mocht de belastingdienst ook het bezwaar afwijzen.

Onvoorzien

- Op basis van artikel 4 van de Financiële verordening 2021 bedraagt de post onvoorzien die in deze begroting is opgenomen € 95.000.
- Onvoorziene uitgaven die zich in de loop van het begrotingsjaar voordoen, kunnen door het college ten laste van de stelpost worden gebracht.
- Daarbij moet worden voldaan aan de voorwaarde dat het een onvoorziene en onuitstelbare en onvermijdbare gebeurtenis betreft.
- Structurele onvoorziene uitgaven kunnen alleen het eerste jaar ten laste van de stelpost worden gebracht.
- Deze uitgaven zullen dus in het volgende begrotingsjaar meegenomen moeten worden in de begroting.

Vaststelling Begroting 2022

Aldus vastgesteld in de raad van de gemeente Renkum in haar openbare vergadering van 3 november 2021.

De raad van de gemeente Renkum

de griffier,	de voorzitter,
dr. J. Cornips	A.M.J. Schaap (burgemeester)